

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေး အထူးကိုယ်စားလှယ်မှ အစီရင်ခံစာတင်သွင်း

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေးအထူးကိုယ်စားလှယ် ပါမောက္ခ ပေါလိုဆာဂျီယိုပင်ညရိုးက မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ပတ်သက်သည့်အစီရင်ခံစာကို ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံသို့ အောက်တိုဘာ (၂၇) ရက်က တင်သွင်းဖတ်ကြားခဲ့သည်။ အစီရင်ခံစာတွင် အဓိကဖော်ပြထားသည့်အချက်များမှာ (၁၂) နှစ်ကြာခဲ့သော်လည်း ခရီးမရောက်သည့် နအဖ၏အမျိုးသားညီလာခံ၊ ပိတ်ပင်ထားသော လွတ်လပ်စွာစုဝေးပြောဆိုခွင့်၊ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်အပေါ် ကန့်သတ်တားမြစ်မှုများ၊ အကျဉ်းထောင်များထဲတွင် ထောင်ဒဏ်ကျခံနေကြရသော ဦးဝင်းတင်၊ ဦးရွှေအံ့တို့အပါအဝင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား (၁၀၀၀) ကျော်၊ နေအိမ်တွင် အကျယ်ချုပ်ဖြင့် ထိန်းသိမ်းခံထားရဆဲဖြစ်သော ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဦးတင်ဦးစံသည့်အချက်များကို ထောက်ပြထားသည်။

အိုင်အယ်လ်အိုပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့၏ တွေ့ရှိချက်မှန်သမျှကိုလည်း မြန်မာအစိုးရက လုပ်ကြံမှု၊ မှားယွင်းသည့်အချက်အလက်များအဖြစ် ငြင်းချက်ထုတ်ပြန်လေ့ရှိပြီး အိုင်အယ်လ်အိုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မပြုသည့်အထဲတွင် မစုစုနွေး၏အကြောင်းကိုလည်း ထုတ်ဖော်ပြောပြသွားသည်။

(ဂဂ) မျိုးဆက်ကျောင်းသားများ၏ အပြုသဘောဆောင်သည့် ကြေညာချက်ကို ကြိုဆိုကြောင်း ဘုန်းတော်ကြီးဒဂုန်တူးတူးနှင့် ဗားကလပ်ဟာဗယ်၏ အစီရင်ခံစာကိုလည်း ထောက်ခံကြောင်း ပါမောက္ခပင်ညရိုးက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသွားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအခြေအနေပြောင်းလဲရန် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများအနေနှင့် ပိုမိုတာဝန်ယူပေးသင့်ကြောင်း၊ နအဖပိုလ်ချုပ်များသည် တိုင်းပြည်ကို ပိုပြီးအထီးကျန်အောင် တွန်းပို့နေကြောင်း အစီရင်ခံစာထဲတွင် ဝေဖန်ထားသည်။

၂၀၀၆ အေပရယ်လ်လတွင် ရာထူးသက်တမ်းကုန်ဆုံးမည်ဖြစ်သောကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအစီရင်ခံစာကို ယခုကဲ့သို့ ပြည့်စုံစာမျက်နှာ (၈) ကော်လံ (၄) သို့

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နေအိမ်အကျယ်ချုပ်ချုပ်ချယ်ထားရခြင်း (၁၀)နှစ်ပြည့်အခမ်းအနားများ ကမ္ဘာတဝှမ်းလုံးကျင်းပ

မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား နေအိမ်အကျယ်ချုပ်ဖြင့် စစ်အစိုးရကထိန်းသိမ်းထားခြင်း (၁၀) နှစ် ပြည့်မြောက်သည့် အောက်တိုဘာ (၂၄) ရက်တွင် ကမ္ဘာနိုင်ငံအသီးသီး၌ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား ပြန်လွှတ်ပေးရန် တောင်းဆိုသည့် ဆန္ဒပြပွဲများ၊ ဆုတောင်းပွဲများကိုကျင်းပခဲ့ကြသည်။

အင်္ဂလန်ရောက် မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အမြန်ဆုံးလွတ်မြောက်လာရေးအတွက် အင်္ဂလန်အစိုးရမှ ဖိအားပေးရန် ပါလီမန်ရှေ့သို့ သွားရောက်ဆန္ဒပြတောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ အမေရိကန်၊ နယူးယောက်ရှိကုလသမဂ္ဂ ရုံးချုပ်ရှေ့တွင်လည်း ပြည်ပရောက် မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီရေးလှုပ်ရှားသူများ၊ အမေရိကန်အမျိုးသမီးအဖွဲ့အစည်းများ၊ အမေရိကန်မြန်မာအရေးလှုပ်ရှားမှု အဖွဲ့များက ကုလသမဂ္ဂနှစ် (၆၀) ပြည့်၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ထိန်းသိမ်းခံထားရခြင်း (၁၀) နှစ်ပြည့်မြောက်သည့်နေ့တွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ လွတ်မြောက်ရေး၊ မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂမှ ထိထိရောက်ရောက်ဆောင်ရွက်ပေးရန် ဆန္ဒပြတောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ အလားတူ ပြင်သစ်၊ အိုင်ယာလန်၊ ဩစတေးလျ၊ ကနေဒါ၊ နော်ဝေတို့တွင်လည်း

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နေအိမ်အကျယ်ချုပ်မှ ပြန်လွတ်ပေးရေးတောင်းဆိုသည့် ဆန္ဒပြပွဲကို လန်ဒန်၌တွေ့ရစဉ်

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အကျယ်ချုပ်ကျခံရခြင်း (၁၀) နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ် ဖယောင်းတိုင်ထွန်း ဆုတောင်းပွဲများ၊ ဟောပြောပွဲများကျင်းပခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ ထို

လန်ဒန်ရောက် မြန်မာအတိုက်အခံအင်အားစုများ ဆန္ဒပြနေစဉ်

နေ့၌ မကွေးတိုင်းချောက်မြို့နယ်တွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများလွတ်မြောက်ရေးအတွက် မေတ္တာပို့ဆုတောင်းပွဲတရပ် ကျင်းပခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် လွတ်မြောက်နယ်မြေ ဥရောပတာဝန်ခံ ဒေါက်တာဝင်းနိုင်က “(BDMA) လို့ခေါ်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံသားများ ဒီမိုကရေစီလှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ (UK)၊ အဲန်အယ်လ်ဒီအယ်လ်အေ (UK)၊ (Women of Burma -UK)၊ နောက်ပြီးတော့ (Burma Campaign) နဲ့ (Friend of Burma) အဖွဲ့တို့ကနေ လူ (၇၀၀) လောက်လာပြီး ဆန္ဒပြနေကြပါတယ်။ မိုးရွာကြီးထဲမှာ သဲသဲမဲမဲရွာနေတဲ့ မိုးရွာကြီးထဲမှာ ဆန္ဒပြနေတာဖြစ်ပါတယ်။ မစ္စရီရယ်ဘတ်ခေါ်တဲ့ (All Parliamentary Democracy Group for Burma) ပါလီမန်ထဲမှာရှိတဲ့ ပါလီမန်အမတ်များက စုရုံးပြီးတော့ မြန်မာနိုင်ငံ

ဒီမိုကရေစီရရှိရေးအတွက် အဖွဲ့ရဲ့အမတ်က စကားပြောပါတယ်။ သူကဘာပြောလဲဆိုတော့ သူ့ကိုယ်ခန္ဓာတဝက်လောက်ရှိတဲ့ မိန်းကလေးဟာ ဆန္ဒပြနေရတာနဲ့ ကိုယ့်တိုင်းပြည်၊ ကိုယ့်လူမျိုးအတွက် မိသားစုအခွင့်အရေးတွေအားလုံးကို ဆုံးရှုံးခံပြီးတော့ စိတ်ဓာတ်ပျက်စီးနေတာ လုပ်ဆောင်တာ သူတို့အနေနဲ့ အများကြီး ဂုဏ်ပြုတယ်။ လေးစားပါတယ်။ ပါလီမန်ထဲမှာ ဆက်လက်ပြီးတင်ပြပါမယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ပြောသွားပါတယ်” ဟု လန်ဒန်မြို့ ပါလီမန်ရှေ့ပြင်ကွင်းကို ပြောပြသည်။ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီမှ ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်ပေးရန်အတွက် (Signature Campaign) ပြုလုပ်ထားသော လက်မှတ် (၈၀၀) ကျော်ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဂျက်စထရောနှင့် ဓနသဟာယများဆိုင်ရာဌာနကို ပေးပို့မည်ဟုသိရှိရသည်။

❖

ကျမတို့ဟာ ကျမတို့နိုင်ငံထဲမှာ အကျဉ်းသားဖြစ်နေရတယ်ဆိုတာ ကမ္ဘာကသိစေချင်တယ်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်

မင်းဆိုးကို မိုးတီး ဝစ်ဗြီ

အယ်ဒီတာ့အမော

“စိန်ခေါ်နေသောမေ့ခွန်းများကိုဖြေကြရမည်”

သက္ကရာဇ် (၂၀၀၃) ခုနှစ်၊ မေလဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နေအိမ်မှ အကျယ်ချုပ်လွတ်မြောက်လာစဉ် နအဖက မြန်မာပြည်သူတို့အတွက် စာမျက်နှာသစ်ဖွင့်လိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း ကြေငြာခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် ဤသို့ရာတွင်က မြန်မာပြည်သူတို့၏ဘဝကို ကြီးမားစွာအဆိုးအဖြစ်ပေးခဲ့သည်။ စစ်ဗိုလ်ချုပ်များအတွင်း အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကိုလိုလားသူ နိုင်ငံတကာပြောင်းလဲလာမှုကို ရိပ်စားမိသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်ဦးဆောင်သည့် ပညာတတ်စစ်ဗိုလ်အုပ်စုနှင့် စစ်တပ်အာဏာကို အသေဆုပ်ကိုင်ထားလိုသည့် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေဦးဆောင်သည့် မျက်ကန်းလူမျိုးကြီးဝါဒတို့၏ အာဏာယှဉ်ပြိုင်ပွဲတွင် ပထမအုပ်စုကအရေးနိမ့်ခဲ့ သည်။

ကျဆုံးနိုင်ငံများ (Failed state) ၏အန္တရာယ်သည် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး၊ တည်ငြိမ်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အဓိကခြိမ်းခြောက်သည့်အရာဖြစ်နေပြီဟု ပညာရှင်များက သတိပေးတပ်လန့်လျှက်ရှိသည်။ ကျဆုံးနိုင်ငံများ (Failed state) စာရင်းတွင် နီပါတ် (၂၂) လိုက်နေသော မြန်မာနိုင်ငံသည် လက်ရှိအနေအထားကို အချိန်မှီ မထိမ်းသိန်းနိုင်ပါက ထီးသိုးနန်းသိုးအဖြစ်ထက်ဆိုးဝါးသည့် တိုင်းပြည်ပျောက်၍ လူမျိုးပါပျောက်မည့်အဖြစ်ကိုရောက်ရှိနိုင်ပေသည်။

အဖွဲ့ချုပ်ပဟိုနှင့် နယ်ကိုယ်စားလှယ်များ (၃) ရက်ကြာ ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပ

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ ရွှေဝိုင်းရုံးချုပ်

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၏ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ပြည်နယ်၊ တိုင်းကိုယ်စားလှယ်များ၏ (၃) ရက်ကြာဆွေးနွေးပွဲကို ရန်ကုန်၊ ရွှေဝိုင်းရုံးချုပ်၌ အောက်တိုဘာ (၂၄) ရက်မှ စတင်ကျင်းပခဲ့သည်။ ဆွေးနွေးပွဲတွင် နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးကိစ္စများကို ကဏ္ဍအလိုက် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်ဟု သိရသည်။

လုပ်နိုင်ဖို့ဆိုတာထက် အဖွဲ့ချုပ်က ဦးစားပေးတာက ပြည်သူလူထုက ထောက်ခံတဲ့ အဖွဲ့ချုပ်အနေနဲ့ ပြည်သူလူထုကို ဒီလိုမူဝါဒတွေကို ကိုင်စွဲပြီးလုပ်မယ်ဆိုတာကို ပြည်သူလူထုသိအောင်ဆောင်ရွက်ပေးဖို့က အဓိကဆန္ဒဖြစ်ပါတယ်။ ဆောင်ရွက်လို့ရတာ မရတာက (NLD) ရဲ့ အားနည်းချက်၊ ချွတ်ယွင်းချက်မဟုတ်ပါဘူး ”ဟု ဖြေကြားသည်။

ဆွေးနွေးပွဲမှ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးအတွက် အဖြေတခုထွက်မထွက်ဆိုသည့် မေးခွန်းကို ဦးဉာဏ်ဝင်းက“အဖြေအနေနဲ့တော့ ကျနော်တို့ ခုအချိန်မပြောနိုင်ဘူး။ အမျိုးသားရင်ကြားစေရေးဟာ ရှေ့မတိုး နောက်မဆုတ်ဆိုတဲ့သဘောဖြစ်တယ်။ အဲဒီလိုအခြေအနေကို ပြောင်းလဲလာအောင် ဘယ်လိုဆောင်ရွက်သင့်သလဲလို့ ပြည်နယ်၊ တိုင်းတွေက အကြံပြုကြတယ်။ အဲဒီ အကြံပြုချက်တွေကို ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အနေနဲ့သုံးသပ်ပြီး လိုအပ်တာတွေကိုသုံးပြီး ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်ကိုချမှတ်ဖို့ပါ။ အဖွဲ့ချုပ်အနေနဲ့အဆိုပြုထားတဲ့ သင်ပုန်းခြေရေးကို တဖက်ကပြန်မလာဘူး။ ပြန်မလာတော့ ကျနော်တို့ ဒီမှာ လစ်ဟင်းနေတာက (communication) ကိုတည်ဆောက်ဖို့ ဘယ်လိုလုပ်ရင်ကောင်းမလဲဆိုတဲ့ အကြံပေးဆွေးနွေးချက်တွေ အများကြီးတွေ့ရတယ်။ ဒီဟာတွေပေါ်မှာ ဆွေးနွေးပွဲပဲ။ ဆုံးဖြတ်ချက်တော့ မရှိဘူး။

သို့သော် ဒီဟာနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ဦးဆောင်ဖြစ်တဲ့ ကျနော်တို့ (CEC) အဖွဲ့ အနေနဲ့ လိုအပ်သလိုသုံးသပ်ပြီးတော့ ဆုံးဖြတ်ဖို့ပါ” ဟုဖြေကြားသည်။ အဖွဲ့ချုပ် (CEC) အနေဖြင့် အစည်းအဝေးများဆက်တိုက်လုပ်သွားမည်ဟုလည်း သိရသည်။

ခွဲနှဲအယ်လ်ဒီ၏ လက်ရှိအခြေအနေ လူငယ်များအားမလိုအားမရဖြစ်

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၏ လက်ရှိနိုင်ငံရေးလုပ်ဆောင်ချက်များကို ပါတီတွင်းတက်ကြွသည့်လူငယ်အချို့က အားမလိုအားမရဖြစ်နေကြသည်ဟု သိရှိရသည်။ ထိုအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်၍ မန္တလေးတိုင်း ရမည်းသင်းမြို့နယ်မှအဖွဲ့ချုပ်လူငယ်ခေါင်းဆောင်ကို နေမျိုးကျော်ကို ဘီဘီစီက ဆက်သွယ်မေးမြန်းခဲ့ရာ အဲဒီအယ်လ်ဒီ၏ လက်ရှိမူဝါဒများကို ပါတီဝင်လူငယ်တဦးအနေနဲ့ရှုမြင်ပုံကို သူက ပြောပြသွားခဲ့သည်။

ပေါက်လာဖို့အတွက် လုပ်ဆောင်တဲ့နေရာမှာတော့ ကျနော်တို့ လူငယ်တဦးအနေနဲ့ပြောရမယ်ဆိုရင် ဒီထက်မက နအဖကို စကားပြောဆိုလာနိုင်အောင်လို့ လွှတ်တော်ပေါ်ပေါက်လာဖို့အတွက် တဖက်နဲ့တဖက် ညှိနှိုင်းဖို့လိုမယ်လို့ ထင်ပါတယ်” ပြောဆိုသည်။

ပုံမှန်အစည်းအဝေးတွေကျင်းပပြီးတော့ စီအာရ်ပီအနေနဲ့ရွှေဝိုင်းသွားမယ့် နိုင်ငံရေးလမ်းစဉ်တခုကို ကျနော်တို့ ပြည်သူလူထုကို ယုံယုံကြည်ကြည်နဲ့ အားကိုးလောက်တဲ့အထိ ချပြနိုင်မယ်ဆိုရင်တော့ ကျနော်တို့ရော ပြည်သူလူထုပါကျေနပ်နိုင်လိမ့်မယ်လို့ ကျနော်ထင်တယ်” ပြောသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား အကျယ်ချုပ်ချထားမှု ဥပဒေနှင့်မညီ

မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်

မြန်မာ့ ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား နေအိမ်၌ အကျယ်ချုပ်ချထားခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်ကိုက်ညီမှု လုံးဝမရှိကြောင်း အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က အောက်တိုဘာ (၂၄) ရက်က

ထုတ်ဖော်ပြောဆိုလိုက်သည်။ (၂၀၀၃) ဒီပဲယင်းအကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုအပြီးတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား သူမ၏ လုံခြုံရေးအရ ကာကွယ်ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်ဟု နအဖစစ်အစိုးရက ပြောဆိုခဲ့သော်လည်း

နောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်ကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးလိုသူများဘေးမှ ကာကွယ်သည့် ဥပဒေဖြင့် နေအိမ်အကျယ်ချုပ်ချထားခဲ့သည်။ ယခုကဲ့သို့ အကျယ်ချုပ်ချထားခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်မညီညွတ်ကြောင်း အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ဗဟိုဥပဒေအထောက်အကူပြုအဖွဲ့မှ ဦးဉာဏ်ဝင်းက “အခုချိန်ထိ ဒေါ်စုလုံခြုံရေးက ဘာမှအန္တရာယ်မရှိတာ။ အဲဒါဘယ်လို အန္တရာယ်လဲ။ အလွယ်တကူပြောတာ ဒေါ်စုလုံခြုံရေး၊ ဒေါ်စုလုံခြုံရေးဘာမှ အန္တရာယ်မရှိတာ၊ ဒေါ်စုလုံခြုံရေးနဲ့ ထိန်းသိမ်းတဲ့ (၁၀/၁) ကလည်းဘာမှ အဓိပ္ပါယ်မရှိဘူး။ မသက်ဆိုင်ဘူး။ ဒေါ်စုလုံခြုံရေးအတွက်ဆို အဲဒီဥပဒေနဲ့ ထိန်းသိမ်းခွင့်မရှိဘူးလေ။ အဲဒီဥပဒေမှာ ပြောတဲ့စကားလုံးက နိုင်ငံတော်ကိုအနှောင့်အယှက်ပြုတဲ့သူတွေကို ထိန်းသိမ်းတာ။ သူတို့က ထိန်းသိမ်းတယ်ပြောတာ ဒေါ်စုလုံခြုံရေးအတွက်လို့ပြောတာ၊ အဲဒီတော့ ဒီဥပဒေနဲ့ ဘယ်လိုမှ ပတ်သက်ခြင်းမရှိဘူး”ဟု ဆိုသည်။

အမေရိကန်သမ္မတဂျော့ဘုရှ် ရှမ်းအမျိုးသမီးလူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူနှင့်တွေ့ဆုံ

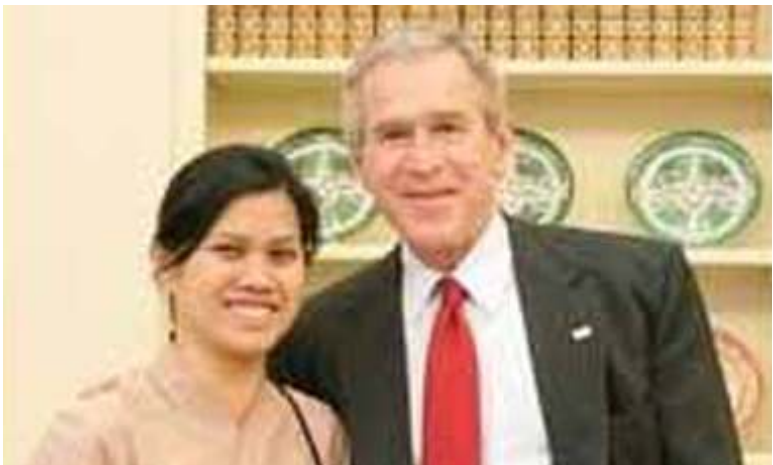
အမေရိကန်သမ္မတ ဂျော့ဘုရှ်သည် လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူ ရှမ်းအမျိုးသမီး နန်းချန်တောင်းအား အောက်တိုဘာ (၃၁) ရက်က အိမ်ဖြူတော်တွင် လက်ခံတွေ့ဆုံခဲ့သည်။ သမ္မတဘုရှ်နှင့်တွေ့ဆုံရာတွင် နန်းချန်တောင်းက မြန်မာနိုင်ငံတွင် တရားဥပဒေမဲ့သတ်ဖြတ်ခြင်းများ၊ အဓမ္မလုပ်အားပေးခိုင်းစေခြင်းများ၊ မြန်မာစစ်သားများ၏ အဓမ္မပြုကျင့်မှုများ၊ ဒုက္ခသည်များ၏ အခြေ

သူ့အနေနှင့် ထိုအခြေအနေများကို လွန်စွာ စိုးရိမ်မကင်းမိကြောင်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေနှင့် မြန်မာနိုင်ငံဒီမိုကရေစီရရှိရေးအတွက် ဘယ်လိုအကူအညီပေးနိုင်မလဲဟု သူမအားမေးမြန်းခဲ့ရာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေနှင့် မြန်မာဒီမိုကရေစီရေးအတွက် ဆက်လက်ထောက်ခံသွားရန် အရေးကြီးကြောင်း၊ စစ်အစိုးရကိုဖိအားပေးရန်အတွက် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေဖြင့်

ဆွေးနွေးပေးပါဟု သမ္မတဘုရှ်က သူပြောကြားခဲ့သည်ဟု ဗွီအိုအေအားပြောခဲ့သည်။ အိမ်ဖြူတော်ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ် မက်ကလီလန် (McClellan) က အသက် (၂၃) နှစ်အရွယ်ရှိ ချန်တောင်းသည် စစ်အာဏာရှင်လက်အောက်တွင် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုကို ခံစားနေကြရသော အမျိုးသမီးများကို ကူညီရန် သူမဘဝတလျှောက်လုံး ကြိုးပမ်းခဲ့သူဖြစ်သည်ဟု ပြောသည်။

၂၀၀၅ ခုနှစ်အတွက် နိုဘယ်လ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆုရှေးချယ်ရေးအဖွဲ့သို့ တင်သွင်းခဲ့သော မြန်မာပြည်မှ အမျိုးသမီး (၄) ဦးတွင် နန်းချန်တောင်းလည်းပါဝင်သည်။ ယခုလ ထုတ်တိုင်းမဂ္ဂဇင်းတွင် “၂၀၀၅ အတွက် အာရှ၏သူရဲကောင်းများ” အမည်စာရင်းတွင် လူမျိုးစုများအခွင့်အရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူ ချန်တောင်းအမည်ပါဝင်သည်။ ဖိနှိပ်မှုနှင့် မတရားမှုများကိုစွန့်စားပြီး တိုက်ပွဲဝင်သူများကိုပေးအပ်သော ရီးဘော့လူ့အခွင့်အရေးဆုကိုလည်း ယခုနှစ်အစောပိုင်းက လက်ခံရရှိခဲ့သည်။

နန်းချန်တောင်းက “သူတို့အပေါ် ရက်ရက်စက်စက်ပြုမူခံခဲ့ရမှုတွေအားလုံးကို ကျမပြောမယ်လို့ ဒီရက်စက်မှုတွေကို ခံစားနေကြရတဲ့ အမျိုးသမီးများကို ကျမကတိပေးပါတယ်”ဟု ပြောသွားသည်။

ရှမ်းအမျိုးသမီး လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူ နန်းချန်တောင်းနှင့် ဂျော့ဘုရှ်

အနေနှင့် ပြည်တွင်းအိုးအိမ်မဲ့တို့၏ အခြေအနေဆိုးဝါးနေမှုများ စသည်မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆိုးဆိုးဝါး ဝါး လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေများကိုတင်ပြခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ သမ္မတဘုရှ်က

မြန်မာစစ်အစိုးရ၏ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများဖြစ်သည့် ထိုင်းကဲ့သို့အာဇီယံနိုင်ငံများအပြင် ဂျပန်၊ အိန္ဒိယစသည့်နိုင်ငံများကိုလည်း ဆော်ကြပြီး မြန်မာနိုင်ငံရေးအတွက် ထည့်သွင်း

နာမဇာ မပြီးသေးသောညီလာခံတရပ် ဒီဇင်ဘာ (၅) တွင် ပြန်စမည်

စည်းကမ်းပြည့်ဝသည့် ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတော်သစ်ကြီး ပေါ်ထွန်းလာစေရေးအတွက် နအဖ၏လမ်းပြမြေပုံ (၇) ချက်တွင် ပထမဆုံးအဆင့်ဖြစ်သည့် အမျိုးသားညီလာခံကို ဒီဇင်ဘာ (၅) ရက်နေ့တွင်ပြန်လည် ကျင်းပတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း နအဖ၏ တောင်သူဦးကြီးများ၏ စိုက်ပျိုးချိန်မထိခိုက်စေရန် မတ် (၃၁) ရက်က ရပ်နားခဲ့ရသော ညီလာခံကို ဒီဇင်ဘာလ (၅) ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်တိုင်း၊ မှော်ဘီ ညောင်နှစ်ပင်စခန်းတွင် ပြန်လည်ကျင်းပတော့မည်ဟု အမျိုးသားညီလာခံကျင်းပရေးကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်က ဆိုသည်။ ယခုကျင်းပမည့် ညီလာခံတွင် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အာဏာခွဲဝေမှု အပိုင်းအတွက် အသေးစိတ်ရမည့်မှုများကို အတည်ပြုကြမည်ဟု၎င်းက ပြောသည်။

ဆယ်စုနှစ်တစ်ကျော် ကျင်းပခဲ့သော်လည်း အဆုံးမသတ်နိုင်သေးသည့် နအဖ၏ အမျိုးသားညီလာခံကို အမျိုးသားဒီမိုကရေ

စစ်မှန်တဲ့ ပြည်ထောင်စုပုံစံဖြစ်သွားမှာပေါ့။ အခုထိ ကျနော်တို့ဆီကတော့ အဲဒီအဆင့်ကို မသွားနိုင်သေးဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ အားလုံးသိပြီးသားဖြစ်မှာပါလေ။ အမျိုးသားညီလာခံအပေါ်မှာလဲ အဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံကပါဝင်ခြင်းမရှိဘူး။ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီအပေါ်မှာလဲ အားလုံးက ယုံကြည်မှုအပြည့်ရှိတဲ့အနေအထားမျိုးမဟုတ်ဘူး”ဟု ဒီမိုဘီအား ပြောကြားသွားသည်။

အက်စ်အက်စ်အေမြောက်ပိုင်း ခေါင်းဆောင်များ၏ လက်တလောပြုလုပ်လိုက်သော အစည်းအဝေးက ယခုနှစ်ကုန်တွင် ပြန်လည်ကျင်းပမည့်ညီလာခံကို ပြန်လည်တက်ရောက်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ အက်စ်အက်စ်အေမြောက်ပိုင်းအဖွဲ့သည် ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်ဆေထင်အားဖမ်းဆီးပြီးနောက် မေလပိုင်းတွင် နအဖညီလာခံကို ကျော့ခိုင်းထွက်ခွာခဲ့သည်။ ယခုညီလာခံသို့ ပြန်လည်တက်ရောက်ရခြင်းမှာ ဗိုလ်ချုပ်ဆေထင်အား ဖမ်းဆီးထားခြင်းမှ တစ်တရားလျှော့ပေါ့လာနိုင်ရန် ဖြစ်သည်ဟု အက်စ်အက်စ်အေမြောက်ပိုင်း

အမျိုးသားညီလာခံသို့ တက်ရောက်လာသော တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်များ

စီအဖွဲ့ချုပ်နှင့် ရှမ်းအမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်တို့က မတက်ရောက်ဘဲ သပိတ်မှောက်ခဲ့ကြသည်။

အပစ်ရပ်အဖွဲ့များအနက် မွန်ပြည်သစ်ပါတီနှင့် ကေအိုင်အိုတို့ ညီလာခံတက်ရန် မသေချာသေးကြောင်းသိရသည်။ ကေအိုင်အိုမှ ဒေါက်တာတူးဂျာက “အခြေအနေတွေကို စောင့်ကြည့်ရမှာပေါ့။ ကျနော်တို့လိုလားချက်တွေကတော့ တင်ပြသွားမှာပဲ။ အရင် တုန်းကလည်း ကျနော်တို့တင်ပြခဲ့တာ ကျနော် တို့တင်ပြတာ အားလုံးရရင်တော့

ခေါင်းဆောင်တဦးက ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။

အဲဒီအယ်လ်ဒီက ၂၀၀၄ မေလ မတိုင်မီက တင်ပြခဲ့သော တောင်းဆိုချက် (၅) ချက် မရမခြင်း ညီလာခံကို တက်ရောက်မည်မဟုတ်သလို ညီညွတ်သောတိုင်းရင်းသားများ မဟာမိတ်အဖွဲ့ (UNA) နှင့် ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မှလည်း ညီလာခံသည် ယခင်အတိုင်း အပြောင်းအလဲမရှိလျှင် တက်ရောက်လိမ့်မည်မဟုတ်ဟု သိရသည်။

“အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၏ သုံးရက်ကြာဆွေးနွေးပွဲအပြီး ထုတ်ပြန်သော ကြေညာချက်”

“အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့နှင့် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း စည်းရုံးရေးအဖွဲ့များ၊ ဗဟိုအမျိုးသမီးလုပ်ငန်းအဖွဲ့၊ လူငယ်ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရေးအဖွဲ့တို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များက မြန်မာနိုင်ငံတွင် ယခုကြုံတွေ့နေရသော အထွေထွေအကျပ်အတည်းများကို ကျော်လွှားဖြေရှင်းနိုင်ရန်ဦးတည်၍ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးအကြံပြုခဲ့သည်။ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးသည် အဓိကကျသဖြင့် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီနှင့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်တို့က တဖက်နှင့်တဖက်တွေ့ဆုံကြပြီး ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရပေမည်။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ပြေလည်စွာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း၍ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးရရှိပြီးနောက် ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလတစ်ရပ်ကို မလွဲမသွေ ကျော်ဖြတ်အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည်ဟု အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က ယုံကြည်သည်။ ထိုသို့ဆွေးနွေးနိုင်ရေးအတွက် ဆက်သွယ်ရေးမှာအဓိကကျလျက်ရှိပေသည်။ သို့အတွက် ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းမှန်သမျှကို အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်က အစဉ်ဖွင့်လှစ်ထားရှိ၍ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပေသည်။”

“နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီသည် လက်ရှိအာဏာရယူထားသောအဖွဲ့ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်သည်လည်း ပြည်သူလူထု၏လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ အပ်နှင်းခြင်းခံထားရသော အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်နိုင်ငံ၏ အရေးတကြီးလိုအပ်လျက်ရှိသော အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ် ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် ပထမခြေလှမ်းအဖြစ် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ကြရပေမည်။ သို့ပါ၍ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်သည် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေမည့် မည်သို့သောလုပ်ဆောင်ချက်မှန်သမျှကိုမဆို လက်ကမ်းကြိုဆို ဖိတ်ခေါ်လျက်ရှိပါကြောင်းနှင့် မဖြစ်မနေအကောင်အထည်ဖော် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း ကြေညာအပ်ပေသည်။”

(၁)

အဲဒီညက

မယ်ဇယ်ရနဲ့ သင်းသင်းလေးမွေးမြူနေ

မယ့်လေညှင်း။

တောင်သမန်အင်းစောင်းမှာ နေ့နေ့

လေးတိုက်ခတ်နေလေမလား။

ကျနော် အရမ်းသွားချင်တဲ့နေရာ။

ကျနော် အရမ်းတက်ချင်တဲ့ အခမ်း

အနား။

ဒီအခမ်းအနားကို ကျနော် ဘယ်လိုမှ

တက်လို့မရအောင် ကျနော်ကို ဘယ်သူ

ကျိန်စာတိုက်ထားပါသလဲ။

(၂)

နိုင်ဘာ (၂၉) ရက်နေ့ဆိုတာ အမေ

လူထုဒေါ်အမာရဲ့မွေးနေ့ပါ။

အမေ့ကို ချစ်တဲ့၊ အမေ့စာတွေကို

ချစ်တဲ့၊ လူထုကြီးရဲ့ ဒုက္ခတွေကို ခံစားစာနာ

တတ်လွန်းတဲ့ အမေ့စိတ်ဓာတ်ကို ချစ်တဲ့

သူတွေ။

ဒီနေ့ဆိုရင် တောင်သမန် အင်းစောင်း

မှာ စုကြ၊ ဆုံကြ၊ ဂါရဝပြုကြပေလိမ့်မယ်။

ကျနော် အားကျလိုက်တာ။

အကျဉ်းထောင်ထဲမှာကတည်းက တမ်း

တမ်းတတ လွမ်းခဲ့ရတဲ့နေ့ပါ။ ၂၀၀၄ မွေးနေ့

ကိုတော့ တက်ခွင့်ရပြီဆိုတဲ့အသိနဲ့ ကြိုပြီး

ကြည်နူးခဲ့ဖူးတယ်။

ခုတော့ အဲဒီကြည်နူးမှုတွေကို စစ်

ထောက်လှမ်းရေးက အတင်းလုယူသွားခဲ့

ပါပြီ။

(၃)

မင်းကြီးစွာစော်ကဲ နတ်ရွာလားပြီးတဲ့

အခါ သားတော်မင်းခေါင် နန်းတက်လာတယ်။

ဘုရင်မင်းခေါင်က အမတ်ကြီးဘိုးရာ

ဇာကိုခေါ်ပြီး ဒီလိုမေးပါသတဲ့

‘အဘိုး ဘယ်သို့ကျင့်သော် တိုင်းနိုင်ငံ

ဝပြောစည်ပင်အံ့နည်း’

အဲဒီမှာ ဘိုးရာဇာက

‘ပြည်ကြီးတံခွန်ကို မညစ်နွမ်းစေရ။

ပြည်၏ တံခါးကို မပိတ်ရ။ ပြည်၏ဦးကင်းကို

မလှေ့၊ ပြည်၏ ဝမ်း၊ ပြည်၏ မျက်စေ့ကို

မဖောက်ရ။ ပြည့်စွယ်ကို မချိုးရ။ ပြည်၏

ကျေးဇူးကို မထိန်မြူးရ၊ ပြည်၏မျက်နှာကို

မဖျက်ရ’ဆိုတဲ့ ဆင်ခြင်ရန်၊ သတိပြုရန်

ကျင့်ဝတ်လမ်းစဉ်တွေကို လျှောက်တင်ပါ

သတဲ့။

ဘုရင်မင်းခေါင်လည်း ကျင့်ဝတ်နှင့်

အညီ တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်

လိုက်တာ တိုင်း

ကားပြည့်စွာ စည်

ပင်သာယာ၍

ပြီး၊ ဆန်ရေ

စပါး ပေါ

များပြည့်ပြီး

ရုံသာမက ခိုးသား

မားပြပါ လုံးဝကင်းစင်ခဲ့ပါ

သတဲ့။

(၄)

အခု နအဖကတော့

အဲဒီ

ကျင့်

ဝတ်တွေနဲ့

ပြောင်းပြန်လုပ်

ဖို့သစ္စာဆိုထား

သလိုပါပဲ။

ကျောင်းသားတွေကို သတ်ဖြတ်။

ကျောင်းသားတွေကို ထောင်ချ။

ကျောင်းတွေကို နှစ်ရှည်ပိတ်ထား။

တိုင်းပြည်ရဲ့စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေကို

ဆောက်တည်ရာမရအောင်လုပ်။ လူထုကို

နှိပ်စက်။ သတင်းစာသမား၊ စာသမား ပေ

သမားတွေကို နှစ်ရှည်ထောင်ချ။ လွတ်ခါနီး

တိုင်း ထပ်ထပ်ပြီး ထောင်ပြန်ချ။

လုပ်ချင်တိုင်းကို လုပ်နေလိုက်တာ။

တိုင်းပြည်လည်း စိမ့်ညက်ညက်ကျေပြီ။

(၅)

၂၀၀၄ အောက်တိုဘာထဲမှာ သတင်း

တွေ ဆက်တိုက်ဆိုသလို ထွက်လာတာ သတိ

ထားမိကြမှာပါ။

အမိန့်မနာခံမှု၊ အကျင့်ပျက်ခြစားမှု

တွေနဲ့ပတ်သက်နေမှု

စတာတွေနဲ့ ထောက်

လှမ်းရေးအကြီး

အကဲ ဗိုလ်ခင်

ညွန့်ကိုဖြတ်ပစ်။

လှမ်းရေးအဖွဲ့

တခုလုံးကို ဖျက်

အဲဒီ အ

လျော်မ

အပြစ်

ယူထောင်

သူတွေကို ပြန်

မ ယ်

ဆိုတဲ့ ကြေ

ညာချက် တွေ

ထုတ်။

တကယ့် ကြားသားမီးကြိုးကွက်

တွေ ပါပဲ။

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေပဲ အကုန်

လုံး လွှတ်ပေးတော့မှာလိုလို။

ဗိုလ်ခင်ညွန့်လက်ထက်က သွားနေ

တဲ့လမ်းကြောင်းကို ပြောင်းပြန်ပဲ ကွေ့

ချိုးချလိုက်တော့မှာလိုလိုနဲ့။

နောက်ကျတော့လည်း ဒီ ရသေ့

ရှစ်သောင်းဇာတ်ပဲ ဆက်ကပြန်တာပါပဲ။

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားရဲ့မိခင်တွေ၊

ဇနီးသည်တွေ၊ သားသမီးတွေဆိုတာ

ထောင်ရှေ့သွားသွားပြီး

‘ငါ့သားလေးများ ပါလာမလား’

‘ငါ့ယောက်ျားများ ပါလာမလား’

‘ငါ့အဖေများ ပါလာမလား’

မျှော်လင့်ချက်တွေနဲ့ ဒုက္ခတွေ တော်

တော်များခဲ့ကြရတာပါ။

ဒီကြားထဲ (၃) နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး

ဦးကျော်သူဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က တောပြောတောင်

ပြော ပြောတာနဲ့ အမေလူထုဒေါ်အမာ

တောင် ဒုက္ခဖြစ်ရရှာတယ်။

(၆)

အဲဒီ တောင်သမန်အင်းစောင်းက

အမေ့ရဲ့ (၇၉) နှစ်မြောက်မွေးနေ့မှာ

အမေက အခုလိုပြောရှာတယ်။

‘အမေကလေ ကိုဝင်းတင်လည်း လွတ်

လာတယ်ကြားတော့ ဝမ်းသာပြီးမျှော်နေ

တာပေါ့၊ နောက်တော့ မပါဘူးဆိုတော့

လည်း အရင်ကတည်းက တွက်ထားပြီးသား

ပဲလို့ အောက်မေ့ပြီးနေလိုက်တာပါပဲ။ နောက်

တော့ ဒုဝန်ကြီး ကိုယ်တိုင်က

လွှတ်ပေးမယ့် လူတွေရဲ့

စာရင်းထဲမှာ ဦး ဝင်းတင်ပါ

ပါတယ်လို့ ပြောတော့လည်း

ပြန်ပြီးမျှော်နေမိတာပေါ့ကွယ်။ ဟုတ်

တယ်မို့လား။ ဒုဝန်ကြီးကိုယ်တိုင်က ပြောတာ

ကိုး။

နောက်ဆုံးကျတော့လည်း လွတ်မလာ

ပါဘူး။ အမေ့စိတ်ထဲ နှစ်ရက်လောက် စိတ်မ

ကောင်းဖြစ်သွားတယ်။ စားလို့လည်းမကောင်း။

အိပ်လို့လည်းမကောင်းနဲ့ အတော်နေမ

ကောင်းဖြစ်သွားရတယ်။ နဂိုကတည်းက

ကိုဝင်းတင်ကိုတော့ ဘယ်တော့မှလွှတ်ပေး

မှာ မဟုတ်ပါဘူးလို့ တွက်ပြီသားပါ။ သူက

တော့ ဒီမိုကရေစီရမှပဲ လွတ်တော့မှာ ထင်ပါ

ရဲ့’

အားလုံးမျှော်နေကြတယ်။

တော်ဘုရားလေး ဦးအောင်ဇေလည်း

မျှော်တယ်။ လူထုဦးစိန်ဝင်းလည်းမျှော်တယ်။

ဦးဝင်းတင်ကို ထောင်ဝင်စာတွေ့နေတဲ့

အိမ်ကလည်းမျှော်တယ်။

မျှော်တယ်ဆိုတာကလည်း စောစောက

အမေမာပြောသလို (၃) ဝန်ကြီးကိုယ်တိုင်က

နိုင်ငံတကာသတင်းသမားတွေရှေ့မှာ အ

တည်ပေါက်နှင့် ‘လွှတ်မှာပါ’လို့ ကတိပေး

တာကလား။

နောက်မှ သူ့ဇာတ်ကိုသူမနိုင်တော့ဘဲ

သူ့ကိုယ်တိုင်တောင်ဖြုတ်တာထဲမပါအောင်

‘ဆင့်ရက ကြည့်ခစားရတယ်’ဆိုတဲ့ အဆင့်

ရောက်သွားတာကိုး။

ဆရာဦးဝင်းတင်ကတော့ ဒီအပေါ်မှာ

ဘယ်လိုခံစားချက်ရှိသလဲဆိုတော့

‘မထင်ပါဘူးဗျာ၊ သူတို့ကို ဒီလောက်

မမျှော်လင့်ပါနဲ့’တဲ့။ ‘ကျနော်ကတော့ လုံး

လုံးမမျှော်လင့်ဘူး’တဲ့။

(၇)

ဆရာဟာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေအပေါ်

နူးညံ့ပျော့ပြောင်းသလောက် နိုင်ငံရေးအကျဉ်း

သားတွေအပေါ်မှာ နူးညံ့ပျော့ပြောင်းသ

လောက်၊ သူချစ်တဲ့ လူထုတွေအပေါ်မှာ နူးညံ့

ပျော့ပြောင်းသလောက်၊ စစ်အုပ်စုနှင့် စစ်အာ

ဏာရှင်စနစ်အပေါ်မှာတော့ အမြင်ပြတ်တယ်။

သူနှင့် အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်ထဲမှာ

တောက်လျှောက်အတူနေခဲ့တဲ့ ဆရာဇင်လင်း

က ဒီလိုပြောဖူးပါတယ်။

ဆရာရဲ့ ပထမပြစ်ဒဏ်ပြည့်ခါနီး၊ လွှတ်

မယ်ဆို လွှတ်ပေးလို့ရခါနီးမှာ ဆရာရဲ့ စိတ်

အခြေအနေကို အကဲခတ်ချင်တဲ့အတွက် ဦးပိ

စာရလမ်း အင်ဗိုင်းခန်းမမှာ လုပ်ထားတဲ့

နဝတရဲ့ ‘လှိုင်းကြီးလေထန် ဖြစ်ရပ်မှန်’ဆိုတဲ့

ပြပွဲကို ထောင်ထဲကနေထုတ်ပြီး တကူးတက

ခေါ်ပြပါသတဲ့။

ဒီပွဲရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကတော့ ရှစ်လေးလုံး

အရေးတော်ပုံကြီးကို သေးသိမ်အောင် ငုံဖျက်

ပြီး စစ်အုပ်စုကို တကယ့်ကယ်တင်ရှင်ကြီးလို

ပုံဖော်ချင်လို့ ဝါဒဖြန့်ချိရေးအစီအစဉ်

တရပ်အနေနှင့်ပြသတာပါ။

ပြသလို့အားရတဲ့အခါ ထောင်ထဲပြန်

ခေါ်လာပြီး အင်းစိန်အကျဉ်းထောင် အထူး

တိုက်ဝန်းထဲမှာ ပြခန်းအပေါ်ထင်မြင်ချက်တွေ

ရေးခိုင်းပါသတဲ့။ အဲဒီမှာ ဆရာက ဒီအတိုင်း

ရေးပေးလိုက်ပါတယ်။

“အင်ဗိုင်းခန်းမရှေ့မှာ ကားရပ် လိုက်

တော့ အရင်ဆုံးမြင်ရတာက တပ်မတော်

သာအမိ တပ်မတော်သာအဖဆိုတဲ့ ဆိုင်း

ဘုတ်ပဲဗျ။ ပြပွဲကို ဘယ်လိုမြင်သလဲလို့ မေး

ခွန်းထုတ်လာတော့ အဲဒီဆိုင်းဘုတ်ကစပြီး

ဝေဖန်ရတော့တာပဲ။ တပ်မတော်ဟာ လူထု

ထဲက ပေါက်ပွားလာတာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်

ပြည်သူ့အာမခံ ပြည်သူ့အာဖကိုပဲ လက်ခံ

တယ်။ တပ်မတော်သာအမိ၊ တပ်မတော်သာ

အဖလို့ဆိုလိုက်တာဟာ သားသမီးက မိဘ

ကိုပြန်ပြီး ဦးချခိုင်းတာနဲ့ အတူတူပဲလို့ မှတ်

ချက်ပေးခဲ့တယ်။”

“အဝင်ဝမှာက တပ်မတော်အင်အား

ရှိမှ တိုင်းပြည်အင်အားရှိမည်ဆိုတဲ့ ဆောင်

ပုဒ်ကို စာလုံးကြီးကြီးနဲ့ ရေးထားတယ်။

ဒီဆောင်ပုဒ်ကလည်း ဇောက်တိဇောက်

ထိုးဖြစ်နေတယ်။ တပ်ဆိုတာ ဝန်ထမ်း။ တိုင်း

ပြည်ကကျွေးတဲ့ဆန်ကို စားနေတာ။ တိုင်း

ပြည်အင်အားရှိမှ တပ်ကိုကျွေးနိုင်မွေးနိုင်မှာ

ပေါ့။ ဒါကြောင့် တပ်ဟာ ဝန်ထမ်းပီပီ စစ်

တန်းလျားမှာနေပြီး နိုင်ငံကိုကာကွယ်ဖို့ပဲ။

ကိုယ်နားမလည်တဲ့ တိုင်းပြည်ရဲ့နိုင်ငံရေး၊

စီးပွားရေးကိစ္စတွေမှာ ဝင်မစွက်သင့်ဘူးလို့

ဝေဖန်ရပြန်တယ်။”

“ရှစ်ဆယ့်ရှစ်အရေးတော်ပုံတခုလုံး

ကိုလည်း ရစရာမရှိအောင် မင်းမဲ့စရိုက်

ပုံပေါ်အောင် ပြကွက်တွေဖန်တီးထားပြီး စစ်

တပ်ကသာ တိုင်းပြည်ကို ငြိမ်သက်အောင်

အုပ်ချုပ်နိုင်တယ် ဆိုတာမျိုးလုပ်ထားတယ်။

ဒါနဲ့ ပတ်သက်လို့ကတော့ရှင်းပါတယ်။ အဲဒီ

မင်းမဲ့စရိုက် အကြမ်းဖက်မှုတွေကို စတင်

ဖန်တီးတာဟာ လူထုမဟုတ်ဘူး။ စစ်ထောက်

လှမ်းရေးက အာဏာသိမ်းဖို့အတွက်ချပြီး

စက်ရုံတွေဖျက်တာအစ ခေါင်းဖြတ်မှုတွေ

အဆုံးကျူးလွန်ခဲ့တာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်

အကြမ်းဖက်သမားဟာ လူထုမဟုတ်။ စစ်

အာဏာရှင်တွေသာဖြစ်တယ်လို့ရေးခဲ့တယ်။”

ဆရာအမြင်က ဒီလိုမျိုး။

လွှတ်ချင်လွှတ်၊ မလွှတ်ချင်နေ။

ကိုယ်ယုံကြည်တာကို ယုံကြည်တဲ့အတိုင်း

အတိအကျပြောဖို့ဆိုတဲ့ ဝိနည်းကိုတော့ ဘယ်

တော့မှ ဆရာဟာ အကျိုးခံလိမ့်မယ် မဟုတ်

ဘူး။

အဲဒီလို လူထုနှင့်ယုံကြည်ချက်အပေါ်

သစ္စာမြဲတဲ့အတွက်လည်း ဆရာကို စစ်အုပ်

စုက ပိုပြီးအညှိုးအတေးထားလာတာပါ။

ထောင်ထဲမှာပဲ ၁၉၉၂ မှာ ထောင်

တခါထပ်ချ၊ ၁၉၉၆ မှာ နောက်တခါထပ်ချ။

အမေမာပြောသလို ဆရာဦးဝင်းတင်

ကတော့ ဒီမိုကရေစီရမှပဲ လွတ်တော့မယ်ပုံ

ပေါ်နေပါပြီ။

(၈)

ဆရာဦးဝင်းတင်နှင့်ပတ်သက်တဲ့ ဒေါ်

စုရဲ့အမြင်ကလည်း

“ဦးဝင်းတင်ကို ဖမ်းခေါ်သွားပြီးတဲ့

နောက် အစာမကျွေးဘဲ ချက်ချင်းစစ်ဆေးပြီး

ဒီမိုကရေစီလှုပ်ရှားမှုမှာ သူပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့ပုံ

တွေကို စစ်ကြောမေးမြန်းပါတယ်။ သူ့ကို

စစ်ကြောမေးမြန်းသူတွေက သူဟာ ကျမရဲ့

နိုင်ငံရေးဗျူဟာ အကြံပေးသူအဖြစ်ဝန်ခံ

အောင် အတင်းအဓမ္မတိုက်တွန်းတာပါပဲ။

တနည်းပြောရရင် သူဟာ ကျမရဲ့ ရုပ်သေး

ကြိုးဆွဲဆရာပါဆိုတာကို ဝန်ခံခိုင်းတာပါပဲ။

ရဲရင့်ကြံ့ခိုင်တဲ့ ဦးဝင်းတင်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို

လိမ်လည်ဝန်ခံခိုင်းလို့ ဘယ်တော့မှရမယ်

မဟုတ်ဘူး။”

ပြီးတော့ ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါ

ရီလမှာတော့ အမေရိကန်ကွန်ဂရက် လွှတ်

တော်အမတ် ဘီးလ်ရစ်ချ်ဆန် ဦးဝင်းတင်

ကိုလာတွေ့တဲ့အခါမှာ ဆရာကို လည်

ချွေကြီးစွပ်လျက်သား တွေ့ရပါသတဲ့။ ဆရာ

ဟာ နှလုံးရောဂါ၊ ဆီးရောဂါရှိတဲ့အပြင်

အခုဆိုရင် လည်ပင်းကျီးပေါင်းတက်တဲ့

ရောဂါပါ ရနေရှာပါတယ်။

အရွယ်ကလည်း ရလာ။ ထောင်ထဲမှာ

အနေအထိုင်ကလည်း ဆင်းရဲဆိုတော့ ကျန်း

မာရေးကတော့ တဖြည်းဖြည်းချင်းထိခိုက်

စာမျက်နှာ (၈) ကော်လံ (၄) သို့

BURMA CAMPAIGN-UK မှ

အစီရင်ခံစာထုတ်ပြန်

ဗြိတိန်အခြေစိုက် (Burma Campaign UK) အဖွဲ့က ("Ten years of detention: too many years of empty words") အချဉ်းနှီးစကားလုံးများနှင့်နှစ်ပေါင်းများစွာဟု ခေါင်းစဉ်တပ်ထားသော အစီရင်ခံစာတစ်စောင်ကို အောက်တိုဘာ (၂၄) ရက်က ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ အစီရင်ခံစာထဲတွင် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံမှ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ချမှတ်ခဲ့သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်ပေါင်း (၂၇) ခု ရှိသွားပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်အားလုံးကို စစ်အစိုးရမှ လျစ်လျူရှုခဲ့ကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးမှ စစ်အစိုးရအပေါ် ထိထိရောက်ရောက်အရေးယူရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ကြောင်းဖော်ပြထားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒီမိုကရေစီစနစ် အမြန်ဆုံးဖော်ဆောင်နိုင်ရေး၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပါအဝင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများအား လုံး ပြန်လည်လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီမှ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်နေပြီဟု အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

(Burma Campaign UK) မှ ဒါရိုက်

တာ (Yvette Mahon) က “ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံနဲ့ လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်က ချမှတ်ခဲ့တဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်တွေဟာ မဖြစ်မနေ လိုက်နာရမယ်ဆိုတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုးမဟုတ်ဘဲ စစ်အစိုးရဘက်က သဘောရှိနဲ့ လိုက်လျော ဖြေရှင်းဖို့ တောင်းဆိုနေတာဖြစ်ပါတယ်။ စစ်အစိုးရဘက်ကလည်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု၊ လိုက်လျောမှုတွေတခုမှ မပြုခဲ့တဲ့အတွက် အခုတော့ လုံခြုံရေးကောင်စီက တဆင့် မဖြစ်မနေလိုက်နာရမယ့် (binding resolution) အရေးယူမှုမျိုး လိုအပ်နေပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီအသွင် ကူးပြောင်းဖို့၊ အဓိပ္ပါယ်ရှိတဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတွေလုပ်ဖို့၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားအားလုံး ပြန်လွတ်ပေးဖို့ဆိုတဲ့ တောင်းဆိုမှုမျိုးကို လုံခြုံရေးကောင်စီက ချမှတ်လိုက်ရင် စစ်အစိုးရအနေနဲ့ မလုပ်မဖြစ်ဆောင်ရွက်ရပါလိမ့်မယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင်တော့ ဖြစ်လာမယ့်အကျိုးဆက်တွေကို စစ်အစိုးရက ရင်ဆိုင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်”ဟု ဘီဘီစီအားပြောကြားသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား ဂုဏ်ထူးဆောင်လန်းတက္ကသိုလ်မှ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဒေါက်တာဘွဲ့ချီးမြှင့်

ဂုဏ်ထူးဆောင်လန်းတက္ကသိုလ်

မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား ဘူမိ၏ ထူးခြားထင်ရှားသည့် ဒီမိုကရေစီရေး ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများကို ဂုဏ်ပြုသည့်အနေဖြင့် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ ဂုဏ်ထူးဆောင်လန်းတက္ကသိုလ်က ဂုဏ်ထူးဆောင်ဒေါက်တာဘွဲ့ပေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်း အောက်တိုဘာ (၂၄) ရက်နေ့က ကြေညာလိုက်သည်။

ဂုဏ်ထူးဆောင်လန်းတက္ကသိုလ်၏ ဒုတိယအဓိပတိ မစ္စတာဖီးလစ်ဂါလန်က “ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဟာ ၁၉၉၁ က နီဗယ်လ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆုရှင်ဖြစ်တဲ့အပြင် အကျဉ်းကျခံနေရတဲ့ တဦးတည်းသော နီဗယ်လ်ဆုရှင်တဦးလည်းဖြစ်ပါတယ်။ ဂုဏ်ထူးဆောင်လန်းတက္ကသိုလ်အနေနဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ အကျပ်အတည်းကို နိုင်ငံတကာက ပိုမိုအာရုံစူးစိုက်စေချင်ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာက ပိုမိုအားပေးကြဖို့ အားပေးစေချင်ပါတယ်။ ဂုဏ်ထူးဆောင်လန်းတက္ကသိုလ်

အနေနဲ့လည်း မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီရေးလှုပ်ရှားမှုကို အပြည့်အဝထောက်ခံအားပေးနေတယ်ဆိုတာကို ထုတ်ဖော်ပြသတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် မြန်မာပြည်သူတွေရဲ့ဒီမိုကရေစီရေးကြိုးပမ်းမှုကို နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းက ပိုမို သိရှိထောက်ခံအားပေးစေချင်ပါတယ်။ ဒီအကြောင်းတွေကြောင့် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဒေါက်တာဘွဲ့ပေးအပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပြီးတော့ ဒီလိုချီးမြှင့်နိုင်ခဲ့တာအတွက်လည်း တက္ကသိုလ်အနေနဲ့ အလွန်ဝမ်းမြောက်ဂုဏ်ယူပါတယ်”ဟု ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား ဂုဏ်ထူးဆောင်ပါရဂူဘွဲ့ ချီးမြှင့်ခဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောဆိုသည်။ ထိုဂုဏ်ထူးဆောင်ဒေါက်တာဘွဲ့ကို နိုင်ဘာ (၁၇) ရက်နေ့တွင် ကျင်းပမည့်ဘွဲ့နှင်းသဘင်သို့ တက်ရောက်လာမည့် ကျောင်းသား (၃၀၀) နှင့် ဧည့်သည်များရှေ့တွင်ပေးအပ်မည်ဖြစ်ပြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုယ်စား သူ၏မိတ်ဆွေ နီကိုလတ်ရောင်းက လက်ခံယူမည်ဟုသိရသည်။

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့် ချုပ်ချယ်မှုတွင် မြန်မာနိုင်ငံ ယဉ်ကျေးမှု

အရှေ့အာရှဒေသသည် သတင်းထောက်များအတွက် လွတ်လပ်စွာအလုပ်လုပ်ရန် ကမ္ဘာ့အခက်ခဲဆုံးဒေသဖြစ်နေသည်ဟု နယ်စည်းမခြားသတင်းထောက်များအဖွဲ့ (Reporter without Border)၏ ၂၀၀၅ ခုနှစ် အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။ မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံသည် စာနယ်ဇင်းလွတ်လပ်ခွင့် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံသည် စာနယ်ဇင်းလွတ်လပ်ခွင့် ချုပ်ချယ်သည့် နိုင်ငံပေါင်း (၁၆၇) နိုင်ငံတွင် (၁၆၃) မြောက်တွင်ရှိသည်ဟု အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ဒီန်းမတ်သည် သတင်းစာလွတ်လပ်ခွင့်အရှိဆုံးနိုင်ငံဖြစ်ပြီး၊ ဖင်လန်နိုင်ငံက ဒုတိယလွတ်လပ်ခွင့်အရှိဆုံးဖြစ်သည်။

ယမန်နှစ်က မြန်မာနိုင်ငံသည် (၁၆၅) နေရာတွင်ရှိပြီး ယခုနှစ် (၁၆၃) အဆင့်သို့ ရောက်လာခြင်းမှာ သတင်းစာလွတ်လပ်ခွင့် တိုးတက်လာ၍မဟုတ်ဘဲ အိန္ဒိယနှင့် တာ့ခ်မင်နစ္စတန်က မြန်မာနိုင်ငံအခြေအနေထက် ပိုဆိုးဝါးလာသောကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ပြင်သစ်နိုင်ငံအခြေစိုက် နယ်စည်းမခြားသတင်းထောက်များအဖွဲ့ အာရှနှင့်ပစိဖိတ်ရေးရာတာဝန်ခံ ဗန်းဆင့်ဘရော်ဆယ်က ဘီဘီစီသို့ ပြောကြားသည်။ ၎င်းက “မြန်မာနိုင်ငံမှာ နာရေးကြေညာတောင် ဆင်ဆာတင်ရပါတယ်။ လူသေတာတောင် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း၊ လွတ်လွတ်လပ်လပ် သတင်းထုတ်လို့မရဘူးဆိုတာထင်ရှားပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ လူမှု

နယ်ခြားမဲ့သတင်းထောက်များအဖွဲ့ အာရှနှင့်ပစိဖိတ်ရေးရာတာဝန်ခံ ဗန်းဆင့်ဘရော်ဆယ်

ရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်အားလုံးမှာ ဆင်ဆာလုပ်တာခံနေရပါတယ်”ဟု ပြောသည်။

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်မရှိ၍ ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ ထွက်ခွာလာကြသော သတင်းမီဒီယာသမားများနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းစာဆရာကြီး လူထူးစိန်ဝင်းက “ကိုယ့်ပြည်တွင်းမှာပဲ ပြည်သူလူထုနဲ့အတူ စုံစရာရှိရင်လည်း အတူစံမယ်၊ ခံစရာရှိရင်လည်း အတူခံမယ်၊ ပြည်သူလူထုနဲ့ အတူသာလျှင်နေသင့်တယ်။ ဒီလိုသာထွက်သွားမယ်ဆိုရင် သူများနိုင်ငံတွေမှာက (Brain Drain Problem) ဆိုတာတခုပဲ

ပဲရှိတယ်လေ။ ဗမာပြည်မှာက (Brain Dry) ဖြစ်ကုန်မှာပေါ့။ ဦးနှောက်တွေက ယိုစီးကုန်တာမဟုတ်ဘဲ ခြောက်ခန်းကုန်မှာပေါ့” ဟု ဘီဘီစီနှင့်တွေ့ဆုံခန်းတွင် ပြောကြားသွားခဲ့သည်။

မြန်မာ့အိမ်နီးချင်း ထိုင်းနိုင်ငံသည် သတင်းလွတ်လပ်ခွင့်တွင် (၅၉) မှ (၁၀၇) နေရာသို့ ရောက်သွားပြီး တရုတ်နိုင်ငံသည်လည်း သတင်းထောက်များကို အတိမ်းအစောင်းမခံသည့် သတင်းများဖော်ပြခွင့်ကို ပိတ်ပင်သည့်နိုင်ငံဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံစာတွင်ဖော်ပြထားသည်။ ❖

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း (၁၅၉) နိုင်ငံအနက် အကျင့်ပျက်ခြစားမှုတွင် မြန်မာနိုင်ငံ ဒုတိယစွာ

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း (၁၅၉) နိုင်ငံအနက် အကျင့်ပျက် ခြစားမှု၊ လာဗ်စားမှုတွင် ဒုတိယနေရာ၌ရှိကြောင်း နိုင်ငံတကာ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုအဖွဲ့ (Transparency International) က ၎င်း၏ နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာထဲတွင် ဖော်ပြထားသည်။ နိုင်ငံတကာပွင့်လင်းမြင်သာမှုအဖွဲ့၏ အကျင့်ပျက်ခြစားမှု ညွှန်းကိန်းအရ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုအများဆုံးနိုင်ငံမှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး ဒုတိယမှာ ချက်စနိုင်ငံဖြစ်သည်။ အနည်းဆုံးနိုင်ငံများမှာ ဥရောပမှ အိုက်စလန်

နိုင်ငံဖြစ်ပြီးဖင်လန်နှင့် နယူးဇီလန်မှာ ဒုတိယအနည်းဆုံးဖြစ်သည်။

(Transparency International) အဖွဲ့၏ဥက္ကဋ္ဌ၊ မစ္စတာပီတာအိုက်က ခြစားမှု၊ လာဗ်စားမှုသည် လူ့ကိုဆင်းရဲပွဲတေစေသော အဓိကတရားခံဖြစ်သောကြောင့် လူများချမ်းသာစေရန် အကျင့်ပျက်မှုများကို အရင်တိုက်ဖျက်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အကျင့်ပျက်မှုများကို မတိုက်ဖျက်ပဲ အကူအညီပေးလျှင် ခြစားမှုကို တွန်းအားပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် လာဗ်စားမှုများကို အမြန်

ဆုံးတိုက်ဖျက်ရန် လိုအပ်နေပြီဟု ဘာလင်မှ လာသော သတင်းအေဂျင်စီများတွင် ဖော်ပြထားသည်။

အာရှနိုင်ငံများတွင် အကျင့်ပျက်လာဗ်စားမှုအနည်းဆုံးမှာ စင်္ကာပူနိုင်ငံဖြစ်ပြီး အဆင့် (၃၀) ဖြစ်သည်။ အခြား အာရှနိုင်ငံများမှာ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုညွှန်းကိန်းအရ မလေးရှား (၃၉)၊ ထိုင်း (၅၉)၊ လာအို (၇၇)၊ တရုတ်နှင့်သီရိလင်္ကာ (၇၈)၊ အိန္ဒိယ (၈၀)၊ ဖိလစ်ပိုင် (၁၁၇)၊ အင်ဒိုနီးရှား (၁၃၇) အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ ❖

TI 2005 Corruption Perceptions Index				
Country rank	Country	2005 CPI score*	Confidence range**	Surveys used***
1.	Iceland	9.7	9.5 - 9.7	8
2.	Finland	9.6	9.5 - 9.7	9
	New Zealand	9.6	9.5 - 9.7	9
4.	Denmark	9.5	9.3 - 9.6	10
152.	Cote d'Ivoire	1.9	1.7 - 2.1	4
	Equatorial Guinea	1.9	1.6 - 2.1	3
	Nigeria	1.9	1.7 - 2.0	9
155.	Haiti	1.8	1.5 - 2.1	4
	Myanmar	1.8	1.7 - 2.0	4
	Turkmenistan	1.8	1.7 - 2.0	4
158.	Bangladesh	1.7	1.4 - 2.0	7
	Chad	1.7	1.3 - 2.1	6

သစ်ခွမုဆိုးကြီး မစ္စတာကင်းဒမ်းဝါသ် သို့

မစ္စတာကင်းဒမ်းဝါသ် ခုအချိန်ဆို ခင်ဗျားသက်ရှိထင်ရှားမှရှိသေးရဲ့လား။ ဒါမှမဟုတ် တမလွန်ဘဝကိုကူးပြောင်းပြီး ပရသုဒ္ဓိဘုံပန်းဥယျာဉ်ထဲက သစ်ခွပန်းရုံတွေကြားထဲမှာပဲ ပျော်မွေ့နေပြီးလားဆိုတာ ကျုပ်မပြောနိုင်ပါဘူး။ ကိုလိုနီခေတ်နှောင်းပိုင်း ဗမာပြည်ကိုရောက်ရှိခဲ့ပြီး ဗမာပြည်မြောက်ဖျားက ကချင်တောင်တန်းတွေပေါ်မှာခင်ဗျားပျော်မွေ့ခဲ့တယ်ဆိုတာတွေ ကျုပ်ကြားဖူးတယ်။ ခင်ဗျားဟာ လွန်စွာကဲကောင်းခဲ့တဲ့လူလို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ကချင်တောင်တန်းတွေရဲ့အလှ ကချင်သစ်တောကြီးတွေရဲ့အလှ၊ ရေခဲဖုံးနေတဲ့ တောင်ကြီးတွေရဲ့အလှ၊ ကချင်တိုင်းရင်းသူ ဂျင်းပေါပျိုဖြူတွေရဲ့အလှ၊ မနောပွဲတော်ရဲ့အလှ ကောက်သစ်စားပွဲ ညဉ့်အလှ၊ ဓါးတလက်နဲ့ ပဝါဖြူရဲ့အလှ၊ ဒါတွေကိုခင်ဗျားကိုယ်တိုင် မျက်တွေ၊ လက်တွေခံစားခဲ့ရလို့ပါပဲ။ ကျုပ်ထင်တယ်လေ ဒါတွေထက်ပိုပြီး စွဲမက်စေတဲ့အလှအပတွေကို ခင်ဗျား ကချင်တောင်တန်းကြီးတွေပေါ်မှာ တွေ့ခဲ့ရတယ်မဟုတ်လား။

အဲဒီအချိန်တုန်းကတော့ ကျုပ်တို့ ဗမာနိုင်ငံရဲ့ ရေမြေတောတောင် သဘာဝအလှတွေဟာ တကယ့်ကို စွဲမက်ဖွယ်ရာကောင်းတဲ့ ပီဘီ သဘာဝရဲ့အမျိုးစုံတယောက်ပါဘဲဗျာ။ ခင်ဗျားကို ကချင်ပြည်နယ်သစ်တောကြီးတွေက တည်ငြိမ်တဲ့အသွင်နဲ့ ကြိုဆိုခဲ့ကြလိမ့်မယ်။ မှတ်တမ်းမတင်ရသေးတဲ့ အဖိုးတန်ရွှားပါး သစ်ခွမျိုးစိတ်တွေဟာ ဧရာမသစ်ပင်ကြီးတွေပေါ်မှာ အသွေးအရောင်စို့နဲ့ တခမ်းတနားကြိုဆိုခဲ့ကြလိမ့်မယ်။ တောရိုင်းသတ္တဝါလေးတွေကလဲ ခင်ဗျားကိုမဝံ့မရဲ ချောင်းကြည့်ခဲ့ကြလိမ့်မယ်။ ရွှားပါးမျိုးစိတ်ကျေးဌာန်စုံကလဲ ခင်ဗျားရဲ့ သောတအာရုံကို နာပျော် ဖွယ်တေးသံတွေနဲ့ နှုတ်ခွန်းဆက်ခဲ့ကြလိမ့်မယ်။ လွတ်လပ်စွာဖူးပွင့်နေတဲ့ တောရိုင်းပန်းတွေနဲ့အတူ ရောင်စုံလိပ်ပြာများစွာနဲ့ ပျားပတုန်းများကတော့ ခင်ဗျားနဲ့ အတူလိုက်ပါရင်း ကင်းစောင့်ပေးခဲ့ကြလိမ့်မယ်။

ကချင်သစ်တောကြီးတွေထဲက ရွှားပါး သစ်ခွမျိုးစိတ်တွေကို မုဆိုးတယောက်လို အငမ်းမရရှာဖွေမှတ်တမ်းတင်ပြီး စုဆောင်းခဲ့လို့ ခင်ဗျားဟာ သစ်ခွမုဆိုးကြီးဆိုပြီး ကမ္ဘာကျော်ခဲ့တယ်။ ကချင်တောင်တန်းတွေပေါ်က သစ်ခွပန်းလေးတွေကို ကမ္ဘာ့ဧည့်ခန်းဆောင်ကြီးတွေမှာ တခမ်းတနားနေရာရအောင် လုပ်ပေးခဲ့တဲ့ခင်ဗျားကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် စိတ်မကောင်းစရာပါပဲ မစ္စတာကင်းဒမ်းဝါသ် ခင်ဗျား..... ခင်ဗျား

လျှောက်သွားခဲ့တဲ့ ကချင်ပြည်နယ်သစ်တောကြီးတွေ၊ သစ်ပင်သစ်တောတွေကို အမှီပြုနေရတဲ့ သဘာဝသစ်ခွမျိုးစိတ်တွေ၊ ဇီဝမျိုးကွဲတွေဟာ ခေတ်စံနစ်ရဲ့သားကောင်ဖြစ်ခဲ့ရပြီ ခပ်ရိုင်းရိုင်းပြောရရင်တော့ဗျာ ကချင်ပြည်နယ်ရဲ့ သဘာဝအမျိုးစုံစင်ဟာ ဗမာဖက်သစ်စစ်အုပ်စုနဲ့ စိန်တိုင်းသား သစ်ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ ဟော်တယ်ဘီယာခန်းမဆောင်ထဲက အဆီဝေနေတဲ့ ဝအစ်အစ်မျက်နှာတွေကြားမှာ ဘဝဘီယာတိမ်နစ်ခဲ့ရတယ်။ အကြောင်းကတော့ အုပ်စိုးသူအစိုးရနဲ့ အိမ်နီးနားခြင်း နိုင်ငံကြီးတခုရဲ့ လူသားမသန်တဲ့ ရက်စက်ယုတ်မာမှုတွေကြောင့်ပါပဲ။

ပထမအဓိကကတော့ တိုင်းပြည်ကိုချစ်လွန်းလို့ ပြည်သူ့အစိုးရကို အာဏာမပေးဘဲ (၄၃) နှစ်တိုင် မျက်နှာပြောင်တိုက် သေနတ်နဲ့တွေ့ အုပ်ချုပ်နေတဲ့ ထာဝဝတ်စစ်ဗိုလ်ချုပ်တွေရဲ့ ဘယ်သူသေသေ ငေတမာရေးပေါ်လစီအောက်မှာ တိုင်းပြည်စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်အသီးသီးမှာ ချွတ်ချို့ကျခဲ့ရတယ်။ မဆလခေတ်တလျောက်လုံး ပြည်တွင်းစစ်ကို မွေးထားခဲ့တယ်။ (၈၈) နောက်ပိုင်း လူထုအုံကြွမှုတွေကို အပြည့်အဝ အာရုံစိုက်ခြေမှုန်းနိုင်အောင် တနည်းအားဖြင့် စစ်မျက်နှာ (၂) ခုရင်ဆိုင်နေရတဲ့ စစ်အုပ်စုဟာ လူမျိုးစုလက်နက်ကိုင်တွေနဲ့ ဟန်ဆောင်ပန်ဆောင် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ လူမျိုးစုလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေကို အပိုင်စားနယ်မြေတွေပေး၊ လွတ်လပ်စွာ စီးပွားရေးလုပ်ပိုင်ခွင့်တွေပေး၊ လုပ်ကွက်တွေ ချပေးပြီး သကြားအုပ်ငြိမ်းချမ်းရေးအတုတခွန်တီးခဲ့တယ်။ ကချင်ပြည်နယ်မှာလည်း အဲလိုမျိုးငြိမ်းအဖွဲ့တွေရှိကြတယ်လေ။ ငြိမ်းအဖွဲ့တွေအနေနဲ့ အခြေခံစီးပွားရေးအဆောက်အအုံကြီးကြီးမားမား မရှိလေတော့၊ ဆူလွယ်နပ်လွယ်၊ အမြတ်ကြမ်းတဲ့ ကချင်သစ်တောကြီးတွေကိုပဲ မျက်စောင်းထိုးရန်ရှာကြတော့တာပေါ့။

စစ်အာဏာရှင်လက်ထဲမှာ လူ့အခွင့်အရေးရှိဖို့ နေနေသော သစ်ပင် အခွင့်အရေးတောင်မရှိပါဘူး။ စစ်ဗိုလ်တွေရဲ့ဗီဇကိုက သဘာဝတောတောင်သစ်ပင်တွေကို ပက်ပက်စက်စက် မုန်း

တာဗျ။ သစ်တောကြီးတွေကို မုန်းတယ်။ သစ်ပင်တွေကို မုန်းတယ်။ ဒီတော ဒီတောင်တွေရှိရင် ရန်သူခိုအောင်းလှုပ်ရှားနိုင်တယ်။ ကောင်းကင်က ထောက်လှမ်းဖို့ဆိုတာ သိပ်မလွယ်ဘူး။ ဒါကြောင့် တောဆိုရင် သစ်ပင်ဆိုခုတ်၊ ဒါမှ ရန်သူကို မောင်းထုတ်လို့ရမယ်ဆိုတဲ့ ငြောက်ဖျူဟာအရ လုပ်နေတာလည်းတချက်ပါတယ်။ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေ ပီပီအကြောက်လွန်ပုံများကတော့ လွန်ပါရောဗျာ။ (၈၈) နောက်ပိုင်း မြို့ကြီးတိုင်းလိုလိုပဲ၊ မြို့ပေါ်က သစ်ပင်ကြီးတွေကို အားလုံးနီးပါးခုတ်လှုပ်ပစ်ခဲ့တယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ သက်တမ်းမပြည့်သေးတဲ့ ကျွန်းပင်တွေကို တောင် ရုရှားလုပ် မစ် (၂၉) တိုက်လေယာဉ်တွေနဲ့ လဲပစ်တာ တက်တက်ကိုပြောင်ရောဗျို့။ တိုင်းပြည်က ဖွတ်ကျောပြာစုနေပြီဆိုတော့ အိမ်တိုင်ချွတ်ရောင်းရတဲ့ဘဝရောက်နေပြီလေ။ တခုတော့ရှိတယ်။ ငနေတွေက သစ်ပင်သစ်တောတွေမုန်းတယ်။ ဆိုပေမယ့် ဘိန်းပင်နဲ့ ဘိန်းခင်းကြီးတွေကိုတော့ အတော်ချစ်ပုံရတယ်ဗျ။ ဒါကြောင့်လည်း ကမ္ဘာမှာ ဘိန်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ဒုတိယအများဆုံးနိုင်ငံ ဖြစ်နေရတာပေါ့။

မစ္စတာကင်း ခင်ဗျားကတော့ ကမ္ဘာကျော်သစ်ခွမုဆိုးကြီး ခုကောင်တွေ (နအဖ၊ ငြိမ်းအဖွဲ့၊ တရုတ်သစ်ကမ္ပဏီ) က ဗမာကျော်သစ်သူခိုးတွေ၊ ဗမာဖက်ခြမ်း အာဏာပိုင်တွေက ကချင်သစ်တောတွေကို လက်ညှိုးထိုးရောင်းစား၊ တရုတ်ကုမ္ပဏီတွေက ဗိုက်နာ

ဈေးနဲ့ဝယ်၊ နေ့ချင်းညချင်းသူဌေးဖြစ်မယ့် အပေါက်ဆိုတော့ စိန်တိုင်းသားတို့က နှိုက်လို့ကောင်းနေတာပေါ့။ ဒါနဲ့ပဲ ကချင်ပြည်နယ်သစ်တောကြီးတွေကို အတင်းကာရော နသားဖါရားလုပ် ခုတ်လှုံဖြစ်တော့တာပါဘဲ။ အံ့မာ ပြောရအံ့မယ်။ ကိုတရုတ်တို့က သူများနိုင်ငံထဲက သစ်တောကြီးတွေကိုသာ လောဘဇောတိုက်ပြီး အငန်းမရခုတ်ယူနေပေမယ့် သူတို့နိုင်ငံထဲမှာတော့ သစ်ပင်တွေခုတ်လှုံတာကို ဥပဒေအရ တင်းတင်းကျပ်ကျပ်တားမြစ်ထားပြီး ယူနန်ပြည်နယ်မှာဆို နေရာတော်တော်များများကို အမျိုးသားဥယျာဉ်များအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသတဲ့။ ယူနက်စကို အစီရင်ခံစာထဲမှာတော့ တရုတ်မြန်မာနယ်စပ်ကချင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း သစ်တောကြီးတွေမှာ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ဇီဝမျိုးကွဲတွေ အများဆုံးတည်ရှိနေကြောင်းထုတ်ပြန်ခဲ့တယ်။ တဆက်တည်းပဲ သစ်တောတွေကို အရမ်းကာရော ခုတ်လှုံနေခြင်းအတွက် သစ်တောကြီးများခြိမ်းခြောက်ခြင်းခံနေရပြီ ဖြစ်ပါသတဲ့။ အဲဒီတော့ဗျာ ဒီသစ်တောကြီးတွေနဲ့ ဆက်စပ်နေတဲ့ ဂေဟစနစ်ဟာ ပျက်စီးစပြုနေပြီလို့ ဆိုလိုတာပေါ့။ ဗမာဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေကတော့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဧရိယာ (၅၀) ရာခိုင်နှုန်းဟာ သစ်တောတွေဖုံးလွှမ်းနေပြီး ၁၉၆၂ ခုနှစ်ထက်ကစာရင် (၇) ရာခိုင်နှုန်း လျော့နည်းနေကြောင်း ၂၀၀၂ ခုနှစ်မှာ ထုတ်ပြန်ခဲ့တယ်။ ခုအခါပြောလာပြန်ပြီ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ သစ်တောဖုံးလွှမ်းမှုဧရိယာဟာ

(၂၂ ဒသမ ၇၅) ရာခိုင်နှုန်းရှိနေပြီ။ သစ်တောဦးစီးဌာနအနေနဲ့ (၃၀) ရာခိုင်နှုန်းထိ တိုးချဲ့ရန် ဆောင်ရွက်နေပါတယ်တဲ့ သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေစုစုပေါင်း (၄၁) ခုရှိနေပြီး မြန်မာနိုင်ငံအကျယ်အဝန်းရဲ့ (၇ ဒသမ ၃၇) ရာခိုင်နှုန်းရှိကြောင်း ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ဖော်ပြထားတယ်။ တကယ်တမ်း နအဖထုတ်ပြန်တဲ့ ကိန်းဂဏန်းတွေဆိုတာက စားသောက်ကောင်းအောင် မစားရဝခမန်းပြောထားတာတွေ ချညှပ်ပါပဲ။ လူသားမှာ နားရွက်တဖက် မျက်လုံးတလုံးပဲရှိတယ်လို့ ထင်နေတဲ့ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေဟာ ယဉ်ကျေးတဲ့ လူသားသမိုင်းကို ဖန်တီးဖို့အသာထား သူ့သမိုင်း သူ့တောင်ကောင်းအောင်မရေးတတ်ဘူး။ ဖြစ်ပုံက.....

ကချင်ပြည်နယ်ကသစ်တွေ တရုတ်ပြည်ကို ပို့ဖို့တရားဝင်သဘောတူညီထားတာက (၂၀၀၁/၂၀၀၄အတွင်း) (၁၈,၀၀၀) ကုဗမီတာလို့ဖော်ပြထားပေမယ့် အာရသတင်းတပုဒ်ထဲမှာတော့ ကုဗမီတာတသန်းကျော်ရှိတယ်လို့ဆိုထားတယ်။ ဒါကလည်း မြောက်များစွာသော သယံဇာတတွေထဲက သစ်တမျိုးတည်းကိုပဲ ချဉ်းကပ်လေ့လာထားတာပါ။

တရုတ်မြန်မာနယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးလို့ ဆိုပေမယ့် တကယ်တမ်းပြောရရင် “နယ်စပ်ခိုးပေါက်”လို့ဘဲ ပြောရမှာပါ။ ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်က ခိုးပေါက်မှာ စားခွက်လုရင်း ခွက်

■ စာမျက်နှာ (၁၃) ကော်လံ (၁) သို့ ...

ပဉ္စလက်သစ်ခွ၊ အဓမ္မဗိုလ်ချုပ်၊

အချောင်တုတ် “ဖုတ်ကောင်”

တကယ်လို့များ... တနေ့မှာ ... ပန်းတွေမပွင့်ကြတော့ဘူး၊ စမ်းရေတွေ မစီးကြတော့ဘူး။ သစ်တောကြီးတွေလည်း ယိမ်းမကြတော့ဘူး။ ကျေးဌာန်တွေလည်း တေးမဆိုကြတော့ဘူး၊ လိပ်ပြာတွေလည်း မပျံဝဲကြတော့ဘူးဆိုရင် လူသားတွေ ဘာဖြစ်ကုန်ကြမလဲ... မစစ္စတာကင်း။

ညိုသွင်

မွန်စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုပျောက်ကွယ်စေရန် နာမပျံ့ မဟာဗျူဟာချဆောင်ရွက်နေ

ရေးမြို့နယ် ၊ လမိုင်းကျေးရွာရှိ မွန်ပြည်
သစ်ပါတီလက်အောက်ခံ ၊ မွန်အမျိုးသား
စာသင်ကျောင်းတကျောင်းကိုပိတ်ပစ်ရန်
နာမပျံ့အာဏာပိုင်များက ဖိအားပေးနေသည်
ဟုလွတ်လပ်သည့် မွန်သတင်းအေဂျင်စီက
သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ လမိုင်းရွာရှိ မွန်နယ်
ခွဲအဆင့် အုပ်ချုပ်ရေးတိုးမြှင့်ရာတွင် အစိုးရ
ရုံးများတည်ဆောက်ရန်အတွက် ကျောင်းမြေ
ကိုသိမ်းရခြင်းဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ ယင်း မွန်
အမျိုးသားစာသင်ကျောင်းတွင် ကျောင်းသား
(၃၀၀) ကျော်ရှိပြီး နာမပျံ့ ပညာရေးဝန်ကြီး
ဌာနမှ ပြဌာန်းစာအုပ်အပြင် မွန်စာပေနှင့်
သမိုင်းနောက်ခံ အဖြစ်အပျက်များကိုပါ ပူးတွဲ
သင်ကြားပေးသည်ဟုဆိုသည်။

ကျောင်းရန်ပုံငွေကို ဒေသခံမွန်လူထုမှ
ထောက်ပံ့ပြီး ဆရာ၊ ဆရာမများကို မွန်
ပြည်သစ်ပါတီမှ ခန့်အပ်သည်ဟုဆိုသည်။
ယခုကဲ့သို့ မွန်အမျိုးသားစာသင်ကျောင်းကို
ပိတ်ပစ်ရန် ဖိအားပေးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍
မွန်ပြည်သစ်ပါတီမှ ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ် နိုင်က
ဆော့မွန်က “မနှစ်ကတည်းက မွန်ကျောင်း
တွေပိတ်တဲ့ကိစ္စကို မွန်ပြည်သစ်ပါတီကနေ
ကန့်ကွက်တဲ့စာတွေတင်တယ်။ အဲဒီကျောင်း
တွေ မပိတ်ဖို့ပေါ့။ ပထမတော့ အစိုးရဘက်

ကလူတွေက နည်းနည်းနားထောင်တယ်။
နောက်ပိုင်းတော့ ပညာပြတာပေါ့။ ပညာ
အမျိုးမျိုးပြပြီးတော့ ကျောင်းတွေမလည်
ပတ်နိုင်ဖို့ သူတို့လုပ်တာ တွေ့ရတယ်။ ဥပမာ
မွန်ကျောင်းတွေမလည်ပတ်ဖို့ ကျောင်းသား
မိဘတွေကို ဖိအားပေးတာမျိုးလုပ်တယ်။
မွန်ကျောင်းတွေ ပြင်ဆင်တဲ့နေရာမှာ ဒါမှ
မဟုတ်ရင် တည်ဆောက်ရင် ကျေးရွာပြည်သူ
လူထုတွေမပါပဲ။ အဲဒီလိုမျိုး ဖိအားပေးတာ
တွေရှိတယ်။

ကျနော့်အမြင် ကတော့ စစ်အစိုးရက
နိုင်ငံရေးရည်ရွယ် ချက်နဲ့လုပ်တာဖြစ်တယ်။
မွန်ပြည်သစ်ပါတီက ဘာပဲပြောပြော၊
ဘာပဲတောင်းဆို တောင်းဆို စစ်အစိုးရဖက်
ကတော့ ဂရုမစိုက်တာကိုတွေ့ရတယ်။ အစိုးရ
သာ ဆက်ဆက်ကလပ်လာတဲ့ တိုင်းရင်းသား
တွေရဲ့ စာပေနဲ့ယဉ်ကျေးမှုအပေါ်မှာ
ပျောက်ကွယ်အောင် လုပ်ဆောင်တဲ့နေရာမှာ
သုံးတဲ့ မဟာဗျူဟာပဲလေ။ အဲဒါကတော့”
ဟု ဒီဗီဘီအားပြောကြားသည်။

ပြီးခဲ့သည့်နှစ်ကလည်း မွန်စာသင်ကျောင်း
(၃၀) ကျော်ကို နာမပျံ့ အတင်းအဓမ္မပိတ်
ပစ်ခဲ့သည်။

ကုန်သည်ကြီးများဟိုတယ်ရှေ့ ပုံးတလုံးကွဲ

ကုန်သည်ကြီးများဟိုတယ်ရှေ့ ပုံးပေါက်ကွဲရာနေရာအား တာဝန်ရှိသူများ
စစ်ဆေးကြည့်ရှုနေသည်ကို တွေ့ရစဉ်

အောက်တိုဘာ (၂၁) ရက် ညနေ
(၆) နာရီ (၄၅) မိနစ်ခန့်တွင် ရန်ကုန်မြို့
ထရိုက်ဒါးဟိုတယ်အနီး၌ ပုံးပေါက်ကွဲမှုတခု
ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ဆူးလေဘုရားလမ်းနှင့် ဗိုလ်
ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းထောင့်ရှိ ထရိုက်ဒါး
ဟိုတယ်ဆိုင်ဘုတ်အနီး၌ ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွား
ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ဆူးလေဘုရားလမ်းကို လက်
နက်ကိုင်စစ်သားများ၊ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များနှင့်
ပိတ်ထားလိုက်သည်ဟု သိရသည်။ ပုံးပေါက်
ကွဲမှုကြောင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသူ၊ သေဆုံးသူ
မရှိဟု ရဲများကဆိုသော်လည်း စုံစမ်းတွေ့ရှိ
မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ တစုံတရာသုံးသပ်ချက်
ပေးရန် ရဲအရာရှိများက ငြင်းဆိုခဲ့သည်။
မျက်မြင်သက်သေတဦးက ဟိုတယ်ရှေ့မှ ကား
ဖြတ်မောင်းသွားစဉ် နားကွဲမတတ် ပေါက်ကွဲ
သံတခု ကြားခဲ့ရသည်ဟုဆိုသည်။

အောက်တိုဘာ (၂၃) ရက်နေ့က ပြု
လုပ်သော နာမပျံ့အမတ်တော်စာရင်းလင်းပွဲတွင်

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်ကျော်ဆန်း
က ယခုဖောက်ဖျက်သည့် အောက်တိုဘာလ
နှင့် စွမ်းအားမြှင့်ကျောင်းသားတပ်မတော်၏
လက်ချက်ဖြစ်ကြောင်း၊ အမျိုးသားညီလာခံ
ကျင်းပရာ ညောင်နှစ်ပင်ကို ဖောက်ခွဲရန်
ကြိုးစားရာအခွင့်မသာသောကြောင့် ထရိုက်
ဒါးဟော်တယ်ရှေ့ ဖောက်ခွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်
ဟု စွပ်စွဲခဲ့သည်။ ယခု ပုံးခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍
လူ (၆) ဦးကို ဖမ်းဆီးစစ်ဆေးနေကြောင်း
လည်းသိရသည်။ အောက်တိုဘာလအတွက်
ပုံးခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်သည့် နာမပျံ့စွပ်စွဲချက်
ကို ငြင်းဆိုခဲ့သည်။

လူ (၂၃) ဦးသေဆုံးပြီး (၁၆၂) ဦး
ဒဏ်ရာရခဲ့သည့် မေလ (၇) ရက် ပုံးပေါက်
ကွဲမှုများအပြီးတွင် ရန်ကုန်မြို့တော်၏ နေရာ
အနှံ့အပြား၌ လုံခြုံရေး တင်းတင်းကျပ်ကျပ်
ချထားခဲ့သည့်ကြားမှ ယခုကဲ့သို့ပေါက်ကွဲမှု
ထပ်မံဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ❖

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဓာတ်ဆီဈေးနှင့်အတူ စားသုံးကုန်ဈေးနှုန်းများ အပြိုင်ထိုးတက်

ဩဂုတ်လ (၂၀) ရက်မှစ၍ မြန်မာ
နိုင်ငံရှိ အစိုးရဓာတ်ဆီဆိုင်များတွင် ဓာတ်ဆီ
တဂါလံ (၁၈၀) မှ (၁၅၀၀) ကျပ် အထိ
(၉) ဆခန့် ဈေးတင်ရောင်းချခဲ့ရာ သယ်ယူ
ပို့ဆောင်ရေးစရိတ်နှင့် အခြားကုန်ပစ္စည်း
ဈေးနှုန်းများလည်း တက်သွားခဲ့သည်။ ကုန်
ပစ္စည်းများ ဈေးတက်လာမည်ဖြစ်သော
ကြောင့် စားသုံးသူများမှာ အခြေခံစားကုန်
များကို ထိတ်ထိတ်ပျာပျာဝယ်ယူနေကြသည်
ဟု ပြည်တွင်းသတင်းများက ဆိုသည်။ ဆန်
ဆိုင်ပိုင်ရှင်တဦးက“ဈေးဆိုင်တွေမှာ အထူး
သဖြင့်ဆန်ဆိုင်တွေမှာ ဆန်ဝယ်သူတွေနဲ့
တနေ့လုံး တော်တော်လေးလုပ်လုပ်ရှားရှား
ဖြစ်သွားတယ်ဗျ”ဟု ဘီဘီစီသို့ ပြောပြသွား
ခဲ့သည်။

ရန်ကုန်မြို့တွင် ပြင်ပဓာတ်ဆီပေါက်
ဈေးမှာ တဂါလံ (၃၅၀၀) အထိတက်သွား
ပြီးဒီဇယ်ဈေးမှာ (၅၀၀၀) ကျပ်ဖြစ်သွား
သည်ဟုဆိုသည်။ ရန်ကုန်မြို့တွင် ဘတ်စ်
ကားခများ (၄) ဆခန့် ဈေးတက်သွားခဲ့
သည်။ သာမန်အလုပ်သမားတဦး၏ နေ့စား
ခမှာ ကျပ် (၁၀၀၀) ခန့်သာရှိပြီး ခရီး
စရိတ်မှာ (၅၀၀) ခန့်အထိဖြစ်နေ၍ အလုပ်
သမားများမှာ အခက်အခဲကြုံတွေ့နေရသည်။
ယာဉ်စီးခဈေးနှုန်းမြင့်တက်သွားခြင်း
ကြောင့် ရန်ကုန်မြို့ရှိဝန်ထမ်းများက ခရီး
စရိတ်မပေးလျှင် ရုံးမတက်နိုင်ကြောင်း အ
ကြီးအကဲများထံ စာရေးတင်ပြနေကြသည်
ဟုလည်းဆိုသည်။

စီးပွားရေးပညာရှင် ဒေါက်တာ ဇော်
ဦးက “ဗမာပြည်ရဲ့ စီးပွားရေးပြဿနာတွေ
ကို ကိုင်တွယ်တဲ့အခါမှာ ဆေးမီးတိုနဲ့ကုလို့
မရပါဘူး။ ဒါဟာ နာမပျံ့အာဏာပိုင်တွေအ
နေနဲ့ မှောင်ခိုဈေးကွက်ကြီးဟာ လူထုတွေ
ဒုက္ခရောက်နေပြီဆိုတဲ့ စေတနာနဲ့လုပ်
ကောင်း လုပ်တာဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဓာတ်ဆီဈေးနှင့်အတူ စားသုံးကုန်ဈေးနှုန်းများ
အပြိုင်ထိုးတက်လာမှုသည် ပြည်သူတို့အား အတိဒုက္ခရောက်စေသည်။

စီးပွားရေးအခြေခံတွေ လွဲမှားနေတဲ့ဟာကို
(၁၇) နှစ်လောက် ကြာခဲ့ပြီ။ ဒီကြားထဲမှာ
စီးပွားရေးကျဆင်းလာတာလဲ လွန်ခဲ့တဲ့ (၁၀)
နှစ်လောက်ကတည်းက ကျဆင်းလာခဲ့တယ်။
ဒီအခြေအနေကြားထဲမှာဆေးမီးတိုနဲ့
လုပ်တယ်ဆိုတာ အနာတခြား၊ ဆေးတခြား
ဖြစ်ရုံတင်မကဘူး။ စေတနာက ဝေဒနာပါ
ဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုတဲ့ သင်ခန်းစာကိုရနိုင်ပါ
တယ်။ မှောင်ခိုသမားတွေအနေနဲ့ ဘာမှ
သိပ်ပြီး ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိပါဘူး။ နောက်
ဆုံးစားသုံးသူ၊ နောက်ဆုံးပိတ် အိတ်နဲ့လွယ်
ရတဲ့သူကတော့ တိုင်းပြည်မှာ အများစုဖြစ်တဲ့
လူထုပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမှာ သင်ခန်းစာနောက်
တခုကတော့ ဓာတ်ဆီဆိုတဲ့ဈေးကွက်လေး
ကို၊ ကဏ္ဍတခုကိုကိုင်မယ်ဆိုရင် တခြားကဏ္ဍ
တွေမှာလည်း မပြောင်းလဲဘဲ ဆန်ကိုကိုင်ရင်
ဆန်တခုထဲ ကြည့်လို့မရဘူး။ ဆီကိုကိုင်ရင်
ဆီတခုထဲကြည့်လို့မရဘူး။ ဆန်ရောဆီရော
အားလုံးကြည့်ဖို့လိုတယ်။ တခြား ဘဏ်လုပ်
ငန်းတွေ၊ တခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍအသီးသီး

တွေမှာ ဟန်ချက်ညီညီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေ
လုပ်ရမယ်ဆိုတဲ့ သင်ခန်းစာလည်းရနိုင်ပါ
တယ်။”ဟု ဒီဗီဘီသို့ ပြောကြားခဲ့သည်။

ရန်ကုန်မြို့ရှိကားပိုင်ရှင်တဦးကမူ “ကျ
နော်တို့ ဒီလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကုန်သွယ်
မှုလုပ်နေတဲ့ ကုန်ကူးနေတဲ့ ဓာတ်ဆီကားတွေ
မှန်သမျှလည်း ဒီဆီကို ဝယ်သုံးရတဲ့နောက်
တက်တော့ သူတို့ကလည်း ဒီကုန်ဈေးနှုန်း
ပေါ်လိုက်တက်မှာပေါ့။ အကုန်လုံး စုတုန်
တာပေါ့။ တိုင်းပြည်ကမထိမ်းနိုင်တော့ပါဘူး။
အဲဒါပါပဲ။ စီမံအုပ်ချုပ်တဲ့သူကညှိ တော်တော်
ကိုစုတ်ပြတ်သတ်နေပါပြီ။ အရှင်းဆုံးပြော
ရရင် ကျနော်တို့ပြောတတ်တဲ့စကားနဲ့ ပြော
ရရင် စုတ်ပြတ်သတ်နေပါပြီ”ဟု ပြောသည်။

ယခုကဲ့သို့ ဈေးနှုန်းမြင့်လိုက်ခြင်းကို
အစိုးရမီဒီယာများတွင်တရား ဝင်ထုတ်ပြန်
ဖော်ပြခဲ့ခြင်းမရှိပေ။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် (၁၉၈၀) အစောပိုင်း
ကာလကတည်းက ဓာတ်ဆီ၊ ဒီဇယ်ကို အစိုး
ရက ရာရှင်စနစ်ဖြင့် ဖြန့်ဖြူးပေးခဲ့သည်။

ရန်ကုန်တိုင်းမှူး ဗိုလ်ချုပ်မြင့်ဆွေအား ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာထူးသို့ တိုးမြှင့်ခန့်အပ်

ရန်ကုန်တိုင်း တိုင်းမှူးနှင့် စစ်ထောက်
လှမ်းရေးအဖြစ် တာဝန်ယူထားသော ဗိုလ်ချုပ်
မြင့်ဆွေအား ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအဖြစ်
ခန့်အပ်လိုက်ကြောင်း နာမပျံ့မီဒီယာများတွင်
အောက်တိုဘာ (၂၀) ရက်နေ့က ဖော်ပြ
သည်။ ယခုကဲ့သို့ ရာထူးတိုးမြှင့်လိုက်ပြီး
ဗိုလ်ချုပ်မြင့်ဆွေအား စရပ (ခေါ်) စစ်
ထောက်လှမ်းရေးမှူးတာဝန် တခုတည်းကို
သီးခြားပေးမည်လား၊ အခြား ဒု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
များကဲ့သို့ နာမပျံ့အဖွဲ့ဝင် စစ်ဒေသမှူးဖြစ်လာ
မည်လားဆိုသည်ကို နာမပျံ့ တစုံတရာရှင်း
လင်းဖော်ပြခြင်းမရှိပေ။

ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်အခြေစိုက် စစ်ရေး
အကဲခတ်ဦးဌေးအောင်က “အခုလက်ရှိမှာ
စစ်တိုင်းဆိုပြီးတော့ (၁၂) တိုင်း ရှိတယ်။
အဲဒီ (၁၂) တိုင်းမှာ တခြားတိုင်းမှူးတွေက
ဗိုလ်ချုပ်အဆင့်တွေပဲဖြစ်ပြီးတော့ ရန်ကုန်တိုင်း
စစ်ဌာနချုပ်တိုင်းမှူးလဲဖြစ်၊ နောက်ပြီးတော့
(စရပ) ညွှန်ချုပ်လဲဖြစ်တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်မြင့်ဆွေ
ကိုဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာထူးပေးလိုက်တယ်

ဆိုတာက သူ့ကို စစ်တိုင်းမှူးတဆင့်ကနေ
မြှင့်ပြီးတော့ နာမပျံ့အဖွဲ့ဝင် တိုးမြှင့်ပေးလိုက်
ပြီးတော့ (စရပ) ညွှန်ချုပ်တာဝန်ကို လုံးလုံး
ပေးလိုက်တဲ့သဘောလို့ ယူဆလို့ရပါတယ်။
ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ တိုင်းမှူးအကုန်လုံးကို
သူတို့ တန်းတူထားရမယ်လေ။ ရန်ကုန်တိုင်း
စစ်ဌာနချုပ်တိုင်းမှူးကျမှ ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
ထားပြီးတော့ တခြားစစ်တိုင်းကို ဗိုလ်ချုပ်
တွေပဲထားပြီးတော့ စစ်တိုင်းမှူးတွေထဲမှာ
သူတို့အနေနဲ့ ခွဲခြားတဲ့သဘောသက်ရောက်
တယ်။ အရင်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွှန့်လို
နာမပျံ့အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်နဲ့ ရာထူးတဆင့်မြှင့်သွား
တာပေါ့လေ”သူ၏ သုံးသပ်ချက်ကို ဒီဗီဘီ
အားပြောပြသွားခဲ့သည်။

ဦးဌေးအောင်က ဗိုလ်ချုပ်မြင့်ဆွေအား
ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအဖြစ် ရာထူးတိုးပေးပြီး
(စရပ) အကြီးအကဲအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့သော်
လည်း အားနည်းချက်များစွာရှိကြောင်း
ရန်ကုန်တိုင်းမှူး မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်ရှိ ဗိုလ်
မှူးတို့၏တရားခံကို ယခုချိန်ထိ ဖမ်းဆီးအရေး

ယူနိုင်ခြင်းမရှိသေးကြောင်း၊ ယခုကဲ့သို့
ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအလွန်
ရင်းနှီးသူ ဗိုလ်ချုပ်မြင့်ဆွေအား ရာထူးတိုး
မြှင့်ခန့်ထားမှုသည် ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်
နှစ်ဦးကြားအား ဖြိုင်မှုသက်လက်ရှိနေသေး
သည်ကိုဖော်ပြနေသည်မှာ သေချာကြောင်း
ပြောသည်။

အငြိမ်းစား ဒု ဗိုလ်မှူးကြီးအေးမြင့်က
ဗိုလ်ချုပ်မြင့်ဆွေနှင့်ပတ်သက်၍ “မြင့်ဆွေ
ဆိုတာကတော့ ကျနော်တပ်ထဲနေတုန်းကလည်း
မမြင့်ဖူးဘူး။ နာမည်လဲမကြားဘူးလို့ သူ
အကြောင်းတော့ ဘာမှမသိဘူး။ ရိုးရိုး
သားသား ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဝန်ခံရရင်တော့
မြင့်ဆွေဟာ ဗိုလ်ခင်ညွှန့်ရဲ့ဖင်ဖျား တောင်
မမီပါဘူး။ မိမယ်လို့လည်း မထင်ဘူး။ မမီ
လို့လည်း အခု ဗိုလ်တွေကလိုက်၊ ဗိုလ်ချုပ်
ခင်ညွှန့်လုပ်ထားခဲ့တဲ့ နားလည်မှုနဲ့ ရထားတဲ့
လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့လည်း အခု
ကမောက်ကမ ဖြစ်နေတာပေါ့”ဝေဖန်ပြော
ကြားသည်။ ❖

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အင်တာနက် ကန့်သတ်ထိန်းချုပ်မှုအများဆုံးနိုင်ငံဖြစ်

Myanmar ICT Park

အင်္ဂလန်၊ အမေရိကန်နှင့် ကနေဒါ အခြေစိုက် နာမည်ကျော်တက္ကသိုလ်များမှ သုတေသီများနှင့် ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသော (Open Net Initiative) အဖွဲ့က မြန်မာ စစ်အစိုးရသည် အင်တာနက်ကို ကန့်သတ် ထိန်းချုပ်မှု အများဆုံးနိုင်ငံတခုဖြစ်ကြောင်း အောက်တိုဘာ (၁၃) ရက်နေ့က ထုတ်ပြန်သည့် (Internet Filtering In Burma) ၂၀၀၅ အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။ စာမျက်နှာ (၂၅) မျက်နှာပါ အစီရင်ခံစာတွင်မြန်မာနိုင်ငံသည် အင်တာနက်နှင့်ပတ်သက်၍ ကန့်သတ်ထိန်းချုပ်မှု အများဆုံးနိုင်ငံတခုဖြစ်ကြောင်း၊ ထိန်းချုပ်မှုများလျော့နည်းသွားမည့်လက္ခဏာလည်း မမြင်သေးကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကွန်ပျူတာဈေးနှုန်းနှင့် အင်တာနက်သုံးစွဲမှု ကုန်ကျစရိတ်သည် လူအများစုမလိုက်နိုင်သည့် အခြေအနေတွင်ရှိနေပြီး အင်တာနက်သုံးစွဲသူ

တပြည်လုံးတွင် သုံးသောင်းခန့်သာရှိကြောင်း သိရသည်။ တယ်လီဖုန်းလိုင်းများ၏ ညံ့ဖျင်းမှုကြောင့် အင်တာနက်တိုက်ရိုက် ဆက်သွယ်မှုတွင် နှေးကွေးပြီး အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် (25kb per second) မျှသာရှိသည်။ အခမဲ့သုံးစွဲနိုင်သည့် ဝက်ဘ်ဆိုက်များ၊ နိုင်ငံရေးအတိုက်အခံများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံဒီမိုကရေစီပြောင်းလဲရေးအတွက် လုပ်ဆောင်နေသည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဝက်ဘ်ဆိုက်များ၊ ညစ်ညမ်းပုံပါသည့် ဝက်ဘ်ဆိုက်များအားလုံးကို ပိတ်ဆို့ထားပြီး ဆင်ဆာဖြတ်တောက်မှုစနစ်သည်ကမ္ဘာပေါ်တွင် အတင်းကျပ်ဆုံးဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ (yahoo ,hotmail) အပါအဝင် အခမဲ့ အီးမေးလ်ဝက်ဘ်ဆိုက်များအားလုံးကို ပိတ်ဆို့ထားပြီး စာဝင်စာထွက်ကို စစ်ဆေးနိုင်သည် (Mail4 You) နှင့် (MPP) မေးလ်နှစ် ခုကိုသာခွင့်ပြုထားသည်ဟု သိရသည်။ ထိုသို့ ပိတ်ဆို့ရန်အတွက် ကယ်လီဖိုးနီးယား

အခြေစိုက်ဖော်တီနက် (Fortinet) မှ ထုတ်လုပ်သည့် (Fortiguard) ဆော့ဖ်ဝဲကို အသုံးပြုနေကြောင်းသိရသည်။ (Fortinet) ကုမ္ပဏီ၏ ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ် (Michelle Spolver) က ၎င်းတို့၏လုပ်ငန်းများကို ဖြန့်ဖြူးပေးသူ မြန်မာပြည်တွင် တဦးမှမရှိကြောင်း၊ ၎င်းတို့ပစ္စည်းကို မှာယူသောကုမ္ပဏီများသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ စည်းမျဉ်းဥပဒေများကိုလိုက်နာရကြောင်း၊ ဥပဒေတွင် စီးပွားရေးအရ တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားသည့် အစိုးရများကိုရောင်းချခြင်းမှ တားမြစ်ထားခြင်းလည်း ပါဝင်ကြောင်းပြောသည်။

သူမက “သူတို့ ကျမတို့ရဲ့ ဆော့ဖ်ဝဲကို ဘယ်လိုရသွားလဲ မသိပါဘူး။ ဒါကို (E-Bay) ကနေရသွားတာဖြစ်နိုင်ပါတယ်”ဟု ပြောသည်။ (Spolver) က သူတို့ကုမ္ပဏီအနေဖြင့် ယခုကိစ္စကို စုံစမ်းမည်ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာစစ်အစိုးရက ၎င်းတို့၏ဆော့ဖ်ဝဲကို အသုံးပြုခြင်းအတွက် တစုံတရာအရေးယူဆောင်ရွက်ရန်မှာ မသေချာကြောင်းပြောသည်။ မြန်မာပြည်ရှိ နိုင်ငံတကာအင်တာနက်စာမျက်နှာမျိုးစုံကို ဖတ်ရှုချင်သော လူငယ်များသည် အင်တာနက်ပိတ်ဆို့မှုကိုကျော်လွှားနိုင်သော (pass website) များ၊ (hidden website) များနှင့် (Software) အချို့ကို ရှာဖွေအသုံးပြုကြရပြီး၊ အခမဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုက်တခုလွှဲသွားလာ၍ အစိုးရက ပိတ်ပင်လိုက်တိုင်း (E-mail) အသစ် ပြောင်းနေရသည့်အတွက် ကြောင်နှံငှဲကြွက်လိုက်တမ်းပြေးတမ်းကစားနေရသကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်ဟု ရန်ကုန်ရှိ အင်တာနက်သုံးစွဲသူတဦးကဆိုသည်။

စစ်ထောက်လှမ်းရေးပြုတ်များ ဗဟိုတရားရုံးသို့ အယူခံလွှာတင်သွင်း

ထောင်ဒဏ်နှစ်ရှည်ချထားခြင်းခံနေရသည့် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဗိုလ်ချုပ်ခင်ညွန့်၏ စစ်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ဝင် (၅၀) ကျော်ခန့်သည် ဗဟိုတရားရုံးသို့ အယူခံလွှာများ တင်သွင်းခဲ့ကြသည်ဟု သိရှိရသည်။ အယူခံလွှာတင်သွင်းသူများထဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်ခင်ညွန့်၏သား ဗိုလ်မှူးဇော်နိုင်ဦးနှင့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်နှင့် နအဖကြား ဆက်သွယ်ရေးအရရှိအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သူ ဗိုလ်မှူးချုပ် သန်းထွန်းတို့ပါဝင်သည်ဟု ရန်ကုန်ရှေ့နေအသိုင်းအဝိုင်းက ဒီဗီဘီအမ်လွှင့်ဌာနသို့ ပြောသည်။ အယူခံလွှာတင်သွင်းသည့်စာရင်းကို စက်တင်ဘာလ (၃၀) ရက်နေ့တွင် ဗဟိုတရားရုံးချုပ်မှ တရားဝင်စာရင်းထုတ်ပြန်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပြီး အောက်တိုဘာ တတိယပတ်တွင် အပြီးသတ် ကြားနာစစ်ဆေးမည်ဖြစ်သည်။ အယူခံလွှာတင်သွင်းသူအများစုမှာ အင်းစိန်ထောင်မှဖြစ်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်ခင်ညွန့်၏ လက်ထောက်များဖြစ်သော ဗိုလ်မှူးချုပ်သန်းထွန်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီးစန်းပွင့်၊ ဗိုလ်မှူးကြီးမြတ်သူနှင့် (BSI) ခေါ် အထူးစုံစမ်းရေးစသုံးလုံးညွှန်ချုပ်ဦးထွန်းလှအောင်တို့ ပါဝင်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်၏သားဖြစ်သူ ဗိုလ်မှူးဇော်နိုင်ဦးသည် ပုသိမ်ထောင်မှ အယူ

ခံလွှာတင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။ စက်တင်ဘာ (၃၀) ရက်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေကြေညာချက်တွင် ဟင်္သာတ၊ သာယာဝတီ၊ သရက်၊ လျှိုင်ကော်၊ ဘူးသီးတောင်၊ စစ်တွေနှင့် တခြားထောင်အသီးသီးတွင် ထောင်ဒဏ်ကျခံနေကြရသော ထောက်လှမ်းရေးဟောင်းများသည်လည်း အယူခံလွှာအသီးသီး တင်သွင်းခဲ့ကြကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ စစ်ထောက်လှမ်းရေးပြုတ်များ ယခုတွဲသို့ အစုအပြုံအလိုက်အယူခံလွှာ တင်သွင်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရှေ့နေတဦးဖြစ်သူ နိုင်ငွေရက “အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်ကနေတဆင့် ထောင်မှူးကတဆင့် ပြောတဲ့လူဆိုကတက်တယ်။ ဒီလိုဆိုရင်သေချာအောင် သူတို့ရှေ့နေငှားနိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် တရားဥပဒေတွေကို ရှေ့နေတွေကဆောင်ရွက်တာကို သူတို့မယုံကြည်ဘူးပေါ့ဗျာ။ တရားဥပဒေအရ ရပိုင်ခွင့်ကိုရဖို့အတွက် သူတို့ကိုမယုံကြည်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် သိတဲ့အတိုင်းပဲ အရင်တုန်းကသူတို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုသူတို့ အသုံးပြုပြီးတော့ ဘယ်နေရာမှဆို ဘောင်ကျော်ပြီးတော့လုပ်တာကိုး။ အဲဒီတော့ရှေ့နေရှေ့ရပ်နဲ့ကြားနာတဲ့ကိစ္စကို ယုံကြည်မှုသိပ်မရှိဘူး။ သူတို့ ဒီအာဏာသုံးဖို့အတွက်

ပဲယုံကြည်တဲ့သဘောမျိုး သက်ရောက်တယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ရှေ့နေမငှားတာ”ဟု ၎င်း၏ ထင်မြင်ချက်ကိုပြောသည်။ အမှု၏ ရှေ့အလားအလာနှင့်ပတ်သက်၍ ဦးနိုင်ငွေရက “ဘယ်လိုဆက်ဖြစ်လာမလဲဆိုရင် တရားရုံးချုပ်က မူလတရားရုံးရဲ့ အမိန့်ကို အတည်ပြုရင်လည်းပြုမယ်။ ဒါပယ်ဖျက်ရင်လည်းပယ်ဖျက်မယ်၊ ဒါမှမဟုတ်ရင် သူတို့ကိုပြစ်ဒဏ်ကို လျော့ချင်လည်းလျော့မယ်။ အဲဒီ ၃ မျိုးပေါ့။ ဒီ ၃ မျိုးကိုတရားရုံးချုပ်က လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိပါတယ်။ နိုင်ငံရေးအရတော့ သူတို့လူကို သူတို့ထုတ်ချင်လို့ရှိရင် သူတို့ဒါပြင်လို့ရတယ်ပေါ့ဗျာ။ သူတို့လူကို မလွှတ်ချင်ဘူးဆိုရင် မူသုံးမယ်ပေါ့။ ဆက်လက်အတည်ပြုပေါ့ ဒါပဲပေါ့ ”ပြောသည်။ ထောင်ဒဏ် (၄၄) နှစ် ချမှတ်ခြင်းခံရသူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်သည် ဆိုင်းငံ့ထောင်ဒဏ်သို့ပြောင်းလဲ၍ နေအိမ်အကျယ်ချုပ်ဖြင့်နေရန် ဖန်တီးနိုင်ခဲ့သောကြောင့် ထောက်လှမ်းရေးဟောင်းများနှင့် လက်ရှိ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများမည်ကဲ့သို့ အပေးအယူ လုပ်ကြဦးမည်လဲဟု ဥပဒေသမားများနှင့် နိုင်ငံရေးစိတ်ဝင်စားသူများက အသေအချာစောင့်ကြည့်နေကြောင်း သိရှိရသည်။

■ မျက်နှာစုံ အထူးကိုယ်စားလှယ်၏ အစီရင်ခံစာ သတင်းမှ ...

ပြည့်စုံစုံ တင်ပြသွားခဲ့ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ယခုလို ဖြစ်ပျက်နေသော်လည်း စိတ်မပျက်၊ အားမလျော့ကြရန်၊ နိုင်ငံသားများ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရမှုမှ လွတ်မြောက်ရေးကို ဆက်လက်ကြိုးပမ်းကြရန် ကုလသမဂ္ဂ နှစ် (၆၀) ပြည့်အခမ်းအနားတွင် တင်သွင်းသော ၎င်း၏အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြတိုက်တွန်းထားသည်။ ကုလသမဂ္ဂသို့ အစီရင်ခံစာတင်သွင်းပြီး တရက်အကြာတွင် မစ္စတာပင်ညဲရိုးက နိုင်ငံတကာ၏ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် တင်းတင်းမာမာ ချဉ်းကပ်လုပ်ဆောင်နေမှုများသည် ပြဿ

နာပြေလည်စေမည်မဟုတ်ကြောင်း၊ အနောက်နိုင်ငံများသည် ဗမာစစ်အစိုးရအပေါ် သူ့အဆို “ကျယ်ကျယ်လောင်လောင်ပြောဆိုသည့် ဒီပလိုမေစီ (megaphone diplomacy)”ကို ကျင့်သုံးနေကြကြောင်း ဝေဖန်ပြောဆိုသည်။ မြန်မာနိုင်ငံကို အထီးကျန်ဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်ခြင်းသည်လည်း မြန်မာနိုင်ငံရှေ့သို့တက်လှမ်းရေးအတွက် အထောက်အကူ သိပ်ဖြစ်စေမည်မဟုတ်ဟု ၎င်းက ပြောဆိုသည်။

စာမျက်နှာ (၄) ဇွန်မှိုင်းဆောင်းပါးမှ

လာနေတာ အသေအချာပါပဲ။ ဘယ်လိုမှ မသိတော့တော့ ဆရာစိတ်ဓာတ်နှင့် ဆရာယုံကြည်ချက်။ “ဘီးလ်ရစ်ချစ်ဆန် ရွှေမှောက်မှာ သူပြောသမျှတွေကို ထောင်အာဏာပိုင်တွေထံ တလုံးမကျန် အစီရင်ခံကြမှာဖြစ်တာကို ကောင်းကောင်းသိလျက်နဲ့ နအဖကြီးကြပ်တဲ့ အမျိုးသားညီလာခံကို အမြင်ရှင်းရှင်းနှင့် ပြတ်ပြတ်သားသား ဝေဖန်ပြောပြတဲ့အပြင် ကျမဆီကိုလည်း လေးနက်ခိုင်မြဲစွာ ချွင်းချက်မရှိထောက်ခံကြောင်းကို သတင်းပို့ပါတယ်”တဲ့။

ဒေါ်စုဟာ ဆရာဦးဝင်းတင်ကို တော်တော်အားထားပါတယ်။ နှစ်ဦးလုံးအဖမ်းမခံရသေးခင် ၁၉၈၉ ဇွန်၊ ဇူလိုင်လတွေထဲက “မတရားတဲ့ အမိန့်အာဏာဟူသမျှ တာဝန်အရဖိဆန်ကြ” ဆိုတဲ့ အာဏာဖိဆန်ရေးနှစ်ကာလတွေကိုတော့ ကျနော်တို့ အမြဲအမှတ်ရနေကြပါတယ်။

တကယ်ဆိုရင် အခုလည်း အဲဒီကာလရဲ့ ရာသီဥတုအတိုင်းပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒီကနေ့မှာတော့ ဆရာကလည်း သံတိုင်တွေနောက်မှာ၊ ဒေါ်စုကလည်း သော့ဂလောက်တွေရဲ့နောက်မှာ....။ (၉) နယ်ခြားမဲ့သတင်းထောက်များအသင်းကြီးကတော့ ဆရာဟာ ကျူးဘားနိုင်ငံက ကဗျာဆရာ။ သတင်းစာဆရာ ရာအိုလ်ရီဗားရိုး (Raul Rivero)၊ တရုတ်နိုင်ငံက အင်တာနက်အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူ ဟွန်ကျီ (Huang Qi)၊ ရုရှားနိုင်ငံက သတင်းစာဆရာ ဂရီဂိုရီပတ်စကို (Grigori Pasco)၊ အီရန်နိုင်ငံက ရေဇာအလီဂျာနီ (Reza-Alijani) တို့လို သတင်းလွတ်လပ်ခွင့်တိုက်ပွဲရဲ့ သူရဲကောင်းတယောက်ပါပဲတဲ့။ ဆရာအမြန်ဆုံးလွတ်ဖို့အတွက် သူတို့အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစားကြမှာပါတဲ့။

(၁၀) ဆရာဟာ ကျောင်းမပြီးခင် အချိန်ပိုင်း သတင်းထောက်ဘဝကတည်းကနေ ဟံသာဝတီသတင်းစာတိုက်ကို ဗိုလ်နေဝင်းက လုံးဝဖျက်သိမ်းလိုက်တဲ့ အချိန်ထိ ဒီပဋိညာဉ်နှင့် ရပ်တည်ခဲ့တာပါ။ ဆရာကိုယ်တိုင်ပြောပြတာက “ပြည့်သူ့မျက်နှာကိုမထောက်၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ဖောက်ဖျက်သူတို့က ချော့၍လည်းကောင်း၊ ခြောက်၍လည်းကောင်း၊

မြှောက်၍လည်းကောင်း၊ တောင်းပန်တိုးလျှိုး၍လည်းကောင်း၊ အမိန့်အာဏာသုံး၍လည်းကောင်း၊ အကြမ်းဖက်အကြပ်ကိုင်၍လည်းကောင်း၊ ပြည်သူအများနှင့် သက်ဆိုင်သော၊ ပြည်သူအများကို အကျိုးပြုသော၊ ပြည်သူအများသိသင့်သိထိုက်သော သတင်းများကို ဖုံးဖိခြင်း၊ ပြည်သူနားမျက်စေ့ကို ပိတ်ဆို့ခြင်းဖြင့် ပြည်သူကို အကြံတုံး၊ ဉာဏ်တုံး၊ နလဗိန်းတုံးဖြစ်စေအောင်၊ အမဲကို အမြဲဖြစ်အောင်၊ အတုံးကို အချွန်ဖြစ်စေအောင်၊ အချဉ်ကို အချိုဖြစ်စေအောင်၊ အမှောင်ကို အလင်းဖြစ်စေအောင်၊ အမှားကို အမှန်ဖြစ်စေအောင် ရေးခိုင်း သားခိုင်း၊ လိမ်ခိုင်း ညာခိုင်း၊ ရွဲ့ခိုင်း စောင်းခိုင်း၊ တိမ်းခိုင်း ယိမ်းခိုင်း၊ ဖုံးခိုင်း ဖိခိုင်းခြင်းမှန်သမျှကို ကိုယ့်ရှာထူး ကိုယ့်စီးပွားငွေကွက်လျက်၊ မကျိုးမယို၊ မရွံ့မကြောက်၊ ဒူးမထောက် အညံ့မခံဟူသော ပဋိညာဉ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။”

သတင်းစာသမားတဦးအနေနှင့်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ နိုင်ငံရေးသမားတဦးအနေနှင့်ပဲဖြစ်ဖြစ် ဆရာဟာ အရဲရင့်ဆုံး၊ အပြတ်သားဆုံးနှင့် ကျနော်တို့ရှေ့က ဦးဆောင်လျှောက်လှမ်းနေပါပြီ။

(၁၁)

ဒီရာသီဥတုမျိုး၊ ဒီရပ်တည်ချက်မျိုးနဲ့ဆို ဆရာ့ကို တော်တော်နဲ့လွှတ်လိမ့်မယ်လို့ ကျနော်လည်းမထင်ဘူး။ အပြင်မှာဆရာရှိရင် အဲဒီအယ်လ်ဒီအတွက်ရော၊ ကနေ့အခြေအနေကြီးတခုလုံးအတွက်ပါ အင်မတန်အားဖြစ်မှာပါ။ ဒါကို စစ်အုပ်စုက သေသေချာချာ သဘောပေါက်ပါတယ်။ ဘယ်သူဟာ ဘယ်လောက်အခရာကျသလဲဆိုတာ သူတို့ကောင်းကောင်းသိပါတယ်။

ဒါပေမယ့်လို့လည်း ကျနော်ကတော့ အမေလူထုဒေါ်အမာရဲ့ (၉၀) နှစ်မြောက်မွေးနေ့ကို ဆရာတက်ခွင့်ရစေချင်မိတယ်။ အမေကျန်းမာရေးကောင်းနေတုန်း ဆရာကို စကားတွေပြောချင်ရှာလိမ့်မယ်။ ‘ဆရာဒေါ်ဒေါ် ဆရာ့ကို မျှော်နေပြီ’ ဆရာ

ပြီးတော့ မယ်ဇယ်ပင်တန်းတွေကရော၊ တောင်သမန်အင်းရဲ့ လှိုင်းခတ်သံတွေကရော၊ ဦးပိန်တံတားကြီးကရော၊ တောင်လေးလုံးကျောင်းတိုက်ကရော ဆရာရောက်အလာကို စောင့်မျှော်နေကြပါတယ်။ ။ (မြန်မာသတင်းသမဂ္ဂနှင့် ဥပဒီးမဂ္ဂဇင်းကို အထူးကျေးဇူးတင်စွာဖြင့်)

ဇွန်မှိုင်း ၂၁၊ ၆၊ ၂၀၀၅။

လူတယောက်ကို ထောင်ချလို့ရပေမယ့် မင်္ဂလာတရားတွေနဲ့ အပြုသဘောဆောင် စိတ်ဓာတ်တွေကိုတော့ ဖျက်ဆီးလို့မရပေဘူး။ မင်္ဂလာရှိတဲ့ဖြစ်ရပ်တွေဟာ အမိုက်အမဲတွေနဲ့ အမင်္ဂလာဖြစ်ရပ်တွေကြောင့် ပိုလို့ထင်ရှားပေါ်လွင်လာရတယ်ဆိုတာ မစုစုနွေးကို စီရင်ချက်ချတဲ့နေ့က ပြသ လိုက်ပါတယ်။ အလင်းဓာတ်ဟာ အမှောင်ဓာတ်ကြောင့် ပိုထွန်းတောက် ပျံ့နှံ့စမြဲပေပဲကိုး။

မစုစုနွေးရဲ့တရားရုံးနဲ့ အတွေ့အကြုံတွေကို ပြန်ပြောပြတာတွေကြားရတဲ့အခါ မတရားရက်စက်မှု အမှောင်ကြားက လှပတဲ့ ဖြစ်ရပ်တရပ်ကို ကျနော်မြင်နေရပါတယ်။ အဲဒီမြင်ကွင်းလေးဟာ ကျနော်တို့ရဲ့ မျှော်လင့်ချက်လည်းဖြစ်ပါတယ်။ အနာဂတ်လည်း ဖြစ်တယ်။ ပစ္စုပ္ပန်အမှောင်ထုကို ဘယ်လိုရင်ဆိုင်ပြီးခွင့်ရမယ်ဆိုတဲ့ မဟာဗျူဟာ သင်္ကေတတရပ်လည်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတွေတင်မကဘူး ဒါဟာ ဝတ္ထုတိုတပုဒ်ရဲ့ လှပတဲ့ အကွက်လည်းဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်ရှင်တကားရဲ့ မျက်ရည်ခွဲဝဲ ကြည့်နူးစရာ ရိုက်ချက်တချက်လည်းဖြစ်ပါတယ်။ ရင်ထဲဝေ့သွားတဲ့ စန္ဒရားတီးလုံးလဲဖြစ်ပါတယ်။ ဆေးပျစ်ပျစ်တွေကို အခဲလိုက်တင်ထားတဲ့ အရောင်နိုးကြွ အင်ပရက်ရှင်းနစ် ပန်းချီကားတချပ်လည်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတင်လား မကသေးပါဘူး။ နိုင်ငံတကာအတွက် အချိုးမကျလှတဲ့ ကိုးရီးကားရား လူပျက် ပျက်လုံးတရပ်လည်း ဖြစ်ပါသေးတယ်။

အဲဒီမြင်ကွင်းလေးကို ပြန်ကြည့်ပြီး ကျနော်တို့ရဲ့ စိတ်ဖန်သားပြင်မှာ ပြန်ဖွင့်ကြည့်ကြရအောင်။ ပါးလျားလျား မိန်းမပျိုလေးတယောက်ဟာ သူ့အပေါ် ချမှတ်မယ့် စီရင်ချက်နားထောင်ဖို့ တရားရုံးထဲဝင်လာတယ်။ တရားရုံးမှာ သူ့ရွာက တောသားကြီးတွေက ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်သူထိုင်၊ နွေထောက်ထိုင်သူထိုင်၊ သူတို့မျက်လုံးတွေက စကားတွေ အများကြီးပြောနေကြလို့၊ မေးခွန်းတွေလည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့်မယ်။ တချို့က တရားသူကြီးရဲ့နောက်ကွယ်က နိုင်ငံတော်သင်္ကေတ နိပြာဖြူအလံကြီးကို မေ့နေလိမ့်မယ်။ တချို့က တရားသူကြီး နာမည်ခံထားတဲ့ အမျိုးသမီးကို ကြည့်နေလိမ့်မယ်။ တချို့က မစုစုနွေးလို့ခေါ်တဲ့ ပါးလျားလျား မိန်းမပျိုလေးကို အံ့သြလေးစားစွာနဲ့ ငေးနေလိမ့်မယ်။

လူ (၃၀၀) ရှိရင် လူ (၃၀၀) လုံးရဲ့ စိတ်မှာ ထင်ဟပ်ချက်တွေ အမျိုးမျိုး ဟိုတကွက် ဒီတကွက်က ပြန်ပေါ်နေလိမ့်မယ်။ တချို့က လုပ်အားပေးမလိုက်ချင်လို့ သံလုံးကို ပေးခဲ့ရတဲ့ပိုက်ဆံတွေ စာရင်းပြုစုနေကောင်းပြုစုနေပေလိမ့်မယ်။ တချို့က သေလောက်အောင် အလကားမတ်တင်း လုပ်ပေးရစဉ်က ဆုံးခဲ့ရတဲ့ပေါက်တူးတွေ၊ ပေါက်ပြားတွေ၊ ခြင်းကြားတွေ ဖျတ်ကနဲ ဖျတ်ကနဲတွေ့နေမယ်။ ဒီကြားထဲမှာ ဗိုလ်ချုပ်ဆိုတဲ့ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးက အဓမ္မလုပ်အားပေးစေခိုင်းတာကို ဘယ်လို အရေးယူခဲ့တဲ့အကြောင်းရှင်းလင်းနေတာ ကျေးလက်သားကြီးတယောက်က အမှတ်ရပြီး နှုတ်ခမ်းတွန့် ပြီးမိကောင်း ပြီးမိနေပြန်ဦးမယ်။ တနေ ရာမှာတော့ သံလုံးကို ဆက်ခံခဲ့တဲ့ ရွာလူကြီး ထိုင်နေလေရဲ့။ သူက တရားလို၊ တရားလိုလုပ်တာနဲ့ တရားခံဘဝက ကျွတ်သွားမယ်ထင်တဲ့သူ ငါလိုလူတွေအများကြီး

စစ်ဝတ်စုံဝတ်ထားကြတယ်လို့ သူတွေကောင်းတွေ့နေမှာပေါ့။ သံလုံးလူကွဲ့ နှစ်လုံးမရှိဘူး တလုံးပဲရှိတယ်။ ခပ်လုံးလုံး စစ်ဗိုလ်တွေကိုလုံးပြီး မိုက်တာမှတ်ထားလို့ စိတ်ထဲက ကြိမ်းဝါးကောင်း ကြိမ်းဝါးနေမှာပေါ့။

တရားသူကြီးလို့ အမည်ခံထားတဲ့အမျိုးသမီးက စီရင်ချက်ကိုစဖတ်တယ်။ စီရင်ချက်ရေးထားတဲ့စာရွက်က တရားသူကြီးလက်မှာ မတရားကြီးကို လေးနေတဲ့ပုံပါပဲ။ ဘယ်လိုမှ ထိန်းလို့မရချေဘူး။ လက်တွေက တုန်နေလို့ အဲသလိုတုန်နေတာကိုပဲ လူတွေမြင်မှာ ကြောက်နေပြန်တယ်။ အဲသလိုစိုးရိမ်လေလက်တွေကို ထိန်းလို့မရလေဖြစ်နေရတဲ့။ အလုပ်အကျင့်သိက္ခာကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ချင်လောက်အောင် သတ္တိမရှိတဲ့ ပညာသည တယောက်ဟာ ကိုယ့်နာမည်နဲ့ချတဲ့စီရင်ချက်ကို ငြိမ်အောင်ကိုင်လို့မရတာ မဆန်းလှပေဘူး။ မစုစုနွေးက တရားသူကြီး နာမည်ခံအမျိုးသမီးကို ကြည့်နေတဲ့အခါ စင်ပေါ်က အမျိုးသမီးက မျက်နှာလွဲလိုက်တယ်။ မျက်နှာတွေကို မျက်နှာပြည့် အနီးကပ် ရုပ်ရှင်ရိုက်ပြီး ဘယ်သူတရားခံ၊ ဘယ်သူ တရားသူကြီးလဲဆိုတာ အာဆီယံထိပ်သီးညီလာခံမှာ ပဟေဠိဖွဲ့လို့ အဖြေမှန်ညှိတဲ့အခါ ဧည့်သည်တော် တရုတ်ဝန်ကြီးချုပ် ပါးစပ်အဟောင်းသားကြီး ဖြစ်နိုင်သေးတာပေါ့။ အိုးမိုင် တိန်ရှင်ဖိန်ကြီး သူ့ရွတ်နေလောက်တယ်။

ထောင်ကားပေါ်မတက်မီ မစုစုနွေးကို ပန်းစည်းဆက်ကြတာကတော့ ရဲသားလေးအဖို့ အထူးအဆန်းဖြစ်နေနိုင်ပါတယ်။ အလုပ်တလျှောက်လုံး တရားရုံးမှာ ဘယ်တရားခံကိုမှ ပန်စည်းဆက်တာ သူမတွေ့ဘူးခဲပေပဲကိုး။ အဲလမ်းပေါ်မှာ ပန်းစည်းဆက်တာတော့ တွေ့ဖူးပါရဲ့။ ဒါပေမယ့် ဒါက ဗိုလ်ချုပ်တွေကို၊ အာဏာမရှိသူကို ဘာကြောင့် ပန်းစည်းဆက်ကြပါလိမ့်လို့ သူဆက်တွေ့ကောင်းတွေ့နေပြန်ဦးမယ်။ စီရင်ချက်ချလိုက်တဲ့အခါ အေးအေးဆေးဆေးနဲ့ စီရင်ချက်ကို နားထောင်နေတဲ့ မစုစုနွေးရဲ့သတ္တိဟာ ထောင်ကနေတဲ့ ဒီမိုကရေစီနဲ့ လူ့အခွင့်အရေးတိုက်ပွဲဝင်နေသူတွေကို ကိုယ်စားပြုပါတယ်။

ထောင်ကားဆီကို လျှောက်သွားတဲ့အခါ မစုစုနွေးဘေးမှာ လိုက်လံစောင့်ရှောက်တဲ့ နာမည်ကြီးကျောင်းသားခေါင်းဆောင် (၂)ယောက်ကို ဘေးကလာကြည့်တဲ့ ကျောင်းသားလေးတယောက်က ငေးနေမိလိမ့်မယ်။ ဘယ်လောက် မင်္ဂလာရှိလေမလဲလို့ သူတွေ့နေမိလိမ့်မယ်လေ။ ခေါင်းဆောင်ဆိုတာ ဒါလို့လည်းရင်ထဲမှာ မြင်စိမ့်နေလိမ့်မယ်။ လူထု ခံစားသလို ခံစားတယ်ဆိုတာ ဒါလူထုကို အလေးထား ဝရုစိုက်တာ။ ဒါခေါင်းဆောင်ကောင်းနဲ့ သာမန်ခေါင်းဆောင်ရဲ့ ကွာခြားချက်က ဒါဒါဒါ ဒါလို့ ဒါပေါင်းများစွာကို သူသိပ်ပြောချင်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေမှန်းပြီး စိတ်ထဲက ပြောနေလိမ့်မယ်။

ကော့မှူးမြို့ပေါ်နဲ့ ရွာတွေမှာတော့ မစုစုနွေးအမှုကို အိုင်အယ်လ်အိုအမှုလို့ ခေါ်ကြလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် ရန်ကုန်မြို့က နအဖအစိုးရအစည်းအဝေးမှာတော့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေက ကော့မှူးသားတွေ အသလိုခေါ်တာကို ဘယ်လိုမှ သဘောမပေါက်ချင်ယောင်ဆောင်

နေကြလိမ့်မယ်။ သံလုံးလူနဲ့ အပေါင်းအပါတွေက မစုစုနွေးကို ထိခိုက်အောင်လုပ်တာလား။ အစိုးရကို ထိခိုက်အောင်လုပ်တာလား။ ချေးမနိုင် သေးမနိုင် ကလေးလေးတယောက်က ခွဲခြားမသိနိုင်သလိုပဲ နအဖဥက္ကဋ္ဌ၊ ဥပ္ပဏ္ဍ အတွင်းရေးမှူး (၁) အတွင်းရေးမှူး (၂) တို့ ဦးဆောင်မှုအောက်မှာ ကက်ဘီနက်က

ခွဲခြားသိနိုင်အောင် လုပ်လို့မရဖြစ်နေလိမ့်မယ်။ ဒါဟာ နယ်ချဲ့နဲ့ မီဒီယာရဲ့ လုပ်ကြံမှုတွေပဲလို့ ဂင်တိုတိုဗိုလ်ချုပ်တယောက်က ဝင်ပြောလိုက်တဲ့အခါ အင်မတန် ထွင်းဖောက်မြင်တဲ့ အမြင်တရပ်ကိုတင်ပြလိုက်သလို ဗိုင်းဝန်းထောက်ခံစိတ်သက်သာရာ ရှာကြပြန်အုံးမယ်။ သံလုံးရဲ့လူကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတ

ယောက်က ချီးကျူးလိုက်တဲ့အခါမှာတော့ ကြံဖွတ်မှာ နေရာအဆင့်တိုးပေးဖို့ ရန်ကုန်တိုင်းကြံဖွတ်ကို သူလက်ကိုင်ဖုန်းကနေ အမိန့်ပေးလိုက်ပေလိမ့်မယ်။

အဲ မလေးရှားနိုင်ငံ ကွာလာလမ်ပူမြို့မှာတော့ မစ္စတာရာဇာလီတယောက် ခေါင်းတခါခါဖြစ်နေရမှာပေါ့ ခင်ဗျာ။

မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများဒီမိုကရက်တစ်တပ် (၁၇)နှစ်ပြည့် မွေးနေ့ကျင်းပ

မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ ဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး (မကဒတ) တည်ထောင်ခြင်း (၁၇) နှစ်မြောက် အခမ်းအနားကိုကျောင်းသားတပ်မတော် ဗဟိုဌာနချုပ် ဒေါင်းဂွင်း၊ စစ်ရုံးချုပ်တည်ရှိရာ ဝဲကြီးဒေသရုံးခွဲတစ်ခုဖြစ်သည့် ဒေါင်းရင်ပြင်တို့တွင် နိုဝင်ဘာ (၁) ရက်နေ့က ကျင်းပခဲ့ကြသည်။

(၁၉၀၀) နိုဝင်ဘာ (၁) ရက်နေ့က စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သော ကျောင်းသားတပ်မတော်၏လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲဝင်နေရခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ (မကဒတ) ဥက္ကဋ္ဌ ကိုသိခဲက “လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲဟာ ကျနော်တို့ ဆန္ဒနဲ့မဆိုင်ပါဘူး။ စစ်အာဏာရှင်တွေရဲ့ ဖိနှိပ်မှုနဲ့သာဆိုင်ပါတယ်။ သူတို့ပြောနေတဲ့ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးဆိုတာဟာ နိုင်ငံရေးပြဿနာရဲ့ အဆက်ဖြစ်ပါတယ်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးအလုံးစုံငြိမ်းချမ်းသွားဖို့ဆိုတာ နိုင်ငံရေးပြဿနာတွေဖြေရှင်းနိုင်မှ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီလိုမဟုတ်ရင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးက အချိန်မရွေးပေါက်ထွက်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ကျနော်တို့ရဲ့ဘဝဟာ ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းတွေ့ဆုံဖြေရှင်းရေးဆိုတဲ့ တောင်းဆိုချက်ကလာပါတယ်။ ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း ဆန္ဒပြမှုကလာပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ ဒီနေ့အခြေအနေအောက်မှာ လက်နက်ကိုင်ထားခြင်းဟာ စစ်အာဏာရှင်တွေဆိုးမြတ်ချက်နဲ့ အများ

ကျောင်းသားများဒီမိုကရက်တစ်ဦး အတွင်းရေးမှူး ရဲဘော်ကျော်ကို

ကြီးမူတည်တယ်လို့ ပြောချင်ပါတယ်” ဟုပြောသည်။

ကိုသိခဲက “လက်ရှိ နအဖအုပ်စုလုပ်နေတဲ့ပုံစံနဲ့ဆိုရင် တိုင်းသူပြည်သားတွေကိုယ်တိုင်က ကိုယ့်အခွင့်အရေး ကိုယ့်ကံကြမ္မာကို ဖန်တီးရေးအတွက် တရားဝင်တိုက်ပွဲဝင်ရမယ့်လမ်းကြောင်းတခုပဲ ကျန်ပါတော့တယ်။ အဲဒီလမ်းကြောင်းတခုကို ကျနော်တို့အားလုံးအတွင်းအပြင် တက်ညီလက်ညှိနဲ့ ကြံကြံခိုင်အားသစ်ဖြည့်ပြီးတော့မှ ဆက်ပြီးတော့ တိုက်ပွဲဝင်ဖို့လိုပါတယ်” ဟု တိုက်တွန်းသွားခဲ့သည်။

သူကဆက်၍ မကဒတသည် (၁၇) နှစ်တာကာလအတွင်း အမျိုးသားပြဌာန်းခွင့်အတွက်ကြိုးပမ်းနေသော အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ဒီမိုကရေစီရေးအတွက် ကြိုးပမ်းနေသော အဖွဲ့အစည်းများကြားတွင် အတူတကွ လှုပ်ရှားနိုင်သောတပ်ပေါင်းစုတခုကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်ဟုပြောသည်။

ကျောင်းသားတပ်မတော်အနေဖြင့် ဒီမိုကရက်တစ် ဖယ်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်နိုင်သည်အထိ ကြိုးပမ်းသွားမည်ဟု (၁၇) နှစ်မြောက် ကြေညာချက်တွင်ဖော်ပြထားသည်။❖

အဲန်စီယူဘီနှင့် အဲန်စီဂျီယူဘီကိုယ်စားလှယ်များ ဥရောပနိုင်ငံများသို့ လှည့်လည်စည်းရုံး

အဲန်စီယူဘီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးမောင်မောင်နှင့် အဲန်စီဂျီယူဘီဝန်ကြီး ဦးဘိုလှတင့်တို့မှ ဥရောပနိုင်ငံများမှအလုပ်သမားခေါင်းဆောင်များနှင့်တွေ့ဆုံစဉ်

မြန်မာ့အရေးကို ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီမှ အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရေးအောင်မြင်မှုရရှိရန် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံညွန့်ပေါင်းအစိုးရ အဲန်စီဂျီယူဘီဝန်ကြီး ဦးဘိုလှတင့်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားကောင်စီ (NCUB) အတွင်းရေးမှူးဦးမောင်မောင် ဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ဥရောပနိုင်ငံများသို့ လှည့်လည်ပြီး စည်းရုံးလှုပ်ရှားခဲ့ကြသည်။ အောက်တိုဘာ (၁၆) ရက်နေ့က အီတလီနိုင်ငံတွင်ပြုလုပ်ခဲ့သော အီတလီအလုပ်သမားသမဂ္ဂအဖွဲ့ချုပ်နှင့် ဘရာဇီးနိုင်ငံ သမတတွေ့ဆုံပွဲသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရရှိခဲ့ပြီး ဘရာဇီးသမတ လူးဝစ်လူလာနှင့် မြန်မာ့အရေးတင်ပြဆွေးနွေးနိုင်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး

ဦးမောင်မောင်က“လက်ရှိ ဘရာဇီးသမတကတော့ သူက အရင်တုန်းက ဘရာဇီးနိုင်ငံအလုပ်သမားသမဂ္ဂအဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ သူကိုယ်တိုင် အာဏာရှင်တွေရဲ့ ထောင်သွင်းအကျဉ်းချခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်ဖြစ်ခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် ဗမာပြည်အရေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့အခါ သူချက်ချင်းဒါကို သဘောပေါက်တယ်။ ဒါကို သူတို့ကြိုးစားပါမယ်လို့ပြောပါတယ်။ နောက်တခါ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ဝန်ကြီးနဲ့တွေ့တဲ့အခါမှာလဲ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက သူ့အနေနဲ့ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ် (ILO) မှာ ဗမာပြည်အရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ပထမဆုံးအကြိမ်ဆုံးဖြတ်ချက်ချတဲ့အခါမှာ သူက ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ရှိခဲ့တာကြောင့် သူက

ကျနော်တို့ကို ပြန်ဆွေးနွေးပြီးတော့ ဗမာပြည်နဲ့ပတ်သက်လို့ သူတော်တော်သိပါတယ်။

ဘရာဇီးသမတနှင့် အတူတွေ့ရစဉ်

လေ့လာထားပါတယ်။ ဒါကိုလဲ သူတို့ ဆက်လက်ပြီးတော့ ကုလသမဂ္ဂမှာ တာဝန်ခံတဲ့

အဲန်စီယူဘီနှင့် အဲန်စီဂျီယူဘီကိုယ်စားလှယ်များ လန်ဒန်သို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေး

ဗြိတိန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့တွင် အမျိုးသားကောင်စီ (NCGUB) နှင့် (European Burma Network) မှ ကိုယ်စားလှယ်များတွေ့ဆုံကာ မြန်မာ့အရေးလုံခြုံရေးကောင်စီမှ အမြန်ဆုံးကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးရန် ကိစ္စကို အရှိန်မြှင့်ဆောင်ရွက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီ အမြဲတမ်းအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံဖြစ်ပြီး၊ လက်ရှိ (EU) ဥက္ကဋ္ဌလည်းဖြစ်သော ဗြိတိန်နိုင်ငံနှင့်အတူ (EU) နိုင်ငံများ၏ ထောက်ခံမှုပိုမိုရရှိအောင် ကြိုးစားဆောင်ရွက်သွားရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ မြန်မာအပါအဝင် (ILO) ကမ္ဘာ့ အလုပ်သမားအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် (ILO)၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို တိတိကျကျ လိုက်နာမှုရှိမရှိဆိုသည်ကို ကြပ်ကြပ်မတ်မတ် ဆန်းစစ်သွားရန်လည်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ဆွေးနွေးပွဲကို လန်ဒန်အခြေစိုက် (Burma Campaign UK) ရုံးတွင် အောက်တိုဘာ (၉) ရက်နေ့က ကျင်းပခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ဥရောပနိုင်ငံများမှ အစိုးရ မဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်း (NGO) ကိုယ်စားလှယ်များ ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားကောင်စီ (NCUB) နှင့်ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားညွန့်ပေါင်းအစိုးရ (NCGUB) မှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ မြန်မာ့အရေး စိတ်ဝင်စားသူများ တက်ရောက်ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

အဝေးရောက် ညွန့်ပေါင်းအစိုးရ၏ ကိုယ်စားလှယ်တဦးဖြစ်သူ ဦးဘိုလှတင့်က “ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီကိစ္စက ပထမဦးစားပေးအနေနဲ့ အဓိက တိုက်တွန်းဆောင်ရွက်ရမယ့် ကိစ္စဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် တချိန်တည်းမှာပဲ ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်ကနေ ချမှတ်ထားတဲ့တောင်းဆိုချက်တွေကို ကမ္ဘာ့ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်ဝင်နိုင်ငံတွေ၊ အစိုးရတွေက ဘယ်လောက်ထိလိုက်နာဆောင်ရွက်မှုရှိသလဲဆိုတာကိုလဲပဲ အဲဒီကိစ္စကို ကြပ်ကြပ်မတ်မတ် ဆောင်ရွက်သွားဖို့လည်း ဆုံးဖြတ်ချက်တွေချပါတယ်။ နောက်တခုကတော့ တကယ်လို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အခုနအဖေကကြေညာနေသလို အမျိုးသားညီလာခံကိုလုပ်ခဲ့တယ်ဆိုရင် နိုင်ငံတကာမိသားစုကရော ၊ မြန်မာပြည်သူလူထုကပါ ဖြစ်စေချင်တဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ ဦးဆောင်တဲ့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်နဲ့ပေါ့ ၊ ကျန်တဲ့ ရှမ်းတိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ ဒီမို

ကရေစီအဖွဲ့ချုပ်တို့အပါအဝင် စစ်မှန်တဲ့ ပြည်သူလူထုကိုယ်စားလှယ်တွေမပါပဲ လုပ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ဒီကထွက်လာတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို ဘယ်နိုင်ငံကမှ လက်ခံအသိအမှတ်မပြုကြဖို့ဆိုတဲ့ ကိစ္စတွေလဲပဲ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအနေနဲ့ပါ ပါတယ် ။ နောင်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ကျနော်တို့ ဥရောပနိုင်ငံများသူတို့ရဲ့ ဘုံသဘောတူညီချက်ကို ဘယ်လိုပိုပြီးတော့ ထိရောက်အောင်မြင်အောင် တိုးတက်ဆောင်ရွက်သွားမလဲဆိုတဲ့ ကိစ္စတွေလဲပါပါတယ်” ဟု ပြောသည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီအလှည့်ကျအဖွဲ့ဝင် (၉) နိုင်ငံမှ ထောက်ခံမည်ဆိုလျှင် မြန်မာ့အရေး လုံခြုံရေးကောင်စီတင်နိုင်ရေးကိစ္စသည် လက်တွေ့အဆင့်အထိ ဖြစ်လာနိုင်သည်ဟု သူကပြောသည်။

ညနေပိုင်းတွင် ဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်သူများက လန်ဒန်ရောက် မြန်မာ့အရေးလှုပ်ရှားသူများနှင့် သီးသန့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ လန်ဒန်ရောက် မြန်မာ့အရေးလှုပ်ရှားသူ ဦးဝင်းနိုင်က “ အဓိက ကတော့ လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေးအခြေအနေ၊ လုံးဝရပ်ဆိုင်းနေတဲ့ နိုင်ငံရေးအခြေအနေမှာ ဘယ်လိုရှိသလဲ (NCUB, NCGU) က ဘာတွေဆောင်ရွက်နေသလဲ၊ ဆက်လက်ပြီးတော့ ဘာတွေဆောင်ရွက်ကြမလဲ၊ အင်္ဂလန်ရောက်တဲ့ မြန်မာ့အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ အတိုက်အခံတွေ၊ ရဲဘော်တွေနဲ့ ဘာတွေလုပ်သင့်သလဲ ၊ အဲဒါတွေကို အဓိကထားပြီးတော့ အကြေအလည် ဆွေးနွေးကြမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ (EBN) အစည်းအဝေးမှာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တဲ့ ဆွေးနွေးတာကိုလည်း သူတို့တက်ရောက်ခဲ့တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်များက ကျနော်တို့ကိုဆွေးနွေးမှာဖြစ်ပါတယ်။ နောက်လာမယ့် (၂၀၀၆) မှာ ဘာတွေဖြစ်နိုင်မလဲဆိုတာ ဆွေးနွေးပြီးတော့ ကျနော်တို့ ဒီကနေ အခုဒီမှာရှိတဲ့ (Forum For Burma in England) (FBE) ဆိုတာ မကြာခင်မှာ ကျင်းပမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျင်းပတဲ့အခါမှာ သူတို့တွေက လက်ရှိ (EU) ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူထားတဲ့ (British Government) ကို ဘယ်လိုတွန်းအားတွေပေးနိုင်လဲ၊ အဲဒီအစည်းအဝေးမှာ ဘာတွေ ဆွေးနွေးဖို့လိုအပ်သလဲ ၊ ဘာတွေ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေချမလဲဆိုတာ ဒီအစည်းအဝေးကနေ ဦးတည်ပြီးတော့ ချမှတ်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်” ဟု ဒီဗွီဘီအားရှင်းပြသွားခဲ့သည်။ ❖

ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အကြောင်းကြားပေးပါမယ်လို့ ကျနော်တို့ကိုပြန်ပြီးတော့ ဖြေကြားသွားပါတယ်” ပြောသည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံနှင့် အိုင်ယာလန်နိုင်ငံမှ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များနှင့်တွေ့ဆုံပြီး မြန်မာ့အရေးကို ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီမှ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးရေးကို ဆွေးနွေးခဲ့ရာ အောင်မြင်မှုရရှိခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

နယူးဇီလန်နှင့် ဩစတေးလျရောက် မြန်မာ့ ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများမှလည်း မြန်မာ့အရေးကိုလုံခြုံရေးကောင်စီမှ မဖြစ်မနေဆောင်ရွက်ပေးရန် တိုက်တွန်းသော စာများကို ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကိုဖီအာနန်ထံသို့ တိုက်ရိုက်ပေးပို့ခဲ့ကြသည်ဟု သိရသည်။

❖

ကချင်ဒီမိုကရက်တစ်တပ်တွင်း အာဏာသိမ်းမှု ပြည်သူလူထုထံရှင်းလင်းပွဲလုပ်

စက်တင်ဘာလအတွင်းက ကချင်ဒီမိုကရက်တစ်တပ်မတော် (New Demotratric Army Kachin) အတွင်းဖြစ်ပွားခဲ့သော အာဏာသိမ်းမှုတွင် ပါဝင်ခဲ့သူများကို အရေးယူ အပြစ်ပေးလိုက်သည့်အကြောင်း ဒေသခံလူထုကို ရှင်းလင်းပွဲတရပ် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ကေအဲန်ဂျီ ကချင်သတင်းအချက်အလက်ဌာနက အချက်အလက်ပေးပို့ခဲ့သည်။ ထိုရှင်းလင်းပွဲတွင် (NDAK) တပ်တွင်း အာဏာသိမ်းမှုကို ဦးဆောင်ခဲ့သော အတွင်းရေးမှူး လရောက်ဇယ်လွမ်း၊ လော်ဝါးဇော်ဝင်း ခေါင်း၊ ဗိုလ်မှူးမန်ကီခေါင်လွမ်း၊ မြန်မာအမျိုးသား ဗိုလ်မှူးဆန်ဝေ၊ ဗိုလ်ချန်လန်းနှင့် လကုတ်ဇုန်းယိန်းတို့ကို (NDAK) မှ ထုတ်ပယ်လိုက်သည်သာမက (NDAK) နယ်မြေတွင်းလည်း နေထိုင်ခွင့်ပြုတော့မည် မဟုတ်

ကြောင်း ဥက္ကဋ္ဌဇုန်တိန်ယိန်းက ဒေသခံလူထုကို ရှင်းပြခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ဗိုလ်မှူးမန်ကီခေါင်လွမ်း၊ လကုတ်ဇုန်းယိန်းနှင့် လော်ဝါးဇော်ဝင်းတို့ (၃) ဦးသည် အာဏာသိမ်းသည့်အဖွဲ့ကို စစ်အစိုးရက ကူညီနေသော ပြောဆိုခဲ့သောကြောင့် မြောက်ပိုင်းတိုင်း စစ်ဌာနချုပ်လက်သို့ လွှဲပြောင်းပေးလိုက်ကြောင်းကိုလည်း ရှင်းပြခဲ့သည်။ ရှင်းလင်းပွဲသို့ ဒေသခံပြည်သူလူထု (၆၀၀) ခန့်တက်ရောက်ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

စက်တင်ဘာလ (၁၄) ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော (NDAK) တပ်တွင်းအာဏာသိမ်းမှုကြောင့် ဥက္ကဋ္ဌဇုန်တိန်ယိန်း ရာထူးမှ ဖယ်ရှားခံခဲ့ရသည်။ သို့သော် ဇုန်တိန်ယိန်းကိုထောက်ခံသောတပ်ဖွဲ့များက အာဏာ

သိမ်းခဲ့သော လရောက်ဇယ်လွမ်းအဖွဲ့ကို စက်တင်ဘာလ (၁၉) ရက်နေ့က ပြန်လည်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ နှစ်ဖက်တပ်ဖွဲ့မှ စစ်သား (၃၀) ခန့် အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ပြီး (၂၆) ရက်နေ့တွင်မူ တရုတ်နယ်စပ်ဒေသ ပန်ဝါဂျီ (NDAK) ဌာနချုပ်စခန်းကို ပြန်လည်သိမ်းယူနိုင်ခဲ့သည်။ (NDAK) ဒေသတွင် ကချင်လူမျိုးစုများအဖြစ် လဝေါ်နှင့်လချိတ်ဟူ၍ ရှိကြရာ အာဏာသိမ်း ခေါင်းဆောင်များမှာ လဝေါ်ခေါင်းဆောင်များဖြစ်သည်။ လဝေါ်ခေါင်းဆောင်များက ဥက္ကဋ္ဌဇုန်တိန်ယိန်းသည် တရုတ်များပါဝင်သော လုံခြုံရေးတပ် ဖွဲ့စည်းထားပြီး ကိုယ်ကျိုးစီးပွားရှာနေကာ မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းဝယ်မှုကိုလည်း ပြုလုပ်နေသည်ဟုစွပ်စွဲခဲ့ကာ အာဏာသိမ်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

စာမျက်နှာ (၆) ပဉ္စလက်သစ်ခွ ဆောင်းပါးမှ ...

စောင်းခတ်ပွဲတွေ ကျော်မကောင်းကြား မကောင်းဖြစ်ခဲ့ကြတာ ဟိုးလေးတကျော်ပါပဲ။ ခွက်ပျောက်သူပျောက်၊ ခေါင်းပေါက်သူပေါက် ထောင်ရောက်သူရောက်နဲ့ အုပ်ချုပ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေရဲ့ စီမံခန့်ခွဲမှုပိုင်းမှာ တဖက်ကမ်းခပ် ညံ့ဖျင်းမှု ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေကိုယ်တိုင်နဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကတော်တွေ ကိုယ်တိုင် စီးပွားရေး မသမာချစားမှုများဖြစ်နေကြပြီး လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုတွေကို မရှက်မကြောက် ကျူးလွန်နေတာတွေကြောင့် နိုင်ငံပေါင်း (၁၅၉) နိုင်ငံမှာ အောက်ဆုံးက ပြန်ရေတွက်ရင် အကျင့်ပျက်ခြစားဆုံးနိုင်ငံတွေထဲမှာ မြန်မာက ဒုတိယဆုကြီး ထိုက်ထိုက်တန်တန် ရထားတာပေါ့။ လာမယ့်နှစ်ဆို တံခွန်စိုက်နိုင် ဆုကြီးတောင်ရနိုင်တယ်လို့ ကျုပ်ခန့်မှန်းထားတယ်ဗျ။ စီးပွားရေးအရတဦးတည်း အပိုင်စီးလို့မစတဲ့ အတ္တအကျိုးစီးပွား အခြေပြုထားတဲ့ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေက နိုင်ငံတော်ကို ကယ်တင်လိုက်တယ်ဆိုတာ ခွဲတုတ်ချင်လို့ ကယ်တင်လိုက်တာပါ။ အာဏာသိမ်းလို့ရထားတဲ့ ရာဇပလ္လင်ကလည်း ခပ်ယိုင်ယိုင်၊ သေနတ်တက်ကိုင်နဲ့ စတိုင်ထုတ်၊ သစ်တောကြီးတွေ ပြုတ်ပစေ၊ ငါမိန်းမ စိန်ထုပ်ကြီးသထက်ကြီးဖို့သာ အဓိကကျနေတော့ တရုတ်နဂါးကြီး ကချင်သစ်တောထဲမှာ သောင်းကျန်းချင်တိုင်းသောင်းကျန်းနေတာကို ဗိုလ်ချုပ်ချုပ်ကြီးကတော် ကျောပူခေါင်းပူထတာလောက်တောင်အရေးစိုက်ဖော်မရပါဘူး။ ကိုယ့်တိုင်းသူပြည်သားတွေကိုသာ သေနတ်ပြဘီလူးဆိုင်းနဲ့ အုပ်ချုပ်နေပေမဲ့၊ နဂါးမျက်စောင်းအကြောင်းမရွေးဘူးဆိုတာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေကိုယ်တိုင်သိတယ် လိုအပ်ရင်သမီးတော်ကို တောင်နဂါးစာအဖြစ် ဆက်သရဲတဲ့အာဂဗိုလ်ချုပ်တွေပါဘဲဗျာ။ နဂါးကြီးကတော့ မျက်ဖြူဆိုက်လေ နဂါးကြိုက်လေပေါ့။ ခုခေတ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေနဲ့ ပုဂံရာဇဝင်ထဲက မောင်ပေါက်ကျိုင်းနှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရင် စာမတတ်တာချင်းအတူတူဖြစ်ပေမဲ့ မောင်ပေါက်ကျိုင်းက အရည်အချင်းရှိတယ်ပြောရမယ်။ ဓါးတလက်နဲ့တောင် နဂါးအသက်ထွက်အောင်ဖိုက်ရဲတယ်။ အဲဒီမောင်ပေါက်ကျိုင်းကို တင့်ကားတစီးပေါ်တင်ပြီး လွှတ်လိုက်လို့ကတော့ ခိုးသား (၅၀၀) ဘယ်ခံနိုင်မှာတုန်း။

မစ္စတာကဏ်းရေ ဒုတိယအဓိကကတော့ဗျာ

(Looting A House on Fire) လို့ခေါ်တဲ့ မီးလောင်နေတဲ့အိမ်ဝင်လုတဲ့ စီးပွားရေးဗျူဟာကြောင့် ကချင်ပြည်နယ် သစ်တောကြီးတွေဟောတခု၊ ဟောတခု ပျောက်ကွယ်သွားရတာပါဘဲ။ ဘီစနက်လောကမှာ “ဖုတ်ကောင်”တွေရှိသတဲ့။ ဘနဖူးဆိုက်တူးသူတွေပေါ့ဗျာ။ အခြေအနေ ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေးရှိလေ ဒီဖုတ်ကောင်တွေက ခြေပုန်းခတ်လေဘဲ ခုတော့ ဘနဖူးဆိုက်တူးရုံတင်မကတော့ဘူး။ သဘာသတရားကိုတောင် သိုက်တူးဖို့ကြိုးစားနေကြတယ်။ နောက်ဆုံး.... တူးရတာကြာတယ်။ ဘနဖူးခိုက်နမိုက်ကပ်ခွဲမယ်ဆိုတဲ့အဆင့် ထိမှိုက်လုံးထွားနေကြပြီကင်းရေကျပ်ဖတ်လိုက်ရတဲ့ နောက်ဆုံးသတင်းတပုဒ်အရဆိုရင် ခင်ဗျားချစ်ခဲ့တဲ့ ကျုပ်လဲချစ်တဲ့ ကချင်လူမျိုးတွေရဲ့အမျိုးသားပန်း၊ ကချင်ပြည်နယ်ရဲ့ ဂုဏ်ဆောင်သစ်ခွပန်းတွေဟာ ယူနန်ရင်ပြင်မှာ နီဝုံးချုပ်ရတော့မယ်။ အကြောင်းကတော့ ယောက်ျားအားတိုးဆေး၊ ကင်ဆာရောဂါ၊ ဦးနှောက်နဲ့ အာရုံကြောရောဂါ၊ သွေးပျစ်ရောဂါ၊ သွားကိုက်ရောဂါတွေအတွက် ကာကွယ်ဆေးထုတ်ဖို့ ယူနန်ပြည်နယ်တခုထဲကကိုဘဲ သစ်ခွအခြောက်တန်ချိန် (၂) သောင်းလိုတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ယူနန်ပြည်နယ်မှာ တန် (၄၀၀) လောက်ပဲ ရနိုင်တာဆိုတော့.... လိုအပ်ချက် ပြည့်အောင်ဆိုရင်ကြားထဲက ငဝက်ကပ် ဒဏ်ခံရအုံးမှာပေါ့။ ကဲ....ကျုပ်တို့ ဘာလုပ်ကြမတုံး။

ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကာကွယ်ရေးဝါဒနဲ့ အမျိုးသားကောင်းစားရေးဝါဒဟာ အနှစ်အသားအရ သိပ်မကွားခြားလှပါဘူး။ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကာကွယ်ရေးဆိုပြီး သူတပါးအကျိုးစီးပွားပျက်မှာတော့ ရှောင်သင့်တာပေါ့ဗျာ။ အမျိုးသားကောင်းစားရေးဝါဒဆိုတဲ့ (၂၀) ရာစု မျက်မှန်စိမ်းကြီးကိုချွတ်ပြီး ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား ကောင်းစားရေးဦးတည်မဲ့ ပါဝါကိုက်မျက်မှန်တလက်ကို (၂၁) ရာစုမှာ ပြောင်းတပ်ဖို့လိုတယ်လို့ ကျုပ်တော့ထင်တာဘဲ။

၁၈၅၀ ကုဗစင်တီမီတာ ဦးနှောက်ပိုင်ရှင် မဟာလူသားဘဝနဲ့ လူ့ယဉ်ကျေးမှု (Civilization) ကြီး တခုလုံးဟာ သဘာဝမိခင်က နို့ရည်တိုက်ကျွေး မြေတောင်မြှောက်

ပေးခဲ့လို့ဆိုတာ လူတိုင်းနားလည်ထားကြတယ်။ သဘာဝမိခင် နာမကျန်းဖြစ်တဲ့အခါမှာတော့ ကျုပ်တို့လူသားတွေက တလှည့်ပြန် ပြုစုဖို့၊ နို့ဖိုးဆပ်ဖို့ တာဝန်ရှိတာပေါ့။ တကယ်တော့ လူသားသမိုင်းနဲ့ သဘာဝသမိုင်းဟာ သားအမိရင်းပါပဲဘဲဗျာ၊ ပြီးတော့ သဘာဝဝန်းကျင်နယ်ပယ်ကြီးဟာ အဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ ပညာရပ်တွေဆည်းပူးဖို့ရတကူဆိုလို့ကျောင်းတော်ကြီးပါ ကျုပ်တို့ဘီဘင်တွေက သဘာဝတ္ထပညာတွေကို အဲဒီကျောင်းကြီးမှာ ဆည်းပူးခဲ့ကြတာမဟုတ်လား။ နောက်မျိုးဆက်တွေကိုလည်း ဒီကျောင်းတော်ကြီးကိုပိုပြီး ဘွဲ့လွန် မဟာတန်းတွေ ယူစေချင်သေးသဗျာ။

တကယ်လို့များ.... တနေ့မှာ ပန်းတွေမပွင့်ကြတော့ဘူး၊ စမ်းရေတွေ မစီးကြတော့ဘူး။ သစ်တောကြီးတွေလည်း ယိမ်းမကကြတော့ဘူး။ ကျေးငှက်တွေလည်း တေးမဆို ကြတော့ဘူး။ လိပ်ပြာတွေလည်း မပျံပဲကြတော့ဘူးဆိုရင် လူသားတွေ ဘာဖြစ်ကုန်ကြမလဲ.... မစ္စတာကင်း။

ကျုပ်ကျောင်းသားဘဝက ကဗျာတပုဒ်ဖတ်ဖူးတယ်။ “တောခတ်လို့ တောပြောင်၊ မိုးခေါင်တော့မှာဘဲ၊ မိုးခေါင်လို့ ရေမကြွယ်၊ သဲပင်လယ်ဖြစ်လိမ့်မလွဲ” တဲ့.... အဲဒီအခြေရောက်မှတော့ ခင်ဗျားရော၊ ကျုပ်ရော သက်ရှိအားလုံး သဲထဲမှာပဲ ပျောက်ကွယ်သွားပြီး “တစ်ပြင်ငြိမ်းချမ်းရေး”ကြီး ဖြစ်သွားတော့မှာပေါ့ဗျာ.... ဒီတော့....

ဥရောပတိုက်သားကြီး မစ္စတာကင်း ဒမ်းဝါ့သ်ခင်ဗျား

ဥရောပတိုက်ကြီးနဲ့ မိုင်ပေါင်းထောင်ချီဝေးကွာပြီး အရှေ့တိုင်းက နိုင်ငံငယ်လေးတခုဖြစ်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ကချင်တောင်တန်းကြီးတွေပေါ်မှာ လှည့်လည်သွားလာရင်း— ကချင်ပြည်နယ်ရဲ့ မိုးထိတောင်တန်းကြီးတွေ၊ ကချင်ပြည်နယ်ရဲ့ စိမ်းညိုသစ်တောကြီးတွေ၊ ကချင်ပြည်နယ်ရဲ့ ချစ်စရာ ကျေးငှက်သားရဲတွေ၊ ကချင်ပြည်နယ်ရဲ့ တငြိမ်ငြိမ်စမ်းချောင်းလေးတွေ၊ ကချင်ပြည်နယ်ရဲ့ ပဉ္စလက်သစ်ခွပန်းခက်တွေစတဲ့စတဲ့ ကချင်ပြည်နယ်ရဲ့ သဘာဝသမီးပျိုကို ချစ်တတ်တဲ့ မစ္စတာကင်းဒမ်းဝါ့သ်ကို တခုလောက်တောင်းဆိုချင်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ “ချစ်တတ်တဲ့နှလုံးသား”ကို ကျုပ်တို့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများကို ပေးလှည့်ပါလို့။

မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီဖော်ဆောင်ရေးအလျင်အမြန် လုပ်ဆောင်လျှင်အီရတ်လို ဖြစ်သွားမည်ဆိုသည့် နှလုံးမာသင်ခြေဆင်လက် ရာဇာလီလက်မခံ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒီမိုကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို တက်ဆုတ်ရိုက်ပြီး မြန်မြန် ဆန်ဆန်လုပ်ဆောင်လျှင် အီရတ်နိုင်ငံကဲ့သို့ ဗရုတ်ဆုတ်ဆုတ်အခြေအနေ ဖြစ်သွားမည်ကို စိုးရိမ်ရကြောင်း နအဖခေါင်းဆောင်များ၏ ပြောကြားချက်ကို မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအထူးကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာ ရာဇာလီအစွဲမေးလ်က လက်မခံ၊ ပယ်ချလိုက်သည်ဟု အေပီသတင်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။

အောက်တိုဘာ (၁၀) ရက်၊ မလေးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စတာဆာအစ်ဟာမစ်အယ်လ်ဘာ၏ ရန်ကုန်ခရီးစဉ်၌ ဒီမိုကရေစီဖော်ဆောင်ရေးကို အလျင်အမြန် လုပ်ဆောင်လျှင် လူမှုရေးမတည်ငြိမ်မှုများ ပေါ်ထွက်လာမည်ကို စိုးရိမ်သည်ဟူသော စစ်ခေါင်းဆောင်များ၏ ပြောကြားချက်ကို မစ္စတာရာဇာလီက ဝေဖန်ပြောကြားလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

မလေးရှားနိုင်ငံ ကွာလာလမ်ပူမြို့တော်တွင် သတင်းစာဆရာများအား မစ္စတာရာဇာလီက မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အီရတ်နိုင်ငံ၏အခြေအနေကို နှိုင်းယှဉ်၍မရနိုင်ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် တဖက်သတ်အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် မည်သူကမှပြောဆိုနေခြင်းမဟုတ်ကြောင်း ဆိုရာတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုအရေးကဲ့သို့ နက်နဲရှုပ်ထွေးသည့်ကိစ္စများရှိနေကြောင်း ပြောသည်။

ထို့အပြင် မစ္စတာရာဇာလီက မြန်မာ့အရေးတွင်ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးက ကြားဝင်စေ့စပ်ပေးဖို့ နအဖအစိုးရက လက်ခံလိမ့်မည်ဟု ဆိုမည်မကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအနေနှင့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကို မိတ်ဆွေကောင်းတယောက်လို သဘောထားရှုမြင်သင့်ကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးက မြန်မာနိုင်ငံတို့တက်ဖွံ့ဖြိုးမှုအကောင်းဆုံးရအောင် ဆောင်ရွက်ပေးသွားနိုင်ကြောင်း ပြောဆိုသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအခြေအနေကို ကုလသမဂ္ဂက အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများနှင့် ဆွေးနွေးသွားမည်ဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံဒီမိုကရေစီရရှိရေးတွင် တရုတ်၊ အိန္ဒိယကဲ့သို့ အခြားအာရှနိုင်ငံများကလည်း ဝိုင်းဝန်း ကြိုးပမ်းပေးသင့်ကြောင်း မစ္စတာရာဇာလီကပြောသည်။

မြန်မာ့အရေးသုံးသပ်သူ လာရီဂျေကင်က “မစ္စတာရာဇာလီရဲ့ကောက်ချက် စကားတွေဟာ အခုအချိန်မှာ အထူးအရေးကြီးပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် သူဟာစစ်အစိုးရရဲ့ပြောကြားချက်ကို လက်မခံနိုင်ဘူးဆိုတာ လူသိရှင်ကြား ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့လို့ပါ။ မစ္စတာရာဇာလီကစစ်အစိုးရနဲ့ ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့

ရာဇာလီအစွဲမေးလ်

သူရဲ့ပါတီဖြစ်တဲ့ အဲဒီအယ်လ်ဒီကြားမှာ (၄) နှစ်ကြာ ဝင်ရောက်စေ့စပ်ဖို့ကြိုးစားခဲ့တဲ့သူဖြစ်တော့ ဒီမိုကရေစီကြောင့် တိုင်းပြည်ဖရိုဖရဲအစိတ်စိတ်အမွှာမွှာဖြစ်သွားမှာ မဟုတ်ပဲ။ ဒီမိုကရေစီစနစ်အောက်မှာ တိုင်းပြည်အေးချမ်းသာယာမယ်လို့ မစ္စတာရာဇာလီကရော ကုလသမဂ္ဂကရော တစိုက်မတ်မတ်ပြောခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် မြန်မာစစ်အစိုးရက ဒီမိုကရေစီဖော်ဆောင်ဖို့ နှေးကွေးနေတာဟာ တိုင်းပြည်ဖရိုဖရဲဖြစ်မှာစိုးလို့ဆိုပြီး ဟန်ဆောင်ပြောနေတာကို သူ့အနေနဲ့ လက်သင့်မခံနိုင်ဘူးလို့ သူ့စကားမိပြီး အခုလိုဖော်ထုတ်ပြောဆိုတာဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ”ဟု ၎င်း၏အမြင်ကို ဘီဘီစီအားပြောကြားသွားသည်။

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မှပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ် ဦးလွင်က “မြန်မာပြည်မှာရှိနေတဲ့အခြေအနေနဲ့ အီရတ်ကတော့ တခြားစီပဲလေ။ ဒီမိုကရေစီကိစ္စကို ပြောလို့ရှိရင်လည်း အီရတ်လိုမဟုတ်ဘူးလေ။ အန်ကယ်တို့က ဒီမိုကရေစီမူဘောင်အတွင်းမှာ နေခဲ့တဲ့အတောအကြိုတွေက အများကြီးရှိပါတယ်။ ကနေ့ကိစ္စကတော့ လက်ရှိအစိုးရနဲ့ တိုင်းရင်းသားတွေရော ဗမာကအစပေါ့။ တိုင်းရင်းသားအားလုံးနဲ့ တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းပြီးတော့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးတယ်ဆိုတာကတော့ တဖက်သတ်တော့ မဖြစ်သင့်ဘူးပေါ့။ အဲဒီလိုမျှမျှတတဆွေးနွေးမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဒါကတော့ အောင်မြင်မှာမလွဲပါ။ အန်ကယ်ကတော့ ဒီလိုပဲ ယုံတယ်လေ။ အခုကတော့ ဂျီမ့် (Road Map/သူ Road Map) ဒီလိုဆွေးနွေးနေရနဲ့ မရပါဘူး။ အန်ကယ်တို့လည်း ညီလာခံတက်ခဲ့ပြီးပါပြီလေ။ အများနဲ့ညှိပြီးတော့ ဆွေးနွေးချင်လို့ရှိရင်တော့ ဒါကတော့ဆန္ဒပေါ့။ အဲဒီလို ဆန္ဒနဲ့ဆိုရင် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ” ဟု ပြောသည်။ ❖

မင်းဆိုးကို မိုးကြိုးပစ်မည်

၂၀၀၄ ခုနှစ်ဦးပိုင်းတွင် နအဖညီလာခံ သို့တက်ရောက်ရန် ငြိမ်းအဖွဲ့များ ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ခင်ညွန့်ထံသို့ စာရင်းပေးသွင်းချိန်၊ နယ်စပ်တနေရာတွင်လည်း တိုင်းရင်းသား နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ (ENSCC) ကို ကျင်းပ နေချိန်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးအခြေအနေကို မျက်ခြေမပြတ်လေ့လာနေသော ဂျမ်းပြည် နိုင်ငံရေးသမားများ နအဖညီလာခံကို တစုံ တရာထိုးနှက်ရန် ပြင်ဆင်လိုက်သည်။

(၂၂၊ ၃၊ ၂၀၀၄) ရက်နေ့၊ ဦးမြင့်သန်း (မျိုးဆက်သစ်-ဂျမ်းပြည်) ၏သား မင်္ဂလာ ဧည့်ခံပွဲကိုအကြောင်းပြု၍ ညပိုင်းတွင် နိုင်ငံ ရေးဆွေးနွေးပွဲလေး ကျင်းပလိုက်သည်။ တက်ရောက်လာကြတာက ဝါရင့်နိုင်ငံရေး အဖွဲ့၊ (UNLD) နှင့် (UNA) ကိုယ်စား လှယ်များ၊ ငြိမ်းအဖွဲ့များ၊ ဂျမ်းပြည်နိုင်ငံ ရေးသမားများ၊ မျိုးဆက်သစ်လူငယ်များ၊ (SNLD) ကိုယ်စားလှယ်များတက်ရောက်ခဲ့ ကြသည်။ ထူးထူးခြားခြားတက်ရောက်တာ က သက်ရှိထင်ရှား ကျန်နေသေးသော မိုင်း ပန်စော်ဘွားစပ်ရွှေ ကြာဖြစ်သည်။ ဆွေး နွေးပွဲတွင် ငြိမ်းအဖွဲ့များမှ အခြေတူသော မူများနှင့် နအဖညီလာခံတွင် ဆွေးနွေးရန် သဘောတူညီချက်ရခဲ့သည်။ ဝါရင့်နိုင်ငံရေး သမားကြီးကလည်း “ညီလာခံကိုတက်ပြီး (၁၀၄) မူကို ဖျက်ကြပါ” ဟု တိုက်တွန်းခဲ့ သည်။ ထို့ကြောင့် ညီလာခံတက်သူများရင် ထဲတွင် “တက်မယ်၊ ဖျက်မယ်” ဟူသော စကား လေးပဲ့တင်ထပ်သွားသည်။ နအဖ ညီလာခံမကျင်းပမှီ ရက်ပိုင်းလေးမှာပင် ဂျမ်း တိုင်းရင်းသားများဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်မှ သပိတ်မှောက်ထွက်ခဲ့သည်။ ဤသတင်းကို ကြားသိသော ဂျမ်းပြည်နိုင်ငံရေးသမား ဟောင်း ဦးတင်ဦး (ညောင်ရွှေ) ဝမ်းသာ လွန်း၍ အဆိုပါညတွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၅) ရက်တွင် (SSA)မွေးနေ့ကို ဌာနချုပ်တည်ရှိရာ ဂျမ်း ပြည်မြောက်ပိုင်း ဆိုင်ကျော့တွင် ကျင်းပခဲ့ သည်။ ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်ဆေထင်မှ ဆွေးနွေး ပိုင်းလေးကို စီစဉ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲ ကို ငြိမ်းအဖွဲ့များ၊ ဝါရင့်နိုင်ငံရေးအဖွဲ့ဝင်များ၊ တိုင်းရင်းသားပါတီများ၊ ဂျမ်းပြည်နိုင်ငံရေး သမားဟောင်းများ၊ မျိုးဆက်သစ်လူငယ်များ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။“ဂျမ်းပြည် ပညာရှင် များအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ”ကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့ သည်။ ဆက်လက်၍လည်း ပြည်နယ် အသီး သီးတွင် သက်ဆိုင်ရာအတိုင်ပင်ခံ ကောင်စီ များပေါ်ထွက်လာရန်နှင့် လက်တွဲပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သွားရန် ရည်ရွယ်သည်။ ရည် ရွယ်ချက်အတိုင်း ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း တိုင်း ရင်းသားများစုစည်းသွားမှာကို ကြောက်လန့် နေသော နအဖတို့က ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖဝါရီ (၇) ရက် ဂျမ်းပြည်နယ်နေ့ အခမ်းအနား အပြီးတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံ (ဗမာ၊ ၊ရမ်း၊ ၊ကရင် ၊ကယန်း ၊ဝဒိုဉ် ၊ဝ ၊ အင်း) လူပေါင်း (၂) ဒါဇင်ကျော်ကို တောင် ကြီးမြို့၌ ဖမ်းဆီးလိုက်လေသည်။ အဓိက ဖမ်းဆီးသူများမှာ တောင်ကြီးတိုင်းမှူး ဗိုလ် ချုပ် ခင်မောင်မြင့် (ယခု စစ်တွေတိုင်းမှူး) နှင့် လားရှိုးတိုင်းမှူး ဗိုလ်ချုပ်မြင့်လှိုင်တို့ ဖြစ်သည်။ (SSA) ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်ဆေထင် ကို ပြန်လွတ်ပေးရန် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ စပ်ကိုင် ဖက နအဖအတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ် သိန်းစိန်နှင့် သွားရောက်တောင်းဆိုခဲ့ရာ“

ဥပဒေအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရင် ကျုပ်တို့ အစိုးရခေါင်းဆောင်တွေတောင် အရေးယူရ တယ်”ဟူသော ဗိုလ်သိန်းစိန်၏တုန့်ပြန် စကားကြောင့် စပ်ကိုင်ဖ ပြန်ခဲ့ရသည်။ ရိုး ရိုးတော့ မပြန်ခဲ့ပါ နအဖညီလာခံတက်နေ သော ၎င်းတို့အဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ်များကို ဆွဲထုတ်ကာ ဌာနချုပ် ဆိုင်ကျော့သို့ ပြန် လာခဲ့သည်။ နအဖညီလာခံကို သပိတ်မှောက် ထွက်ခဲ့သော တတိယမြောက်အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ အမာ အမာခြင်းတွေ့တော့ မီးပွင့်လေပြီ။ မကြာပါ ဗိုလ်သိန်းစိန်ညွှန်ကြားချက်ဖြင့် လားရှိုးတိုင်းမှူးမြင့်လှိုင်က ၎င်းစစ်ဒေသ အတွင်းရှိ ငြိမ်းအဖွဲ့များကို ဖိအားပေးတော့ သည်။ ဂျမ်းပြည် အမျိုးသားတပ်မတော် (SSNA) တပ်မဟာအချို့နှင့် ပလောင်ပြည် နယ်လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (PSLA)

ကောက်ပွဲမကျင်းပမှီအချိန်ကတည်းကဖြစ် သည်။

၁၉၉၀ မေလ (၂၇) ရက် ပါတီစုံရွေး ကောက်ပွဲကြီးကျင်းပ၍ ပျော်ရွှင်နေကြချိန်မှာ အချို့ကလည်း မပျော်နိုင်ကြပါ။ တိုင်းရင်း သားပြည်နယ်များ၌ အမဲရောင်နယ်မြေများ သတ်မှတ်ခံရသောကြောင့် တချို့တိုင်းရင်း သားများဆန္ဒမဲပေးခွင့်မရကြပါ။ ယုတ်စွ အဆုံးရှမ်းပြည်မြို့တော် တောင်ကြီးကိုကြည့် ပါ။ အရှေ့ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်နှင့် တိုင်းစစ် ကွန်မန်ဒိုသင်တန်းကျောင်းကြားရှိ ဘုရား ဖြူရွာ (ပဒိုဉ်ရွာကလေး)နှင့် တောင်ကြီး တက္ကသိုလ်နှင့် နအဖဆက်သွယ်ရေး တပ်ရင်း (၂၁၂) အနောက်ဖက်ကပ်လျက် စောစီရွာ ကလေးကို အမဲရောင်သတ်မှတ်သောကြောင့် မဲဆန္ဒမပေးရပါ။ တခြားမြို့များကိုတော့

ဟောင်းလည်းဖြစ်သော ဂျမ်းပြည်နိုင်ငံရေး သမားဟောင်း ဦးရွှေအုံးသည် (၂၇၊ ၅ ၊ ၂၀၀၃) ရက်နေ့တွင် အဲန်အယ်လ်ဒီ ဗဟို ဌာနချုပ်သို့သွားရောက်ကာ ဗိုလ်အောင် ကျော်လမ်းကြေညာချက်ကို အသက်သွင်း ရန်ကြိုးစားခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဒေါ်အောင် ဆန်းစုကြည်သည် စည်းရုံးရေးခရီးစဉ်အဖြစ် စစ်ကိုင်းဘက်ရောက်နေချိန် ဖြစ်သည်။ အဲန် အယ်လ်ဒီမှ (CEC)များ စုံလင်မှ ဆက်လက် ဆွေးနွေးရန်စီစဉ်ခဲ့သော်လည်း ဒီပဲရင်းပြ သာနာကြောင့် ကြားခံသွားသည်။ ယခုအချိန် တွင်လည်း ဦးရွှေအုံးမှာ နေအိမ်အကျယ် ချုပ်ပြင့် တောင်ကြီးတွင် အဖမ်းခံနေရသည်၊ အသက် (၈၄) နှစ်ရှိပြီး နိုင်ငံတော်မှပေး အပ်ထားသော လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (တတိယအဆင့်) ကိုတောင် မထောက်ထား

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် စားလက်စ ထမင်းရပ်သွားပြီး စိတ်ဝင်စားသွားသည်။ မိမိအား အဓိပ္ပာယ်လိုရင်းကို ရှင်းပြရန် တောင်းဆိုလိုက်သည်။ “ဒီလိုပါတူမကြီး ဗိုလ် ချုပ်နဲ့အန်ကယ်တို့ (၄၇) ပင်လုံသဘော တူညီချက်တွေကို တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် မှာတင်သွင်းမယ်၊ ပါလည်းပါစေရမှာပါဆိုပြီး ဗိုလ်ချုပ်က အာမခံခဲ့တယ်။ တကယ်တမ်း (၄၇) ဇွန်လ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ထွက် လာတော့ အန်ကယ်တို့ ရန်ကုန်ဆင်းလေ့ လာတယ်။ အဲ့ဒီမှာ သဘောတူညီချက်တချို့ ကျန်ခဲ့လို့ ဗိုလ်ချုပ်ကိုသွားတွေ့တယ်။ ဗိုလ် ချုပ်က ဘုရင်ခံအမှုဆောင်ကောင်စီမှာ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်နေတော့ အလုပ်များရှာတယ်။ ဒါနဲ့ ပဲ ဖဆပလကိုသွားတွေ့ပြီး ဆွေးနွေးတယ်။ ဒီမှာတင် ဦးကျော်ငြိမ်း သူက ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးပေါ့။ နောက်ပြီး ဖဆပလအဖွဲ့ဝင် တော်တော်ပါတယ်။ အန်ကယ်တို့အဖွဲ့ကို ပြောလိုက်တယ်။ ခင်ဗျားတို့ကိုအာမခံ ကတိ ပေးတာက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ သဘော ထား၊ ဖဆပလရဲ့ သဘောထားမဟုတ်ဘူး ဆိုပြီး ပြောချတယ်။ အန်ကယ်တို့ တော် တော်ခံစားခဲ့ရတယ်။ အဲဒါနဲ့ နောက်နေ့မှာ တောင်တန်းဒေသဝန်ကြီးဖြစ်နေတဲ့ ဂျမ်းပြည် က မိုင်းပွန်စော်ဘွား စပ်စံထွန်းကို သေချာ ရှင်းပြပြီး အန်ကယ်တို့အဖွဲ့ တောင်ကြီး ပြန်တက်ခဲ့တယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ စပ်စံထွန်း ဟာ ဗိုလ်ချုပ်နဲ့တွေ့ပြီး ရှင်းပြလို့ ဖဆပလ မှာ ဗိုလ်ချုပ်ဟာ အခြေအတင်ဆွေးနွေးခဲ့ ရတယ်လို့သိရတယ်။ ဒုလည်းတူမကြီးက တိုင်းရင်းသားတွေကို အာမခံချက်ပေးပေမယ့် နောင်တချိန်ကျရင် အဲဒါက ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်ရဲ့သဘောထား၊ အဲန်အယ်လ်ဒီရဲ့ သဘောထားမဟုတ်ဘူးဆိုပြီး ဖြစ်သွားမှာ စိုးလို့ပါ”ဟု ဦးရွှေအုံးက ရိုးသားစွာအကြံ ပေးရှင်းပြခဲ့သည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တယောက် ဂရုဏာသက်မိပြီး နားလည် သဘောပေါက်သွားသည်။ မိမိသဘောထား ဟာလည်း အဲန်အယ်လ်ဒီရဲ့ သဘောထားဖြစ် ရပါမည်ဟု ပြောဆိုကာ စားလက်စထမင်းကို ပျော်ရွှင်စွာသုံးဆောင်ကြသည်။ ဒေါ်အောင် ဆန်းစုကြည်သည် ဝေဖန်စရာရှိပါက မည်သူ့ ကိုမဆို ပြတ်ပြတ်သားသား ဝေဖန်ရဲသော စိတ်ရှိပြီး မိမိအား ပြောဆိုဝေဖန်လာရင် လည်း ခံနိုင်ရည်ရှိသူဖြစ်သည်။ မိမိအား ဝေ ဖန်စရာရှိပါက ဝေဖန်နိုင်ကြောင်းလည်း ရင် ဖွင့်ထားသူဖြစ်သည်။ မိမိဖခင်၏ လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက် ဂျမ်းပြည်နိုင်ငံရေးသမားဟောင်း များကိုလည်း လေးစားပြီး ပေးလာသော အကြံဉာဏ်များကိုလည်း တန်ဖိုးထားသည်။ ထို့နေ့ညက ညစာ စားသောက်ပြီး စကား များဆက်လက်ပြောဆိုကြရာတွင် ဦးရွှေအုံး က ဖက်ဒရယ်နှင့်ပတ်သက်ပြီးတော့ “ပြည် မဒေသကို ဖက်ဒရယ်အကြောင်း များများ ဟောပေးပါ။ တိုင်းရင်းသားတွေကိုတော့ ဖက်ဒရယ်များများ ဟောဖို့မလိုပါဘူး”ဟု ပြောလိုက်သည်။ အထက်ပါဦးရွှေအုံး ပြောဆို ခဲ့သောစကားများကို ထောက်လှမ်းရေး သတင်းများက ခလောက်ဆန်ကာ ဦးရွှေအုံး မှ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ဂျမ်းပြည်မှာ တရားလာမဟောရန်နှင့် ပြည်မ၌သာ သွား ဟောရန် မောင်းထုတ်သည်ဟူ၍ လုပ်ကြံ

ဖက်ဒရယ်ကိုကြောက်လန့်နေသော စစ်အာဏာရှင်များ မင်းလွင် (ဂျမ်းပြည်)

■ ၁၉၉၀ မေလ (၂၇) ရက် ပါတီစုံရွေး ကောက်ပွဲကြီးကျင်းပ၍ ပျော်ရွှင်နေကြချိန်မှာ အချို့ကလည်း မပျော်နိုင်ကြပါ။ တိုင်းရင်းသားပြည်နယ်များ၌ အမဲရောင်နယ်မြေများ သတ်မှတ်ခံရသောကြောင့် တချို့တိုင်းရင်းသားများ ဆန္ဒမဲပေးခွင့်မရကြပါ။ ယုတ်စွအဆုံး ရှမ်းပြည်မြို့တော် တောင်ကြီးကိုကြည့်ပါ။ အရှေ့ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်နှင့် တိုင်း စစ်ကွန်မန်ဒိုသင်တန်းကျောင်းကြားရှိ ဘုရားဖြူရွာ (ပဒိုဉ်ရွာကလေး)နှင့် တောင်ကြီးတက္ကသိုလ်နှင့် နအဖဆက်သွယ်ရေးတပ်ရင်း (၂၁၂) အနောက်ဖက်ကပ်လျက် စောစီရွာကလေးကို အမဲရောင်သတ်မှတ်သောကြောင့် မဲဆန္ဒမပေးရပါ။ ■

တို့ လက်နက်ချခဲ့သည်။ ခြွင်းချက်အနေဖြင့် (SSNA) ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်မှူးကြီး စိုင်းရီ မှာ ခံနိုင်ရည်ရှိ၍ ပြန်လည်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။ နအဖကို ပြန်လည်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သော ဒုတိယ မြောက် ငြိမ်းအဖွဲ့ဖြစ်သည်။ (ပထမအဖွဲ့မှာ ငြိမ်းချမ်းရေး (၃) လသားပြစ်ဆွဲသော (KNPP) အဖွဲ့ဖြစ်သည်) ယနေ့တိုင် (SSA) မြောက် ပိုင်းကို နအဖတို့ ဖိအားပေးနေဆဲဖြစ်သည်။ ဂျမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းရှိ ငြိမ်းအဖွဲ့အားလုံးကို လက်နက်ဖြုတ်နိုင်ပါက တိုင်းမှူးမြင့်လှိုင်ကို နအဖအတွင်းရေးမှူး (၂) နေရာပေးမည် ဟုလည်း စစ်ဘက်သတင်းအရ သိရှိရသည်။ ပြီးခဲ့သောအောက်တိုဘာလကလည်း မလေး ရွားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဆဲလ်ရစ်ဟာ မစ် အယ်ဘာ၏ မြန်မာပြည်ခရီးစဉ်တွင် နအဖ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများကို တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ် ကြီးများက “ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များအားလုံး လက်နက် ချရန်”ဟူသောစကားနှင့် “မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖက်ဒရယ်မရှိပေမယ့် ဖက်ဒရယ်ကဲ့သို့ ပြည် ထောင်စုရှိပါတယ်”ဟု မှတ်သားလောက် သောစကားနှစ်ခွန်းကို ကြားလိုက်ရသည်။ ဒုတိယစကားကို ဖက်ဒရယ် ဂုရုကြီးများ ကြားလျှင် ‘လည်’ ထွက်သွားနိုင်သည်။ ဖက် ဒရယ်ကိုသတ်ပြီး သန္နော့တည်ခဲ့သော စစ်အာဏာရှင်တို့က ဘယ်သောခါမှ ဖက်ဒရယ် ကိုပေးမည်မဟုတ်ပါ။ ဖက်ဒရယ်ပေါ်ထွက် လာမှာကို တားဆီးခဲ့သည်မှာလည်း ရွေး

မပြောလိုတော့ပါ။ ထိုစဉ်က နဝတသည်တိုင်း ရင်းသားခေါင်းဆောင်များ ပေါ်ထွက်လာ မှာကို ကြောက်လန့်ခြင်းသည် ပထမဖြစ်ပြီး၊ အန်အယ်လ်ဒီကို ကြောက်လန့်ခြင်းသည် ဒုတိယသာဖြစ်သည်ဟု စာရေးသူ သုံးသပ်ပါ သည်။ ရွေးကောက်ပွဲအပြီး အန်အယ်လ်ဒီ အနိုင်ရသောအခါတွင် နဝတတို့အတွက် စစ် မျက်နှာတစ်ဖက်သာဖွင့်၍ တိုက်ခိုက်ကာ နှိပ် ကွပ်နိုင်ခဲ့သည်။ မပြောပလောက်သော အနိုင် ရ တိုင်းရင်းသားပါတီများကို အေးဆေးစွာ ပင် ရင်ဆိုင်နိုင်ခဲ့သည်။ အသဲကြားက မဲ တပြားကို ပေးခွင့်မရခဲ့သော တိုင်းရင်းသား ရွာများက ရွေးကောက်ပွဲကို မတရားဘူးဟု ပြောနေကြသည်။

အမျှော်အမြင်ကြီးသော တိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင်များကလည်း အချင်းချင်း မဟာမိတ်ဖွဲ့ကာ ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသား များဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ယူအဲန်အယ်လ်ဒီကို ရွေးကောက်ပွဲအပြီး ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။ ဆက် လက်၍လည်း အန်အယ်လ်ဒီနှင့် လက်တွဲ ပူးပေါင်းကာ (၂၉ ၊၈ ၊၉၀) တွင် ဗိုလ် အောင်ကျော်လမ်းကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန် နိုင်ခဲ့သည်။ တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ် ရေး၏ အထင်ကရတခုဖြစ်သည်။ သို့သော် လည်း စစ်အာဏာရှင်တို့၏ မတရားဖျက် ဆီးခြင်းကိုခံရ၍ ယနေ့တိုင် ပြန်လည်အသက် မသွင်းနိုင်သေးပါ။ ယူအဲန်အယ်လ်ဒီ သဘာ ပတိအဖွဲ့ဝင်လည်းဖြစ်၊ ဝါရင့်နိုင်ငံရေးသမား

ပါ။ အကြည်ညိုဖျက်အောင်လုပ်ခဲ့သည်မှာ လည်း ယခုမှမဟုတ် ယခင်ကတည်းက လုပ် နေကြဖြစ်သည်။

၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ဒေါ်အောင် ဆန်းစုကြည်၏ တောင်ကြီးစည်းရုံးရေးခရီး စဉ်ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့က ဒေါ်အောင်ဆန်းစု ကြည်အဖွဲ့သည် ကန်ရှေ့ရပ်ကွက်ရှိ ဒေါ်မိုးမိုး အိမ်တွင်တည်းခိုပြီး နံနက်ပိုင်း (၉) နာရီတွင် ရေအေးကွင်းရပ်ရှိ အဲန်အယ်လ်ဒီ တိုင်းရုံး ကိုဖွင့်လှစ်ကာ နေ့လည် (၁၁) နာရီတွင် မျိုးဆက်သစ်ဂျမ်းပြည်မှ အဖွဲ့ဝင် (၆) ဦးနှင့် တံခါးပိတ်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ညပိုင်း (၆) နာရီတွင် တောင်ကြီးမြို့မှ မြို့မိမြို့ဖများ၊ ဂျမ်းပြည် နိုင်ငံရေးသမားဟောင်းများကို တွေ့ဆုံ၍ ညစာစားပွဲပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဒေါ် အောင်ဆန်းစုကြည်တို့စားပွဲပိုင်းတွင် ဒု ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်ဦး၊ ဂျမ်းပြည်နိုင်ငံရေးသမား ဟောင်းများနှင့် ဦးရွှေအုံးတို့ပိုင်းဖွဲ့ကာ အချိန်ရခိုက် နိုင်ငံရေးအကြောင်းပြောဆို နေကြသည်။

ဦးရွှေအုံးမှ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို အကြံပေးစကားပြောလိုက်သည်။ “တူမကြီး တိုင်းရင်းသားတွေကို စည်းရုံးဟောပြောတဲ့ခါ အာမခံနိုင်တာကိုဘဲပြောပါ။ အာမ မခံနိုင် တာကို မပြောမိစေနဲ့။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ တူမကြီးအဖေ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတုန်းက အန်ကယ်တို့ ခံခဲ့ရဘူးလို့ပါ ”ဟု ပြောလိုက် သည်။

စာမျက်နှာ (၁၉) ကော်လံ (၄) သို့ ...

ထန်းမနိုင်ရွာသူ မစုစုနွေးအား နာယပအစိုးရက မတရားအမှုဆင်တောင်ချ

ဩဂုတ်လ (၁၃) ရက်က ရန်ကုန်တိုင်း ကော့မွန်းမြို့နယ်၊ ထန်းမနိုင်ရွာသူ မစုစုနွေးကို ကော့မွန်းမြို့နယ်တရားရုံးမှ ပုဒ်မ (၅၀၆) ခြိမ်းခြောက်မှု၊ ပုဒ်မ (၂၉၄/ခ) ညစ်ညမ်းစွာ ဆဲဆိုမှုတို့ဖြင့် တရားစွဲဆိုကာ ထောင်ဒဏ် (၁) နှစ် (၈) လ ချမှတ်လိုက်သည်။

တရားရုံးသို့ မင်းကိုနိုင်၊ ကိုကိုကြီးနှင့် ကွမ်းခြံကုန်း၊ ကော့မွန်းမှ အိမ်အယ်လ်ဒီအဖွဲ့ဝင်များ၊ ထန်းမနိုင်ရွာသူသားများအပါအဝင် ပရိသတ် (၃၀၀) ခန့် လာရောက်အားပေးခဲ့ကြသည်။ ထန်းမနိုင်ရွာသူ မစုစုနွေးနှင့် ကိုအောင်ဇင်မိုးတို့နှစ်ဦးသည် ထန်းမနိုင်နှင့် မြစန္ဒီကျေးရွာသို့ ကားလမ်းဖောက်လုပ်လာတွင် ရွာသားများကို အမေ့မခဦးစေခဲ့သည့် အာဏာပိုင်များကို ယမန်နှစ်က တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ ရယကဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ဝင် (၃) ဦး ထောင်ဒဏ် (၆) လစီ ကျခံခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ခရိုင်၊ မြို့နယ်အာဏာပိုင်များက အငြိုးထားကာ မစုစုနွေးကို တရားပြန်လည်စွဲဆိုရန် (၅) ကြိမ်တိုင်တိုင် အစည်းအဝေးပြုလုပ်၍ ထန်းမနိုင်ရွာ ရယကဥက္ကဋ္ဌသစ် ဦးကျော်လွင်ကို ဖိအားပေးခိုင်းစေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ရှေ့နေ ဦးဉာဏ်ဝင်းက “ဒီအမှုအမိန့်ချမှတ်တာ မှန်ကန်မှုမရှိဘူးလို့ ကျနော်တို့ယုံကြည်တယ်။ ဥပဒေရေးရာမှာ မစုစုနွေးအဖြစ်ရှိကြောင်း ခိုင်ခိုင်လုံလုံ သက်သေမပြနိုင်ဘူး။ နောက်ဆဲဆိုတယ်။ ခြိမ်းခြောက်တယ်ဆိုတဲ့အချိန် အဲဒီနေရာ၊ အဲဒီအချိန်မှာရှိနေတဲ့ အဲဒီလူတွေက တရားရုံးလာပြီးတော့ ဒါမမှန်ပါဘူး။

ဒီလိုပြောတာမရှိပါဘူးလို့၊ ခြိမ်းခြောက်တာ မရှိဘူးလို့ ထွက်ဆိုတယ်။ ထွက်တဲ့ ထွက်ဆိုချက်တွေလည်းရှိတယ်။ ဒီလိုအခြေအနေမှာ အပြစ်တွေရှိတာ မှန်ကန်မှုမရှိဘူးလို့ ကျနော်ယုံကြည်တယ်” ဟု ဒီမိုကရေစီ ပြောကြားသည်။

ကော့မွန်းမြို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် မြောင်းမြဘေခွက “အန်ကယ်ရယ်၊ မင်းကိုနိုင်ရယ်၊ ကိုကိုကြီးရယ် ကားပေါ်တင်ပေးလိုက်တာပဲ။ တည်ငြိမ်တယ်။ အိန္ဒြေရတယ်။ ရဲရင့်တယ်။ ခေါင်းကလည်း ပန်းတွေဝေလို့ပဲ။ ပင်နီဝမ်းဆက်။ အန်ကယ်က မှာလိုက်တယ်လေ။ ကျန်းမာရေး အထူးဂရုစိုက်ပါလို့။ အန်ကယ် အားလုံးစိတ်ချပါတဲ့။ ကျမ ဒီမိုကရေစီတိုက်ပွဲကို ဆက်လက်ပြီး ဆင်နွှဲသွားမယ်လို့ သူက အဲဒီလိုပြောသွားပါတယ်”ဟု အင်းစိန်ထောင်သို့ ပို့ဆောင်မည့်အချုပ်ကားပေါ်သို့ မစုစုနွေးတည်တည်ငြိမ်ငြိမ် တက်သွားပုံကို ပြောပြသည်။ မစုစုနွေးသည် နှလုံးရောဂါဝေဒနာရှင်ဖြစ်၍ လိုအပ်သော ဆေးဝါးများကိုယူဆောင်သွားရာ အင်းစိန်ထောင်အာဏာပိုင်များက ထောင်တွင်းသို့ ယူဆောင်ခွင့်မပြုဟုဆိုသည်။

ရှေ့နေတဦးဖြစ်သူ ဦးတင်ဝင်းက “ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ပြောတဲ့ (Freedom From Fear) ဆိုတာဒါပဲ။ ကြောက်လို့မရဘူး။ ကျနော်တို့ရင်းရတော့မယ်။ ရဲရဲတိုင်ပါ။ တိုင်တဲ့အခါမှာ ပီပြင်အောင်တိုင်ပါ။ သတ္တိရှိရှိတိုင်ပါ။ ရဲရဲခံတိုင်ပါ။ မကြောက်နဲ့၊ ဖမ်းလဲမကြောက်နဲ့။ ကျနော်တို့လိုက်မယ်။ ရှေ့နေကကြောက်နေရင် ဘာလုပ်တော့မှာ

ထန်းမနိုင်သူ မစုစုနွေး

လဲ။ အမှန်တရားပေါ်နိုင်အောင်လို့ ဆောင်ရွက်မယ်။ အန်ကယ်တို့ဘက်ကိုမှမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီတော့နယ်တွေမှာ မတရားလုပ်ခံရတဲ့သူတွေတိုင်ပါ။ တောပါ။ လုပ်ပါ။ မိဒီယာတွေကို အသုံးပြုပါ။ အန်ကယ်တို့ ရှေ့နေတွေကိုလည်း အကူအညီတောင်းပါ။ အသင့်ပဲ အန်ကယ်တို့”ဟု ပြောသည်။

မစုစုနွေးအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း (အေအေပီပီ) က ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းတခုဖြစ်သည့် မတရားသဖြင့် ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ (UNWGAT) ထံသို့ တင်သွင်းပြီး သူမ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေအရ အမှုကို အရေးကြီးအဆင့်သတ်မှတ်ပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံထားသည်ဟု ဆိုရသည်။ ❖

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေအရ ဆေးဝါး

မြန်မာနိုင်ငံအကျဉ်းထောင်အသီးသီးတွင် စစ်အစိုးရ၏ မတရားဖမ်းဆီးခြင်းခံထားရသော နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ အထူးဆိုးဝါးလျက်ရှိသည်။ မော်လမြိုင်ထောင်တွင် နှစ်ရှည်ထောင် ဒဏ်ကျခံနေရသော ရန်ကုန်တိုင်း၊ အဖွဲ့ချုပ်ဥပဒေအထောက်အကူပြုအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဦးစိုးဟန်သည် မျက်စိဝေဒနာဆိုးဝါးစွာခံစားနေရပြီး မျက်လုံးခွဲစိတ်ရမည့်အခြေအနေရှိနေကြောင်းသိရှိရသည်။ ဦးစိုးဟန်က မျက်စိအထူးကုဆရာဝန်နှင့် ပြင်ပတွင်ကုသခွင့်ပြုရန် ထောင်အာဏာများထံ တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း ရာဇဝတ်အကျဉ်းသားကဲ့သို့ လက်ထိပ်ခြေကျင်းခတ်ပြီးမှ ဆေးကုသခွင့်ရမည်ဟု ပြောဆိုသောကြောင့် ဦးစိုးဟန်မှာ ဆေးကုသမှုမခံယူခဲ့ဟုဆိုရသည်။ ဦးစိုးဟန်သည် (၂၀၀၀) ခုနှစ်က စစ်ထောက်လှမ်းရေး၏ ဖမ်းဆီးမှုခံခဲ့ရပြီး ထောင်ဒဏ် နှစ် (၂၀) ချမှတ်ခံခဲ့ရသည်။ ထောင်ဒဏ် (၄၇) နှစ် ချမှတ်ခံထားရသော စီအာရ်ပီပီအဖွဲ့ဝင် ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးကျော်မင်းမှာလည်း အင်းစိန်ထောင်တွင်း အစားအသောက်ညှဉ့်ဖျင်းမှုနှင့် စိတ်ဖိစီးမှုဒဏ်များကြောင့် အားနည်းနေပြီး ထောင်ဒဏ် (၁၇) နှစ် ချမှတ်ခံထားရသော ဦးကျော်မင်း၏ဇနီး ဒေါ်တီဇာမှာလည်း ၎င်းထောင်၌ပင် လေးဘက်နာရောဂါခံစားနေရကြောင်း ဒီမိုကရေစီအလှည့်ကျသမဂ္ဂလုံခြုံရေးအဖွဲ့မှ သိရှိရသည်။ မြို့နယ်ပညာရေးမှူးအဆင့်ထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တဦးဖြစ်သည့် ဦးကျော်မင်းအား နိုင်ငံရေးပုဒ်မ (၅-ည)၊ နိုင်ငံသားပုဒ်မ (၁၈) တို့နှင့် ထောင်ချထားခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်မညီညွတ်သည့်အတွက် အမေရိကန်အခြေစိုက် ဒီမိုကရေစီနှင့်လူ့အခွင့်အရေး ပါတီဝင်များက ဦးကျော်မင်းပြန်လည်လွတ်မြောက်ရေး ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရန် ဂျန်ဗာဂျီ နိုင်ငံတကာကြက်ခြေနီရုံးသို့ ယခုလ (၇) ရက်နေ့က စာရေးတောင်းဆိုခဲ့သည်ဟုသိရှိရသည်။

လွတ်ရက်စေသော်လည်းပြန်မလွတ်ပေးပဲ ပုဒ်မ (၁၀-က) နှင့် ဆက်လက်ဖမ်းဆီးခြင်းခံထားရသည့် ကျောက်တန်းမြို့နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာသန်းငြိမ်းနှင့် မရမ်းကုန်းမြို့နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်မေဝင်းမြင့်တို့မှာလည်း ကျန်းမာရေးအခြေအနေမကောင်းဟု သိရသည်။ အင်းစိန်ထောင်တွင် ဖမ်းဆီးခံထားရသော ဒေါ်မေဝင်းမြင့်မှာ သွေးတိုးနှင့်နှလုံးရောဂါများအပြင် ကျည်းပေါင်းတက်သည့်ရောဂါလည်း ဆိုးဝါးစွာခံစားနေရသည်ဟု ဒေါ်မေဝင်းမြင့်၏ မိသားစုဝင်များပြောကြားချက်အရသိရသည်။ ဒေါက်တာသန်းငြိမ်းနှင့် ဒေါ်မေဝင်းမြင့်တို့ကို အာဏာပိုင်များက (၁၉၉၇) နှစ်တွင်ဖမ်းဆီးခဲ့ပြီး ထောင်ဒဏ် (၇) နှစ်စီချမှတ်ခဲ့သည်။ လွတ်ရက်စေနေပြီဖြစ်သော်လည်း ပုဒ်မ (၁၀/က) နှင့် အကြိမ်ကြိမ် ထောင်သက်တမ်းတိုးပြီး ဆက်လက်ဖမ်းဆီးထားခြင်းဖြစ်သည်။ ❖

မင်းကိုနိုင်အား အရပ်သားသတ္တိရှိသူ ပေးအပ်

ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် မင်းကိုနိုင်အားအမေရိကန်အခြေစိုက် လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ဖြစ်သည့် (Northcote Pakinson Funducivil Courage Prize) (အရပ်သား သတ္တိရှိသူ) ချီးမြှင့်သည့်အခမ်းအနားကို အမေရိကန်နိုင်ငံ နယူးယောက်မြို့တွင် အောက်တိုဘာ (၁၁) ရက်နေ့ ညနေ (၆) နာရီခွဲက ကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်းဆုကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ကြိုးစားသောအန္တရာယ်ဖြစ်မည်ကို အမှုထမ်းပဲမကောင်းမှုကို မဆုတ်မနစ် ဆန့်ကျင်တွန်းလှန်ခဲ့သူများအား နှစ်စဉ်ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

မင်းကိုနိုင်ကိုယ်စား နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း (မြန်မာနိုင်ငံ) မှ ကိုတို့ကြည်က ဆုလက်ခံရယူခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

ထိုအခမ်းအနားကို မတက်ရောက်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကိုမင်းကိုနိုင်က “တကယ်လို့ ပြန်လာလို့ မရဘူးဆိုလို့ရှိရင် ပြည်သူနဲ့ ဝေးကွာသွားမှာပေါ့။ ပြည်သူတွေနဲ့ ကံတရားကတဖန်ထဲပဲ ဖြစ်ချင်တယ်။ ကောင်းလည်း အတူ ဆိုးလည်း အတူပေါ့။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် နှုတ်ပိတ်နေတဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ကိုယ်စား ကျနော်တို့ဟာ ပြောသင့် ပြောထိုက်တာဆိုရင်တော့ ကျနော်တို့ ပြောရလိမ့်မယ်။ ကမ္ဘာသိအောင်လို့ ပြည်သူတွေရဲ့နှုတ်နာချက်တွေ၊ လိုလားချက်တွေကို ကျနော်တို့ပြောရမှာပဲ။ အပြင်မှာတော့ ကျနော်တို့ဆီကသွားကြတဲ့ ညီအကိုမောင်နှမတွေ အတော်များများရှိနေပြီဆိုတဲ့အခါကျတော့ လုံလောက်ပြီလို့ ကျနော်ထင်ပါတယ်။ ပြည်ပရောက်နေတဲ့ ကျနော်တို့ရဲ့ ကျောင်းသားတွေ၊ ကျနော်တို့ရဲ့ ဒီမိုကရေစီဘက်တော်သားတွေလဲ ကိုယ်တာဝန် ကိုယ်ကျေအောင်လုပ်ကြပါ။ ပြည်တွင်းမှာလည်း

အရပ်သားသတ္တိရှိသူ မင်းကိုနိုင်

ကျနော်တို့ ကိုယ်တာဝန်ကိုယ်ကျေဖို့ ကြိုးစားပါမယ်။ အဲဒီလောက်ပဲ ကျနော်ပြောနိုင်မယ်” ဟု ဒီမိုကရေစီ အားပြောပြသွားခဲ့သည်။ ဆုကြေးငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ နှစ်သောင်းငါးထောင်ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး အဖွဲ့အစည်းများအားလှူဒါန်းမည်ဟု သိရသည်။ ကိုမင်းကိုနိုင်သည် (Civil Courage Prize) ဆုကို ရသွားမှအမျိုးသမီးသတင်းထောက်တဦးနှင့်အဆိပ်ခတ် လုပ်ကြံခြင်းခံခဲ့ရသော အင်ဒိုနီးရှားမှ လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူတဦးနှင့်အတူ ၂၀၀၅ ခုနှစ် အတွက် ပူးတွဲချီးမြှင့်ခံရခြင်းဖြစ်သည်။ အင်ဒိုနီးရှားမှ လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားရင်း အဆိပ်ခတ်လုပ်ကြံခံရသူ မုနီး၏ဇနီးဖြစ်သူ က “မင်းကိုနိုင်ဟာ အာဏာပိုင်တွေရဲ့ ဖိနှိပ်မှုကနေ ကိုယ်လွတ်ရုန်းမထွက်ဘဲ မြန်မာပြည်သူတွေလူ့ အခွင့်အရေးအတွက် အညံ့မခံပဲ တိုက်ပွဲဝင်နေတာ ကျမတို့အားလုံးသိရှိသလို အတုယူစရာကောင်းတဲ့ သူရဲကောင်းတဦးဖြစ်ပါတယ်” ဂုဏ်ပြုချီးကျူးစကားဆိုခဲ့သည်။ ❖

ပြည်ပရောက်မြန်မာစာနယ်ဇင်းသမားများအား သီးခြားကာကွယ်ရေးအဖွဲ့ ပို့စည်းသင့်

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စာနယ်ဇင်းသမားများကာကွယ်ရေးကော်မရှင် (CPI) မှ ပြည်ပရောက်မြန်မာသတင်း စာဆရာများအနေဖြင့် တဦးချင်းရပ်တည်၍ မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးနှင့်ဒီမိုကရေစီရေး ကြိုးပမ်းနေမည့်အစား ဒေသတွင်းစာနယ်ဇင်းသမားများအားကာကွယ်မည့် ညီညွတ်သော မြန်မာစာနယ်ဇင်းကော်မရှင်တခုဖွဲ့ စည်းသင့်ကြောင်း ချင်းမိုင်မြို့၌ (၂) ရက်ကြာ ကျင်းပသော ပြည်ပရောက် မြန်မာစာနယ်ဇင်းသမားများညီလာခံ၌ နှိုးဆော်ခဲ့သည်။

CPI မှ Shawn Crispin က ပြည်ပရောက် မြန်မာစာနယ်ဇင်းသမားများ၏ လုံခြုံရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့်

ကောင်မရှင်တခုကို ဖွဲ့စည်းနိုင်မည်ဆိုပါက သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအာဏာပိုင်များနှင့် တွေ့ကြုံနေရသည့် ပြဿနာအမျိုးမျိုးကို ဖြေရှင်းရာတွင် ပိုမိုထိရောက်၍ လွယ်ကူမည်ဖြစ်သည်ဟု အဆိုပါညီလာခံ၌ ပြောဆိုခဲ့သည်။

၎င်းကဆက်လက်၍ “သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်တွေက ဖမ်းဆီးသည့်အခါ ၎င်းတို့က တဦးချင်းကိုသာ ကိုယ်စားပြုနေတဲ့အတွက် (CPI) အနေနဲ့ ဖြေရှင်းရတာ အခက်အခဲရှိပါတယ်” ပြောခဲ့သည်။

ထိုင်းနိုင်ငံတွင်ရောက်ရှိနေသော မြန်မာစာနယ်ဇင်းသမားများမှာ တရားဝင်နေထိုင်ခွင့်လက်မှတ်မရှိခြင်းနှင့် တရားဝင်စာနယ်ဇင်းသမားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြု

လက်မှတ်များမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဒေသခံအာဏာပိုင်များ၏ မကြာခဏဖမ်းဆီးအကျပ်ကိုင်ခြင်းခံရသည်။

ထိုင်းလူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူ (Unai Phasuk) က မြန်မာနိုင်ငံ၏ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံအစိုးရများသည် မြန်မာစစ်အစိုးရနှင့် စီးပွားရေးဦးစားပေးပေါ်လစီတို့ကြောင့် ၎င်းတို့နိုင်ငံတွင်းရှိ မြန်မာစာနယ်ဇင်းသမားများအား ချုပ်ချယ်ကန့်သတ်မှုများကို အချိန်မရွေးပြုလုပ်ရန် ဝန်လေးမည်မဟုတ်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။

အောက်တိုဘာ (၃၁) ရက်နှင့် နိုဝင်ဘာလ (၁) ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ချင်းမိုင်မြို့၌ကျင်းပသော အဆိုပါညီလာခံသို့ ထိုင်း၊ အိန္ဒိယ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ တရုတ်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ အရှေ့တီမော၊ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတို့မှ စာနယ်ဇင်းသမားများတက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး ပြည်ပရောက် မြန်မာစာနယ်ဇင်းသမားအပါအဝင် စုစုပေါင်း (၇၀) ကျော် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ စစ်အာဏာရှင်လက်အောက်မှလွတ်မြောက်ရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီအရေးအတွက် မြန်မာ့အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတို့တွင် ပြည်ပရောက်မြန်မာစာနယ်ဇင်းသမားစုစုပေါင်း (၁၀၀) ကျော်တို့ ရေဒီယိုနှင့် ပုံနှိပ်မီဒီယာတို့တွင် တက်တက်ကြွကြွလုပ်ကိုင်နေကြသည်။ ❖

သတင်းစုံ တာရှစ်စတန့် ထောင်ဆူပူမှုဖြစ်ပွား

ဗဟိုအာရှနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည့် တာရှစ်စတန့်နိုင်ငံရှိထောင်များ၌ ထောင်ဆူပူမှုများဖြစ်ပွားရာ အကျဉ်းသားအနည်းဆုံး (၂၀) ခန့်သေဆုံးကြောင်း နိုဝင်ဘာ (၂) ရက်နေ့ထုတ်သတင်းများ၌ ဖော်ပြပါရှိသည်။

လူအခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူတဦးဖြစ်သော (Azizi Abdrasulova) က “အကျဉ်းထောင် (၃၁) ထောင်မှာ ထောင်ဆူပူမှုဖြစ်ပွားတာကြောင့် (၂၀) ခန့်သေဆုံးပြီး အကျဉ်းသားအမြောက်အများ ဒဏ်ရာရကြပါတယ်”လို့ (Moldovanovlca) အကျဉ်းထောင်မှသတင်းများကို ကိုးကားပြောဆိုခဲ့သည်။ (Moldovanovlca) အကျဉ်းထောင်အရာရှိများ၏အဆိုအရ (Petrovoka, Novopokrovke) နှင့် (Jalal-Abad) စသည့်ထောင်များတွင် အကျဉ်းသားအချင်းချင်း မိုတိုင်းဖုန်းများဖြင့် အဆက်အသွယ်ပြုလုပ်၍ ထောင်ဆူပူမှုကိုလုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်ဟုဆိုသည်။ (Petrovka) အကျဉ်းထောင်ရှိ အကျဉ်းသားများသည် အစာငတ်ခံတိုက်ပွဲဝင်နေခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ ❖

ကင်ဂျီဒီးက ဘိုင်စကယ် (စက်ဘီး) စီးရန်တိုက်တွန်းနှိုးဆော်

မြောက်ကိုးရီးယားခေါင်းဆောင် ကင်ဂျီဒီးက အလုပ်သမားများအားသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအခက်အခဲကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် စက်ဘီးများပိုမိုထုတ်လုပ်ရန် နှိုးဆော်လိုက်ပြီး စက်ဘီးစီးခြင်းဖြင့် ကျန်းမားရေးတိုးတက်မှုရှိပြီး လေထုညစ်ညမ်းမှုကို ကာကွယ်သည်ဟုပြောဆိုလိုက်သည်။ မြောက်ကိုးရီးယား၏ ပထမဆုံးသော စက်ဘီးစက်ရုံကိုဖွင့်လှစ်သည့် အခမ်းအနား၌ ယခုကဲ့သို့ပြောဆိုလိုက်ခြင်းဖြစ်ပြီး တနှစ်လျှင်စက်ဘီးအစီးပေါင်း (၃၀၀,၀၀၀) ထုတ်လုပ်မည်ဟု သိရှိရသည်။ ယင်းစက်ရုံ၏ (၅၁)ရာခိုင်နှုန်း (US\$ ၆၅၀,၀၀၀) ကို တရုတ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများကပိုင်ဆိုင်ပြီး ကျန် (၄၉) ရာခိုင်နှုန်းကို မြောက်ကိုးရီးယားကပိုင်ဆိုင်သည်။

အမေရိကန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး မွန်ဂိုးလီးယားရောက်၊ စစ်ရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မြှင့်တင်မည်

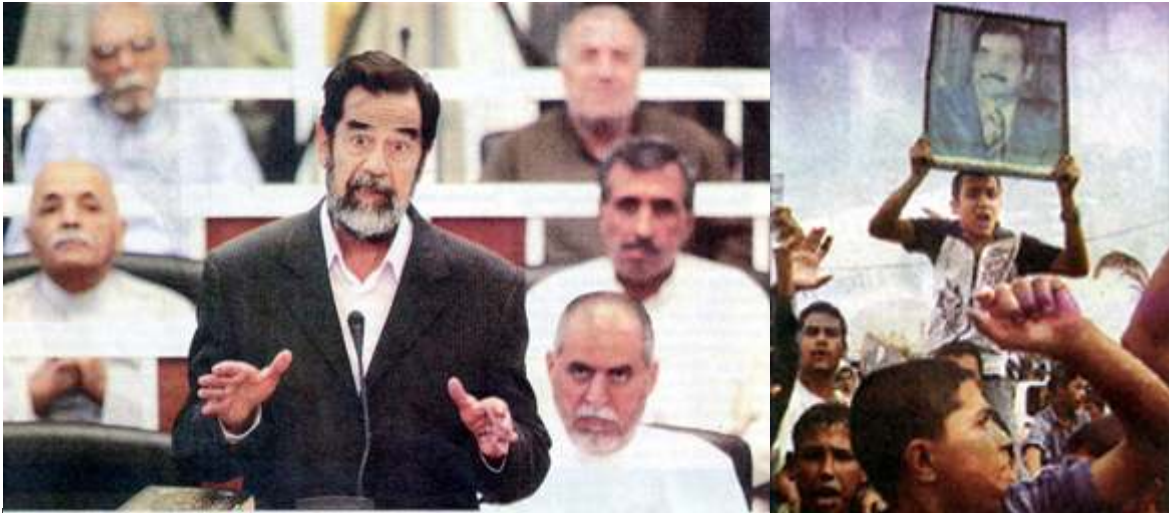
အမေရိကန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဒေါ်နယ်ရမ်းဖီးလ်သည် အောက်တိုဘာ (၂၂) ရက်နေ့က မွန်ဂိုးလီးယားသို့ရောက်ရှိနေပြီး အီရတ်နှင့်အာဖဂန်နစ္စတန်စစ်ပွဲများတွင် မွန်ဂိုးလီးယားတပ်ဖွဲ့များ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအတွက် ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်းနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးမစ်ရှင်များအတွက် တပ်ဖွဲ့ငယ်များလေ့ကျင့်ရေးတွင် အမေရိကန်စစ်တပ်က အကူအညီပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ မစ္စတာရမ်းဖီးလ်အား မွန်ဂိုးလီးယားနိုင်ငံက ကော်ဇောနီခင်း၍ ကြိုဆိုခဲ့သည်။ မွန်ဂိုးလီးယားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးက ၎င်းအား ကုလားအုတ်အရောင်မြင်းတစ်လက်ဆောင်ပေးခဲ့ရာ ရမ်းဖီးလ်ကအပြာရောင်လည်စီးဖြင့် မြင်းလည်ပင်းအား ချည်နှောင်ပေးခဲ့သည်။ အမေရိကန်ဝန်ကြီးက မွန်ဂိုးလီးယားသမ္မတ (Numbaryn Enkhbuiyar) အပါအဝင် ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ❖

အီရတ်စစ်ပွဲတွင် ကျဆုံးသူအမေရိကန်စစ်သား (၂၀၀၀) ရှိပြီ

ကာလီဖိုးနီးယားတွင်ကျင်းပသော ကျဆုံးသူတို့အတွက် ဆုတောင်းပွဲ
သက္ကရာဇ် ၂၀၀၃ ခုနှစ် မတ်လမှ စတင်ဆင်နွှဲခဲ့သည့် စစ်ပွဲကြောင့် အမေရိကန်စစ်သားပေါင်း (၂,၀၀၀) ကျဆုံးသွားပြီဟု စီအန်အန်သတင်းများက အောက်တိုဘာ (၂၅) ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ယင်းသို့ကျဆုံးသူအရေအတွက် (၂,၀၀၀) အထိရောက်ရှိနေချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်လျက် အမေရိကန်က အီရတ်ကိုဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှုသည် သမ္မတဂျော့ဗလျူဘုရင်အစိုးရ၏ အမှားအယွင်းများဖြစ်သည်ဟုသော အယူအဆများ အမေရိကန်ပြည်သူလူထုအတွင်း တိုးပွားလျက်ရှိသည်ဟု စီအန်အန်က ဖော်ပြသည်။ (The Wall Steet Journal) မှထုတ်ပြန်သော လူထုဆန္ဒသဘောထားကောက်ယူမှုတွင် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် အမေရိကန် ပြည်သူ (၅၃) ရာခိုင်နှုန်းက အီရတ်စစ်ပွဲသည် မှားယွင်းကြောင်း ယုံကြည်ကြသည်ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ ❖

ဆက်ဒမ်ဟူမိန်အား တရားရုံး၌ရုံးတင်စစ်ဆေး အပြစ်မရှိကြောင်း သမ္မတဟောင်းကလျှောက်လဲ

အီရတ်သမ္မတဟောင်း ဆဒမ်ဟူမိန်အား တရားရုံး၌ တွေ့မြင်ရစဉ်

လူသားများအပေါ်ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်ကြောင်းစွပ်စွဲချက်ဖြင့် အီရတ်အထူးတရားရုံး၌ အောက်တိုဘာ (၁၉) ရက်နေ့က သမ္မတဟောင်း ဆက်ဒမ်ဟူမိန်က တရားရုံးအပေါ်အသိအမှတ်ပြုရန်ငြင်းဆိုလျက် သူ့တွင်အပြစ်မရှိကြောင်း လျှောက်လဲချက်ပေးခဲ့သည်။ ဆက်ဒမ်ကို (၁၉၇၂) ခုနှစ်က ရှီယက်မွတ်ဆလင်ကျေးရွာ (၁၄၀) ကျော်၌ အစုလိုက်အပြုံလိုက်သတ်ဖြတ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စွဲချက်တင်ရာ၌ တရားရုံး၏မေးခွန်းများကို ဖြေကြားရန် ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။ “ကျနော်ဟာ ခင်ဗျားတို့ရဲ့အာဏာရှိမှုနဲ့ စွပ်စွဲပြောဆိုမှုတွေကို အသိမှတ်မပြုနိုင်ဘူး။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ အမှားအယွင်းတွေအပေါ် အခြေခံထားတဲ့အရာအားလုံးဟာ အမှားအယွင်းတွေဖြစ်တာမို့ပဲ”ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ အစိမ်းရောင်ဇုံနယ်မြေအတွင်းရှိ မီးခိုးရောင်မာဘယ်ကျောက်သားများဖြင့်ဆောက်လုပ်ထားသောတရားရုံးအား အစောင့်အရှောက်ထူထပ်စွာချထားခဲ့သည်ဟု သတင်းများအရ သိရှိရသည်။ ဆက်ဒမ်နှင့်အတူ လက်ထောက် (၇) ဦးသည် ရှီယက်ကျေးရွာများအား မျိုးတုံးသတ်ဖြတ်မှုနှင့် စွဲချက်တင်ခံရပြီး သေဒဏ်ပေးခံရနိုင်သည့် အလားအလာများနှင့်ရင်ဆိုင်နေရသည်။ သူ၏နာမည်နှင့် သူ့အကြောင်းကို တရားရုံးကမေးမြန်းသောအခါ ဆက်ဒမ်၏ တုံ့ပြန်မှုကြောင့် အလွန်အကျွံစိတ်အနှောက်အယှက်ဖြစ်နေဟန်ရှိသော တရားသူကြီးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ကဒ်လူမျိုးတရားသူကြီး (Kio-kar Mohammad) က “မှတ်တမ်းတင်ထားပါသက်သေဟာ ပြောဖို့ငြင်းဆန်နေပြီ” ဟု ပြောဆိုကြောင်း တရားရုံးသတင်းများအရ သိရှိရသည်။ တရားရုံးတွင် တရားစွဲခံနေရသူများထဲ၌ ဆက်ဒမ်ညီဝမ်းကွဲတော်သူ ယခင် ထောက်လှမ်းရေးဌာန ဒါရိုက်တာဟောင်း (Hasanal Titriti) နှင့် ဒုသမ္မတဟောင်း (Taha Yassin Kamadan) တို့ ပါဝင်သည်ဟုဆိုသည်။ ဆက်ဒမ်ကို ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် သူ၏ဇာတိမြေ (Tikrit) အနီး မြေအောက်တွင်းတဝိုင်းထဲ၌ ဖမ်းဆီးရမိခဲ့သည်။ ❖

အီရတ်နိုင်ငံ၊ ဘက်ဂဒက်မြို့တော်တွင် သမ္မတဟောင်း ဆဒမ်ဟူမိန်ကို အောက်တိုဘာ (၁၉) ရက်မှစ၍ တရားရုံးတင် အမှုစစ်နေပြီဖြစ်သည်။ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်လှသောအာဏာရှင်ကြီးအား အမှုဖွင့်ရုံးတင်ရာတွင် များပြားလှစွာသောပြစ်မှုများအနက်မှ ကားဒ်လူမျိုးစုများအပေါ် အဆိပ်ဓာတ်ငွေ့သုံးတိုက်ခိုက်မှု၊ အိမ်ရှင်ခံ၊ ကူဝိတ်နိုင်ငံတို့အား ကျူးကျော်မှုများကိုမူ အမှုမဖွင့်ဘဲ အီရတ်ပြည်သူ (၁၀၀) ကျော်ကို သတ်ဖြတ်မှု တမှုတည်းကိုသာ အမှုဖွင့်စစ်ဆေးနေခြင်းဖြစ်သည်။ တရားခွင့်တွင် သမ္မတဟောင်း ဆဒမ်ဟူမိန်နှင့် တရားသူကြီး ရစ်ဇ်ဂါမိုဟာမက်အာမင်အကြား အခြေအတင်ပြောဆိုချက်များမှာ အထူးစိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာကောင်းလှသဖြင့် နောင်တွင် “ကမ္ဘာကျော်တရားခွင့် လျှောက်လဲချက်များ” စာအုပ်ထဲ ထပ်ဖြည့်စရာ ဖြစ်ချင်ဖြစ်လာနိုင်သဖြင့် ယခုဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

ဆဒမ် ။ ။ ဘုရားသခင်ရဲ့အရေးတော်ပုံအတွက် တိုက်ပွဲဝင်သူတွေဟာ အောင်ပွဲခံလိမ့်မယ်။ ငါ့ကိုယ်ငါ ကမ္ဘာမှာ အကြီးမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ဘုရားသခင်ရဲ့ဖဝါးအောက် အပ်နှင်းထားတယ်။

တရားသူကြီးအာမင် ။ ။ မစ္စတာ ဆဒမ်ခင်ဗျား..... ခင်ဗျား ဘယ်သူဘယ်ဝါ ဖြစ်တယ်၊ ခင်ဗျားနာမည်ဘာဆိုတာ ကျနော်တို့ကိုပြောပြပါ။ ခင်ဗျားပြောချင်တာပြောဖို့ အချိန်အလုံအလောက်ပေးပါမယ်။ ခင်ဗျား ကြိုက်သလိုပြောဖို့၊ ခင်ဗျားစိတ်ထဲရှိတာတွေ အကုန်ပြောဖို့ အချိန်ကောင်းကောင်းပေးပါမယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီတရားရုံးမှာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေ သတ်မှတ်ထားတာရှိလို့ ကျနော်တို့ အဲ့ဒီ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအတိုင်း သွားရပါမယ်။

ဆဒမ် ။ ။ မင်းဘယ်သူလဲ၊ မင်း ဒီမှာဘာလုပ်နေတာလဲ။

ဒီတရားရုံးလို့ပြောတဲ့ဟာကို ငါအသိ အမှတ်မပြုဘူး။ မေးတာ မဖြေနိုင်ဘူး။ အီရတ်နိုင်ငံရဲ့သမ္မတအဖြစ်နဲ့ ငါ့ရဲ့အခြေခံဥပဒေပါ ရပိုင်ခွင့် ငါ့မှာရှိတယ်။ ငါ မင်းတို့ပြောတဲ့ အတိုင်းလိုက်လုပ်မှာမဟုတ်ဘူး။

မင်းကို အခွင့်အာဏာပေးထားတဲ့ အတန်းအစားကို ငါအသိအမှတ်မပြုဘူး။ [အမေရိကန်] ကျူးကျော်မှုကိုလည်း အသိအမှတ်မပြုဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ လံကြုတ်ကိုအခြေခံထားတာအားလုံး လံကြုတ်ချည်းပဲဖြစ်လို့။

မင်း အရင်တုန်းက တရားသူကြီးရောလုပ်ဖူးရဲ့လား။

တရားသူကြီးအာမင် ။ ။ တရားရုံးထဲမှာ ဒါတွေပြောဖို့ အကြောင်းမရှိပါဘူး။

ဆဒမ် ။ ။ ငါ ဒီစစ်ခုံရုံးထဲကို မနက်နှစ်နာရီခွဲကတည်းက ရောက်နေတယ်။ မနက် ကိုးနာရီကတည်းက ဒီပုံစံအတိုင်းနေနေရတယ်။

မင်း ငါ့အကြောင်းသိတယ်မဟုတ်လား။ မင်းလည်း အီရတ်လူမျိုးပဲ။ ငါ ဘယ်တော့မှ မကျိုးဘူး။ မနှမ်းဘူးဆိုတာ မင်းကောင်းကောင်း သိတယ်မဟုတ်လား။

တရားသူကြီးအာမင်၊ ။ ကျနော် အခု ခင်ဗျားကို ခင်ဗျားအကြောင်းမေးနေတာဖြစ်တယ်။

ဆဒမ် ။ ။ ငါ ဒီမေးခွန်းကို စာနဲ့ရေးဖြေပြီးလို့ မင်းဆီပို့ထားပြီးပြီလေ။

တရားသူကြီးအာမင် ။ ။ ဆက်ပြောပါ။ မစ္စတာ ဆဒမ်။ ခင်ဗျားမှာ အပြစ်ရှိသလား။ မရှိဘူးလား။

ဆဒမ် ။ ။ ငါ ပြောထားပြီးသားပဲ။ ငါ့မှာ အပြစ်မရှိဘူး။ ငါ လုံးဝအပြစ်ကင်းတယ်။ ❖

နိုင်ငံတော်

ရုရှားက ကွန်ဒိုလီဇာရိုက်စ်၏တင်ပြချက်ကို ငြင်းပယ်

အငြင်းပွားနေသော အီရန်နယ်ဒီကလီယားပရိဂရမ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ကွန်ဒိုလီဇာရိုက်စ်၏တင်ပြချက်များကို ရုရှားကငြင်းပယ်ခဲ့သည်ဟု သိရှိရသည်။ ကွန်ဒိုလီဇာရိုက်စ်သည် အောက်တိုဘာ (၁၅) ရက်နေ့တွင် မော်စကိုမြို့၌ ရုရှားသမ္မတပလာဒီမာပူတင်အပါအဝင် ထိပ်တန်းရုရှားခေါင်းဆောင်များနှင့်ဆွေးနွေး၍ အီရန်အနုမြူဓာတ်ပေါင်းဖိုကိစ္စတွင် အမေရိကန်၊ အီယူတိုနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်ကမ်းလှမ်းခဲ့ရာ ယခုကဲ့သို့ ပယ်ချခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။

ရုရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး (Sergey Lavrov) အပါအဝင် ရုရှား အရာရှိများနှင့် အချိန်အတော်ကြာယူကာ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသော်လည်း ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီမှ အီရန် အားအရေးယူရန်ကိစ္စအား ဆက်လက်ဆန့်ကျင်နေဆဲဖြစ်သည်။

ရုရှား၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်နေသော ၎င်း၏ နျူးကလီးယားစီမံချက်သည် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ရန်အတွက်သာဖြစ်ပြီး နျူးကလီးယားလက်နက်ထုတ်လုပ်ရန် မရည်ရွယ်ဟု အီရန်ကကြေညာထားသည်။

သို့ရာတွင် အမေရိကန်ကမူ တရားဝင်စွမ်းအင်ဆိုင်ရာစီမံချက်ကို ဒိုင်းသဖွယ် အကာအရံယူပြီး နောက်ကွယ်တွင် နျူးကလီးယားဗုံးထုတ်လုပ်သည့် စီမံချက်ရှိနေသည်

ဟု စွပ်စွဲထားသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး စတင်ခဲ့သောစစ်အေးတိုက်ပွဲ (Cold War) အပြီးတွင် မဟာအင်အားကြီးနှစ်နိုင်ငံဖြစ်သော ရုရှား (ယခင်ဆိုဗီယက်ယူနီယံ) နှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့၏ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေးတည်ဆောက်မှုသည် နယ်ပယ်အသီးသီး၌ အကြီးအကျယ်ပြိုင်ဆိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၆၂ နှစ် ကျူးဘားအရေးအခင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် ခရုရှားနှင့် အမေရိကန်သမ္မတ ကနေဒီလက်ထက်တွင် စစ်ဖြစ်လုနီးပါးအခြေအနေဆိုင်ရောက်ခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်က ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးဆောင်၍ ဖြေရှင်းမှုကြောင့် ပြေလည်သွားခဲ့သည်။

၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲပြီးနောက်ပိုင်းတွင် အမေရိကန်သည် တဦးတည်းပြိုင်ဘက်မရှိ ဟိုက်ပါဝါဖြစ်လာသည်။ ယခင်ကွန်မြူနစ်နိုင်ငံဟောင်း ရုရှားသည် တံခါးဖွင့် စီးပွားရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးလာသော်လည်း နိုင်ငံတကာပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာ၌ တထပ်တည်းမကျဘဲ သဘောထားကွဲလွဲဆဲဖြစ်သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင်လည်း လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် ရုရှား၊ ပြင်သစ်နှင့် တရုတ်တို့က သဘောမတူသောကြောင့် အီရတ်စစ်ပွဲကို အမေရိကန်၏ ကုလသမဂ္ဂမှတိုက်ပွဲဝင်သည့် အခြေအနေမျိုးဖန်တီးမှုမှာ မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ ❖

တီဟီရန်ပုံးပေါက်ကွဲမှု ဗြိတိန်အကျိုးစီးပွားပျက်ပြားရန်ရည်ရွယ်

တီဟီရန်ရှိ ဗြိတိသျှဆန်ကျင်ရေးဆန္ဒပြပွဲ

နိုင်ငံဘာ (၂) ရက်နေ့က တီဟီရန်မြို့ ဗြိတိသျှလေကြောင်းလိုင်းရုံးအပြင်ဘက်၌ ပေါက်ကွဲခဲ့သည့် အသေးစားဗုံးပေါက်ကွဲမှု

ကြသည်။ လွန်ခဲ့သော (၂၅) နှစ်က အီရန်ရှိ အမေရိကန်သံရုံးအား ဝင်ရောက်စီးနင်းမှု အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကျင်းပခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆန္ဒပြသူများ၏အဆိုအရသိရှိရသည်။ ❖

သည် အသေအပျောက်မရှိသော်လည်း ပျက်ဆီးမှုတချို့ရှိသည်ဟု ရဲအဖွဲ့မှထုတ်ဖော်ပြောကြားလိုက်သည်။ “ကနေ့ ဗုံးပေါက်ကွဲမှုဟာ တချို့နိုင်ငံများက ကျင့်သုံးနေတဲ့ အီရန်ဆန့်ကျင်ရေးရပ်တည်ချက်များကို တုံ့ပြန်တဲ့ လုပ်ရပ်ဖြစ်နိုင်ပါတယ်”ဟု လက်ထောက်ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး (Ali Ahmadi) က အီရန်လုပ်သားသတင်းအေဂျင်စီသို့ ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။

ယင်းဗုံးပေါက်ကွဲမှုသည် ဗြိတိန်၏အကျိုးစီးပွားအားပျက်ပြားစေရန် ရည်ရွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု အက်ခတ်များက ယူဆကြသည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံသည် အနုမြူလောင်စာများပြုလုပ်နေမှုကို ရပ်ဆိုင်းရန်အတွက် အီရန်နိုင်ငံအား ရှင်းပြောဆိုရန် ကြိုးပမ်းရာတွင် ဦးဆောင်လှုပ်ရှားလျက်ရှိသည်။ ဝါရှင်တန်ကမူ အီရတ်နိုင်ငံသည် အနုမြူဗုံး ပြုလုပ်ရန်ရည်ရွယ်နေသည်ဟု ယူဆထားပြီး အီရတ်ရှိသူပုန်များအား ထောက်ပံ့နေသည်ဟု အီရန်အားစွပ်စွဲထားသည်။

မကြာသေးခင်ကမှ အီရန်သမ္မတ (Ealmond Ahm-adinejad) က အစွဲရေး၏ အဖျက်လုပ်ရပ်ဟုပြောဆိုခဲ့မှုအပေါ်ရှုံ့ချဝေဖန်ခဲ့သူ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် (Tony Blair) က အီရန်အားစစ်ရေးအရ ခြိမ်းခြောက်ရန် (သို့မဟုတ်) ကျူးကျော်ရန်ရည်ရွယ်ချက်မရှိဟု နှိုင်းဘာ (၂) ရက်နေ့က ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ထောင်ပေါင်းများစွာသော အီရန်လူငယ်များသည် တီဟီရန်ရှိ ယခင်အမေရိကန်သံရုံးဟောင်းဝန်းကျင်တွင် စုရုံးကြပြီး အမေရိကန်ကျဆုံးပါစေဟု ကြွေးကြော်သံများကို ဟစ်အော်ကြသည်။ လွန်ခဲ့သော (၂၅) နှစ်က အီရန်ရှိ အမေရိကန်သံရုံးအား ဝင်ရောက်စီးနင်းမှု အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကျင်းပခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆန္ဒပြသူများ၏အဆိုအရသိရှိရသည်။ ❖

ပါကစ္စတန်မြေငလျင် လူအနှစ်သောင်းကျော်သေဆုံး

ဒဏ်ရာရနေသောသားငယ်အား ချိုးပျံ့သယ်ယူလာသည့် ငလျင်ဒဏ်ခံရသည့် ဖခင်တဦး

ပြီးခဲ့သော အောက်တိုဘာ (၈) ရက်နေ့က ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ အရှေ့မြောက်ဘက်ပိုင်းတွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ပြင်းထန်သောမြေငလျင် လှုပ်မှုကြောင့် သေဆုံးသူစုစုပေါင်း (၇၃,၂၇၆) ယောက်ရှိပြီး ပြင်းထန်စွာဒဏ်ရာရသူပေါင်း (၆၉,၀၀၀) ကျော်ရှိကြောင်း ပါကစ္စတန်ကယ်ဆယ်ရေးဆိုင်ရာ ထိပ်တန်းအရာရှိတဦးဖြစ်သူ မေဂျာဂျင်နယ် (Farooq Ahmed Khan) က ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

အစိုးရကြေညာချက်မှာ ဒေသဆိုင်ရာ အရာရှိများ၏ ခန့်မှန်းချက်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိသည်ဟု သတင်းများကဆိုသည်။ ယင်းမြေငလျင်နှင့်ဆက်စပ်နေသော အိန္ဒိယပိုင်ကက်ဂျမ်းယားဒေသတွင်မူ လူ (၁,၃၅၀) သေဆုံးခဲ့သည်ဟု သိရှိရသည်။ သို့ရာတွင် တချို့မြေငလျင်ဒဏ်ခံရသည့် ဒေသများသို့

သွားရောက်နိုင်ခြင်းမရှိခဲ့သဖြင့် သေဆုံးသူဦးရေမှာ ယခုထက်ပိုမိုများပြားလာနိုင်သည်ဟု လေ့လာသူတချို့က ခန့်မှန်းလျက်ရှိသည်။ မြေငလျင်ဒဏ်ခံနေရသည့် ဒေသများသို့ အကူအညီများပံ့ပိုးရာတွင် အမေရိကန်စစ်တပ်မှ ရဟတ်ယာဉ် (၂၄) စီးပါဝင် ကူညီလျက်ရှိသည်။ အမေရိကန်စစ်တပ်က သတင်းများအရ ပါကစ္စတန်နှင့် အိန္ဒိယနယ်စပ်ကိုပိုင်းခြားထားသော နယ်စပ်မျဉ်းတလျှောက် ပျံ့သန်းသွားသော (Chinook) အမျိုးအစား ယာဉ်တစင်းအား နိုဝင်ဘာ (၁) ရက်နေ့ မွန်းလွဲ (၁) နာရီ (၄၅) မိနစ်က ချိုးကျည်တစ်စင်းဖြင့် ပစ်ခတ်ခံခဲ့ရသော်လည်း ထိမှန်ခြင်းမရှိဘဲ ရဟတ်ယာဉ်အဖွဲ့သားအားလုံး ဘေးကင်းစွာ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာကြောင်း သိရသည်။ ❖

အစိုးရကဆင်းရဲမွဲတေမှုနှင့် နိုင်ငံခြားသားဝင်ရောက်မှုမကာကွယ်နိုင်ပါရှိမြို့တွင် အဓိကရုဏ်းများပျံ့နှံ့နေ

ပါရီမြို့ ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်များတွင် ရက်သတ္တပတ် နီးပါးကြာဖြစ်ပွားနေသော အဓိကရုဓါးများပိုမိုပျံ့နှံ့လာနေသဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့မှာ ဒဏ်ခံရနိုင်ခြင်းဖြစ်နေသော အခြေအနေသို့ရောက်နေပြီဟု ဝေဖန်သူများကပြောကြားသည်။ အထူးသဖြင့် ပြည်သူလူထုမှာ ပိုမိုဆင်းရဲမွဲတေလာခြင်းနှင့် နိုင်ငံခြားသားများဝင်ရောက်လာနေမှုများကို မကာကွယ်နိုင်ပေ။ ကျယ်ပြန့်နက်ရှိုင်းသည့် ပြဿနာကြောင့် ယခုလို အဓိကရုဓါးများဖြစ်ပွားလာခြင်းဖြစ်ကြောင်း သတင်းများအရ သိရှိရသည်။

ခဲများဖြင့် ပစ်ခတ်နေကြသောလူငယ်များသည် ရဲများနှင့်ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ပြဿနာဖြစ်လျက်ရှိပြီး၊ ပဲရစ်မြို့အနောက်ဘက်နှင့် မြောက်ဘက်ရှိ ဆင်ခြေဖုံးမြို့များတွင် ညလုံးပေါက်ပျက်မှုများကို မီးတင်ရှို့ခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ အဓိကရုဓါးများကြောင့် အရှေ့မြောက်ဘက်ဆင်ခြေဖုံးဖြစ်သော (Clichy Sous Bois) တွင် ဆယ်ကျော်သက်လူငယ်နှစ်ဦး သေဆုံးခဲ့သည်။ လူပေါင်း (၃၄) ဦး အထိမ်းသိမ်းခံရပြီး ကားအစီး (၆၀) ကျော် မီးရှို့ခံခဲ့ရသည်။ ဝရုန်းသုန်းကားအဓိကရုဓါးကြောင့် ပြင်သစ်သမ္မတ (Jacques Chirac) မှ ယင်းလူငယ် (၂) ဦး သေဆုံးမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်မည်ဟု ကြေညာ

ခဲ့သည်။

“ဒေါသတွေကို လျော့ချကြပါ။ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုနဲ့အပြန်အလှန်လေးစားမှု စိတ်ဓါတ်ကိုအခြေခံပြီး တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို လုပ်ဆောင်ကြရမှာဖြစ်တယ်။”ဟု သမ္မတကြီးက ထုတ်ဖော်ပြောခဲ့သည်။ ပြင်သစ်ဝန်ကြီးချုပ် (Dominique de Villepin) ၏ ကနေဒါခရီးစဉ်အား ပျံ့နေသောအဓိကရုဓါးများကြောင့် ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်ရကြောင်း သိရသည်။ အလားတူပင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး၏ ရွှေ့အပတ် ပါကစ္စတန်နှင့် အာဖကန်နစ္စတန်

ခရီးစဉ်ကိုဖျက်သိမ်းလိုက်ရသည်။

ယခုအခါ အနည်းဆုံးလူ (၈၀) ကျော် အဖမ်းခံနေရပြီး (၂) ဒါဇင်မျှသော ပုလိပ်အရာရှိများ ဒဏ်ရာအနာတရရှိခဲ့ကြသည်။ အပစ်ပယ်ခံရသည်ဟု စိတ်တွင်ခံစားနေရခြင်း၊ နိုင်ငံခြားသားများ တရားမဝင်ဝင်ရောက်နေထိုင်မှုနှင့် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းထားမြင့်မားလာနေခြင်းတို့က ယင်းကဲ့သို့သော အဓိကရုဓါးများဖြစ်ပေါ်လာစေသည်ဟု ဝေဖန်သူတို့က ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။ ❖

ပါရီဆင်ခြေဖုံးရှိ အဓိကရုဏ်းမြင်ကွင်းတခု

မြန်မာ့အစိုးရတပ်သစ်တော်များအား တရုတ်ဗျက်ဆီးနေ

တရုတ်နိုင်ငံ၌ အသုံးပြုမည့် မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များ

ကချင်ပြည်နယ်ရှိ အစိုးရတပ်သစ်တော်များသည် ဒေသတွင်း ထိန်းချုပ်ထားသော လူမျိုးစုလက်နက်ကိုင်များက တရားမဝင်အဓမ္မ ခုတ်လှဲခံနေရကြောင်း ဂလိုဘယ်ဝစ် နက်စ် (ခေါ်) မြေကမ္ဘာစောင့်ကြည့်လေ့လာရေး အဖွဲ့မှ ထောက်ပြပြောဆိုလိုက်ပြီး ပီကင်း အစိုးရအနေဖြင့် ထိုကိစ္စကို အဆောတလျင် ဝင်ရောက်ဖြေရှင်းသင့်ကြောင်း တောင်းဆိုလိုက်သည်။

တရုတ်သစ်ကုမ္ပဏီများသည် မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း သစ်တောအားလုံးကို မတရားခွတ်လှဲနေကြပြီး နအဖအစိုးရနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ လူမျိုးစုလက်နက်ကိုင်များလည်း ပူးပေါင်းပါဝင်သည်ဟုဆိုသည်။

ယူနက်စကိုမှထုတ်ပြန်ချက်အရ တရုတ်နိုင်ငံနယ်စပ်တလျှောက်ရှိ ကချင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းသစ်တောများသည် အလွန်များပြားသော ဇီဝမျိုးကွဲများ တည်ရှိနေသည်ဟုဆိုသည်။ တရုတ်ဘက်ခြမ်း ယူနန်ပြည်နယ်တွင် ဒေသအများအပြားကို အမျိုးသားဥယျာဉ်အဖြစ်သတ်မှတ်ပြီး သစ်ခွတ်လှဲခြင်းများကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားသည်။ ဂလိုဘယ်ဝစ်နက်စ်အဆိုအရ မြန်မာစစ်အစိုးရသည် တရားမဝင်သစ်ခွတ်လှဲမှုများမှ တနှစ်လျှင် ဒေါ်လာသန်း (၂၅၀) ခန့် ဆုံးရှုံးနေသည်ဟုဆိုသည်။

ဂလိုဘယ်ဝစ်နက်စ်အဖွဲ့၏ သုတေသီဘုမနန်ကမ်းပဲလ်က “နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေး

ကလေးကို အထိန်းအကွပ်မဲ့နေတာပါဘဲ” ဟုပြောဆိုလိုက်ပြီး အဖွဲ့အနေဖြင့် သစ်ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး နယ်စပ်ကို ပိတ်ပစ်ဖို့အထိ တရုတ်အစိုးရနှင့် တွေ့ဆုံတင်ပြသွားမည်ဟုဆိုသည်။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအားလုံး တရားဝင်လုပ်ဆောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု တရုတ်အစိုးရမှဆိုသော်လည်း ၂၀၀၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၄ ခုနှစ်အတွင်း ခန့်မှန်းချက်များအရ ကချင်ပြည်နယ်မှ တရုတ်ပြည်သို့ သစ်တင်ပို့မှုပမာဏသည် ကုဗမီတာ တသန်းကျော်ရှိခဲ့ပြီး တရားဝင်တင်ပို့မှုမှာ (၁၈,၀၀၀) ကုဗမီတာဖြစ်သည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်မှစ၍ ပီကင်းအစိုးရသည် တရားမဝင်သစ်ခွတ်လှဲမှုများကို ကာကွယ်ရန်အရေးထား၍ လုပ်ဆောင်သွားမည်ဟု နိုင်ငံတကာသို့ ကတိပေးထားပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် တရုတ်ပြည်သည် ဂျပန်နိုင်ငံပြီးလျှင် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဒုတိယမြောက်အကြီးဆုံး သစ်တင်သွင်းသည့်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး ပြည်တွင်းလိုအပ်ချက်ဖြည့်ဆည်းပေးရုံသာမက ပြည်ပသို့လည်း သစ်သားအချောထည်ပစ္စည်းများတင်ပို့သည်။ တရုတ်ပြည်မှ အမေရိကန်တနိုင်ငံတည်းသို့ (၃) ဘီလီယံတန်ဖိုးရှိသည့် သစ်အခြေခံထုတ်ကုန်များကို တင်ပို့ပေးခဲ့သည်။

မဲဆောက်မြို့မှ ဆီမီးတံတား သီတင်းကျွတ်တေးဂီတပွဲတော်

အောက်တိုဘာ (၁၉) ရက်နေ့က ဆီမီးတံတား (Candle Bridge) ဟု အမည်ပေးတားသောဂီတဖျော်ဖြေပွဲတခုကို မဲဆောက်မြို့ဝပ်ချွန်ဖုန်းဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် ကျင်းပခဲ့ရာ ပရိသတ် (၂၀၀၀) ကျော်ခန့်လာရောက်အားပေးခဲ့ကြသည်။ တူရိယာများကို ငြိမ်းချမ်းရေးစစ်သည်တော်များ (Peace Warrior) တီးဝိုင်းမှ တာဝန်ယူတီးခတ်ပေးခဲ့ပြီး မဲဆောက်ရောက် မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများနှင့် စက်ရုံအလုပ်ရုံများမှ ဂီတမြတ်နိုးသူများ ပါဝင်သီဆိုခဲ့ကြသည်။ တိုင်းတပါးရောက်နေကြသော မြန်မာပြည်သားများအနေဖြင့် သီတင်းကျွတ်ပွဲတော်ကို ပျော်ရွှင်စွာဆင်နွှဲနိုင်ရန်ရည်ရွယ်၍ ဂီတပွဲတော်ကို ကျင်းပခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။

ဂီတပွဲတွင်ပါဝင်သီဆိုခဲ့သော ကိုအောင်သူက “ ကျနော်အနေနဲ့ ဒီပွဲတော်မှာ မြန်မာ

ပြည်သားတွေကို ခုလိုစုစုပေးပေးနေတာတွေ တကယ်ပဲ ပျော်မိပါတယ်။ ပြီးတော့ ကိုယ့်မြန်မာသီချင်းတွေနဲ့မြန်မာပြည်သားတွေကို ဖျော်ဖြေရတာဖြစ်တော့ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်

ကျနော်တို့အားလုံးရဲ့ အိမ်အလွမ်းကတော့ တဒင်္ဂပြေပျောက်သွားကြတာပေါ့ဗျာ”ဟု သူ၏ ခံစားချက်ကိုပြောပြသွားသည်။

စာမျက်နှာ (၁၄) ဆောင်းပါးမှ

ဝါဒဖြန့်ဝေလေတော့သည်။ ကြို့ဖွတ်အသင်းများကလည်း သံယောင်လိုက် ဖြန့်ဝေကြသည်။ အာဏာရှင်တို့ ဘယ်လိုပဲကောက်ကျစ်စေကာမူ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ တောင်ကြီးခရီးစဉ် ၂၀၀၂ နိုဝင်ဘာသည် အောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။

မအောင်မြင်သေးတာက ဒီမိုကရေစီပန်းတိုင်နှင့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးအတွက် ပြည်ပထွက် စစ်ပညာသင်၍ အင်္ဂလိပ်စာ၊ ဂျပန်စာ၊ တိုက်ခိုက်တာ (၁၀) နှစ်တောင် မကြာပါ။ လွတ်လပ်ရေးရခဲ့သည်။ ဒီမိုကရေစီတိုက်ပွဲကား (၁၇) နှစ် (ရှစ်လေးလုံးနောက်ပိုင်း) ရှိခဲ့ပြီး ပန်းတိုင်မရောက်သေးပါ။ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့တွေဆို ရွှေရတု၊ ငွေရတုလွန်မြောက်ခဲ့ပြီ ဘာမှမလွတ်မြောက်ကြသေးပါ။ စစ်အာဏာရှင်တို့ကတော့ ပြောနေကြပြီ “ဖက်ဒရယ်ဆိုရင် အသက်ပေးကာကွယ်သွားမယ်”တဲ့။ သေချာတာကတော့ စစ်အာဏာရှင်ပြုတ်ကျပြီး ဒီမိုကရေစီရမှသာ ဖက်ဒရယ်ရနိုင်လိမ့်မည်။ ဖက်ဒရယ်ကို ခွဲထွက်ရေးဟု ပုံသေမှတ်သောသူများက စာရေးသူကို ပြောပါသည်။ “လူမျိုး (၁၃၅) မျိုးရှိတဲ့နိုင်ငံ၊ ဖက်ဒရယ်ပေးရင် (၁၃၅) ပြည်နယ်ကွဲပြီပေါ့”တဲ့။ သာမန်လူပြောခြင်းမဟုတ်ပါ။

အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ခဲ့သော သက်တမ်း (၉၉) နှစ်ပြီဖြစ်သော ဝိုင်အမ်ဘီအေအဖွဲ့ဝင်လူကြီးများပင်ဖြစ်သည်။ အဖိုးအရွယ် ပုဂ္ဂိုလ်များမို့ စောဒကမတက်တော့ဘဲ အကြံဉာဏ်တော့ပြည့်သည်။ “အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာလုပ်ငန်းဆိုတော့ အမျိုးသားရေးကို ပိုပြီး အဓိကကျကျလုပ်ရမှာနော်”ဟူသော စကားဖြင့် နှုတ်ဆက်ပြန်ခဲ့ရသည်။ လူမျိုး (၁၃၅) မျိုးဆိုတာကလည်း နဝတ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစောမောင်က တီထွင်စာရင်းပြကာ မိန့်ခွန်းခြေခဲ့ဘူးသည်။ သမိုင်းပညာရှင် ဗိုလ်မှူးကြီးဘရွှင်၊ ဒေါက်တာသန်းထွန်း၊ ဒေါက်တာအောင်ခင်တို့၏

စာအုပ်များတွင် မတွေ့ရပါ။

အနာဂတ် မြန်မာနိုင်ငံကို ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုစနစ်ဖြင့်သွားရန်မှာ တောင်တန်းသားတို့၏ဆန္ဒဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်ရေးရရှိရေးအတွက် ပြည်မနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သော်လည်း ထိုအချိန်က တိုင်းရင်းသားပညာတတ်များနည်းပါးပါသည်။ အထူးသဖြင့် အခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရာတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခဲ့သည်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးလျှင်ညီနောင် အချင်းချင်းဈေးမဆစ်ဘဲ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်လျှင်ရနိုင်သည်ဟု ဖဆပလကို ယုံကြည်ခဲ့သည်။ တကယ်တမ်းဖြစ်လာတာက ကျွဲတဖက်၊ နွားတဖက် ပြည်ထောင်စုသတ်မှတ်ခဲ့သည်။ လိုချင်တာက ပြည်ထောင်စုစစ်စစ်မူဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စုစစ်စစ်ကို နအဖသတင်းစာများက မည်ကာမတ္တပြည်ထောင်စုဟု ယခုအခါရှုတ်ချနေကြပြီး ပြည်သူများကို ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်အောင် လုပ်နေပြန်ပြီ။ ပြည်ထောင်စုစစ်စစ်မူကို စတင်ပြောခဲ့သူမှာ ၁၉၄၇ အခြေခံဥပဒေ၏ ဒါရိုက်တာကြီး သခင်ချန်ထွန်း (ယခုဝါရင့်နိုင်ငံရေးသမား) ပင်ဖြစ်သည်။ တိုင်းရင်းသားများ ထွင်ပြောခြင်းမဟုတ်ပါ။ တချို့ကလည်း “မင်းတို့ ရှမ်းပြည်က ဖက်ဒရယ်တောင်းပြီးခွဲထွက်လို့ စစ်အစိုးရပေါ်လာတာ” ဟုပြောကြသည်။

၆၂ ခုနှစ်မှာ တိုင်းရင်းသားတွေ တောင်းဆိုချက်တူညီတာက ပြည်နယ်ပြည်မ တန်းတူအခွင့်ရေးနှင့် ဗမာပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းရေးပင်ဖြစ်သည်။ မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်တာက တည်မြဲဖဆပလ ဦးဗဆွေ၊ ဦးကျော်ငြိမ်းနှင့် ဝိဇုလသခင်ချစ်မောင် (ပမညတ)၊ ချဲ့ကားဖော်ပြတာက မိဒီယာသတင်းစာများ၊ အခွင့်အရေးကိုချောင်းနေတာက အာဏာရှင်ဦးနေဝင်း၊ အသုံးချခံလိုက်ရတာက စစ်တပ်၊ သေဆုံးခဲ့ရတာက တိုင်းရင်းသားတို့၏ စာလောင်ငတ်မွတ်နေသော ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၊ ပြန်လည်ရှင်သန်အောင် ပြုလုပ်ရမည်ကား ယနေ့ ကျွန်ုပ်တို့မျိုးဆက်လူငယ်များ၏ မဟာတာဝန်ကြီးတခုဖြစ်ပေသည်။

တိုက်မဲ မြန်မာပြည်မှ ဆုတ်ခွာရန် ဗြိတိန်အမတ်များတောင်းဆို

အောက်တိုဘာ (၂၄) ရက်နေ့က ဗြိတိန်နိုင်ငံမှ ပါတီပေါင်းစုံ မြန်မာအရေးလှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့၏ခေါင်းဆောင် လေဘာပါလီမန်အမတ် (VeraBaird) နှင့် ကွန်ဆာဗေးတစ်အမတ် (John Baerrow) တို့သည် ပြင်သစ်တိုက်မဲရန်ကုမ္ပဏီအရာရှိများနှင့်တွေ့ဆုံကာ မြန်မာပြည်တွင် စီးပွားရေးနှိုးမြှားရန်လုပ်ကိုင်နေမှုများမှ နှုတ်ထွက်ရန် တောင်းဆိုလိုက်သည်။

ဗြိတိန်အမတ် (၂) ဦးက တိုက်မဲ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများသည် ဆိုးရွားလှသည့် စစ်အစိုးရကို အားပေးအားမြှောက်ပြုရာရောက်ကြောင်း၊ မြန်မာပြည်သူများအား နှိပ်စက်မှုပြုနိုင်ရန် နောက်ကွယ်မှပံ့ပိုးပေးနေရာရောက်ကြောင်း၊ တိုက်မဲမြန်မာပြည်မှာရှိနေခြင်းသည် ဒီမိုကရေစီတိုးတက်ဖြစ်ထွန်းရေးအတွက် ဘာမှအထောက်အကူမဖြစ်ကြောင်း ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

မစ္စဗီရာက “ပြင်သစ်က မြန်မာပြည်ကို စီးပွားရေးပိတ်ဆို့ဖို့ စိတ်မပါတဲ့ကိစ္စမှာ တိုက်မဲဟာ အလွန်အလွန်အရေးပါတဲ့အကြောင်း

တခုလို့ ကျမထင်ပါတယ်။ ဥရောပသမဂ္ဂမှာ ဗြိတိန်က မြန်မာကိုစီးပွားရေး ပြင်းပြင်းထန်ထန်ပိတ်ဆို့ဖို့ တောင်းဆိုတော့ ပြင်သစ်က မထောက်ခံတဲ့ကိစ္စမှာ တိုက်မဲကုမ္ပဏီအနေနဲ့ သိပ်တာဝန်ရှိပါတယ်”ဟု ဘီဘီစီအားပြောသည်။

ကွန်ဆာဗေးတစ်အမတ် ဂျွန်ဘားကိုး၏ သုတေသနလက်ထောက်တဦးက လျှို့ဝှက်ကောင်စီတွင် မြန်မာအရေးဆွေးနွေးဖို့ကိစ္စအား ပြင်သစ်က ပိတ်ပင်တားမြစ်မှုပြုရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီဆိုလျှင် ထိုဆုံးဖြတ်မှု၏ နောက်ကွယ်တွင် တိုက်မဲ ကုမ္ပဏီသည် အဓိကနေရာမှ ပါဝင်မည်ဟုဆိုသည်။

တိုက်မဲက ၎င်းတို့ရှိနေခြင်းအားဖြင့် လူသားခြင်းစာနာမှုအထောက်အကူများပိုမို ပေးနိုင်သည့်အချက်ကို အကြောင်းပြကာ မြန်မာပြည်မှ ဆုတ်ခွာရန်ငြင်းခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် တိုက်မဲအနေဖြင့် ပြင်သစ်ပါဝင်နေသောလျှို့ဝှက်ကောင်စီ၊ ပြင်သစ်အစိုးရနှင့် ဥရောပသမဂ္ဂတို့အပေါ် ဖိအားတစုံတရာမပေးရန်ကိုမူ သဘောတူညီချက်ရရှိခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

လူ့ဘောင်သစ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ ဖွဲ့စည်းခြင်း (၁၇) နှစ်ပြည့်မွေးနေ့ အခမ်းအနား ကျင်းပ

လူ့ဘောင်သစ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီတို့ဥက္ကဋ္ဌ ကိုအောင်မိုးဇော်မှ မိန့်ခွန်းပြောကြားနေစဉ်

အောက်တိုဘာ (၁၄) ရက်နေ့က ထိုင်း မြန်မာနယ်စပ်တနေရာ၌ လူ့ဘောင်သစ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (DPNS) ဖွဲ့စည်းခြင်း (၁၇) နှစ်ပြည့်အခမ်းအနားကို ကျင်းပခဲ့ရာ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများမှ ခေါင်းဆောင်များ၊ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပရိသတ် (၂၀၀) ခန့် တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

အခမ်းအနားတွင် ပါတီဥက္ကဋ္ဌ ကိုအောင်မိုးဇော်က “(နအဖ) ရဲ့လမ်းညွှန်မြေပုံ (၇) ချက်ကို အဆင့်တိုင်းမှာ ဆန့်ကျင်ကြဆိုတဲ့ အခြေခံပေါ်မှာ၊ အမျိုးသားညီလာခံဖျက်သိမ်းရေးဆိုတဲ့ အခြေခံပေါ်မှာ၊ စစ်မှန်တဲ့

တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေး ပေါ်ထွန်းရေးဆိုတဲ့ အခြေခံပေါ်မှာ ကျနော်တို့ပြန်ကျနေတဲ့ အင်အားစုအသီးသီးကို ဒီထက်ပိုပြီးတော့ ခိုင်ခိုင်မာမာညီညွတ်ညွတ် လက်တွဲနိုင်ဖို့နည်းလမ်းတွေရှာပြီးတော့ (နအဖ) စစ်အုပ်စုကို ဒီထက်ပိုပြီး ယိမ်းယိုင်အောင် ကျနော်တို့ ကြိုးစားကြပါစို့” တိုက်တွန်းပြောကြားသွားသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားကောင်စီမှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတာမလာဘော၊ ရဟန်းပျိုများသမဂ္ဂမှ ဆရာတော်အရှင် ခေမာစာရ၊ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံးမှ ဖဒိုမန်းရှာနှင့် အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ် (မြန်

မာနိုင်ငံ) မှ နော်ခိုင်မာကျော်ဇောတို့က လူ့ဘောင်သစ်ပါတီထူထောင်ခြင်း (၁၇) နှစ်ပြည့်အမှတ်တရဂုဏ်ပြုစကားများ ပြောကြားခဲ့ကြသည်။ အခမ်းအနားသို့ ပြည်ပရောက် မြန်မာဒီမိုကရေစီအဖွဲ့အစည်းအသီးသီးက သဝဏ်လွှာများအသီးသီးပေးပို့ခဲ့ကြသည်။

လူ့ဘောင်သစ်ပါတီကို ၁၉၈၈ တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ပြီးလျင်ဒုတိယ အကြီးဆုံးပါတီအဖြစ် ရပ်တည်ခဲ့သည်။ စစ်အစိုးရ၏ဖိနှိပ်မှုများကြောင့် ၁၉၉၁ တွင် ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့အခြေစိုက်ခဲ့သည်။ ❖

ရှမ်းခေါင်းဆောင်များ နှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရ

ဗိုလ်ချုပ်ဆေထင်(SSA)

ဦးခွန်ထွန်းဦး (SNLD)

ဦးစိုင်းညွန့်လွင် (SNLD)

ဦးထွန်းညို (မျိုးဆက်သစ်ရှမ်းပြည်)

ကိုမျိုးဝင်းထွန်း (မျိုးဆက်သစ်ရှမ်းပြည်)

ဦးမြင့်သန်း (မျိုးဆက်သစ်ရှမ်းပြည်)

နိုဝင်ဘာ (၄) ရက်နေ့က ရန်ကုန်၊ အင်းစိန်ထောင်အထူးတရားရုံးမှ ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးခွန်ထွန်းဦးအပါအဝင် ရှမ်းခေါင်းဆောင် (၁၀) ဦးအား နှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ်ချမှတ်လိုက်သည်။ ယခုကဲ့သို့ စီရင်ချက်ချမှတ်

လိုက်ခြင်းကို အမှုလိုက်ပါဆောင်ရွက်ပေးနေသော အစိုးရချေနေ ဦးအောင်မြင့်နှင့် ဦးအောင်ခိုင်တို့က ၎င်းတို့၏မိတ်ဆွေ ဦးကျင်ရှင်ထန်အား အတည်ပြုပြောကြားခဲ့သည်။ ရှေ့နေများမှ ထောင်ဒဏ်မည်မျှစီ ချမှတ်လိုက်ကြောင်း ပြောကြားခြင်းမရှိ

သော်လည်း အင်းစိန်ထောင်နှင့်နီးစပ်သည့် အသိုင်းအဝိုင်း၏အဆိုအရ (SSA) မြောက်ပိုင်းနာယက ဗိုလ်ချုပ်ဆေထင်ကို ထောင်ဒဏ် (၁၀၆) နှစ်၊ ဦးခွန်ထွန်းဦးအား ထောင်ဒဏ်နှစ် (၉၀) နှင့် အခြား (၆) ဦးကို ထောင်ဒဏ် (၇၅) နှစ်စီ ချမှတ်သည်ဟုဆိုရသည်။

အိုင်အယ်လ်အိုအဖွဲ့မှ ထွက်မည်ဟု နအဖပြောခြင်းကြောင့် ရန်ကုန်ရှိ အိုင်အယ်လ်အိုအဖွဲ့အား ခေါင်းဖြတ်ပစ်မည်ဆိုသည့် လူမှုကိစ္စဆန့်ကျင်ဘက်စာများ ပေးပို့

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အဓမ္မလုပ်အားပေးခိုင်းစေမှုများအပေါ် ပြင်းထန်ထန် ဝေဖန်ရှုံ့ချထားသော နိုင်ငံတကာအလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ် (အိုင်အယ်လ်အို) ၏ အစီရင်ခံစာထွက်ရှိပြီးနောက် အိုင်အယ်လ်အိုမှ နှုတ်ထွက်မည်ဟု နအဖစစ်အုပ်စုက ခြိမ်းခြောက်လိုက်သည်။ အိုင်အယ်လ်အိုအဖွဲ့ကြီးနှင့် နအဖကြား တင်းမာမှုသည် ရန်ကုန်ရှိ အိုင်အယ်လ်အိုအရာရှိများ၏ အသက်အန္တရာယ်ကို ခြိမ်းခြောက်စာပို့သည်အထိဖြစ် လာသည်ဟု သိရသည်။ ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ် ရန်ကုန်ရုံးခွဲတာဝန်ခံ မစ္စတာ ရစ်ချက်ဟော်ဆေးက သူ့အသက်ကို အန္တရာယ်ပြုရန် တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်အနှံ့ကပေးပို့ခဲ့သည့် ခြိမ်းခြောက်ထားသောစာ (၂၁) စောင်ကို ရရှိခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ ခြိမ်းခြောက်စာထဲတွင် “မစ္စတာဟော်ဆေးအနေနှင့် ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်မစွက်ဖက်ရန် တိုက်တွန်းလိုကြောင်း သို့မဟုတ်လျှင် ခေါင်းဖြတ်ခံရလိမ့်မည်။ အဆိပ်ခတ်ခံရလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့လူထုက ခင်ဗျားတို့ကို တစစီဖြစ်အောင် လုပ်ပစ်မည်။ ဒါကြောင့် သတိထားနေပါ။ ခင်ဗျားအတွက် အန္တရာယ်ဟာ နေရာတိုင်းမှာရှိနေတယ်”ဟု သောအမည်မဖော်ပြပဲ လက်မှတ်သာထိုးထားသည့် ခြိမ်းခြောက်စာများကို ရရှိခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။

အိုင်အယ်လ်အိုမစ်ရှင်အဖွဲ့ ရန်ကုန်သို့ ရောက်ရှိနေစဉ် အလုပ်သမားဝန်ကြီး ဦးသောင်းက အိုင်အယ်လ်အိုအဖွဲ့မှ နှုတ်ထွက်ရန်စီစဉ်ထားသည့်အကြောင်း ပြောခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်အတင်း အဓမ္မအလုပ်ခိုင်းစေမှုများ၊ ကလေးသူငယ်များကို စစ်ထဲအဓမ္မသွတ်သွင်းနေမှုများ၊ စစ်အစိုးရ၏ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုများကို ဖော်ပြထားသည့် ဇွန်လက ထုတ်ပြန်ခဲ့သော အိုင်အယ်လ်အိုအစီရင်ခံစာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုနှုတ်ထွက်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရှိရှိဟာရုံးချုပ်သို့ တရားဝင်ပို့မည့်အချိန်ကို တိတိကျကျ မသိရှိရသေးကြောင်း မစ္စတာဟော်ဆေးကပြောသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေနှင့် အိုင်အယ်လ်အိုမှ

နှုတ်ထွက်မည်ဆိုလျှင်လည်း တရားဝင်အကြောင်းကြားစာပို့ပြီး (၂) နှစ်ကြာသည်အထိ အိုင်အယ်လ်အို၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လိုက်နာရန်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားရန် တာဝန်ရှိမည်ဖြစ်သည်။

အိုင်အယ်လ်အိုအရာရှိအား ခေါင်းဖြတ်သတ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သည့် စစ်အုပ်စု၏ လုပ်ရပ်ကို ပြင်းထန်စွာရှုံ့ချကြောင်း အောက်တိုဘာ (၂၀) ရက်က ပြုလုပ်သည့် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဌာန ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ် မက်ကောမက် (Mc Cormack) က ပြောဆိုလိုက်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအလုပ်သမား သမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် (FTUB) မှ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးမောင်မောင်က “ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားရေးရာအဖွဲ့ချုပ်က ဗမာပြည်မှာရှိတဲ့ အလုပ်သမားတွေအဆင်ပြေအောင် မတရားအဓမ္မလုပ်အားပေးလိုက်နေရတဲ့အတွက် ကြောင့်မို့လို့ ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ကိစ္စတွေ ပပျောက်ဖို့ ပြည်သူတွေကောင်းဖို့ ပြောတဲ့ကိစ္စဖြစ်တယ်။ တာဝန်ရှိတဲ့ နဝတအနေနဲ့ ဒါကို လက်မခံပဲ ဆုတ်သွားတဲ့ကိစ္စက ဒါ နဝတရဲ့ တာဝန်သာဖြစ်တယ်။ တချိန်လုံး ဒီလိုဆုတ်လို့ မရဘူးဆိုတာ နဝတသိဖို့လိုတယ်။ အာဆီယံမှာလည်း သူတို့ပြဿနာရှိလို့ နောက်ဆုတ်သွားတယ်။ အခုလည်း ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားရေးရာပြဿနာကို နောက်ဆုတ်သွားတယ်။ ပြဿနာတွေရှိနေတယ်ဆိုတာကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကပြောတဲ့အခါ နောက်ဆုတ်သွားခြင်းအားဖြင့် ဖြေရှင်းလို့မရဘူး။ တချိန်ချိန်တနေနေရာမှာရင်ဆိုင်ပြီး ဖြေရှင်းရမယ်ဆိုတာ နဝတကို ကျနော်ပြောချင်ပါတယ်”ဟု အာရုံအက်မ်အေအားပြောကြားသည်။

သို့သော် ဘန်ကောက်မြို့တွင်ကျင်းပနေသော မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းဒေသနိုင်ငံများ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်လာသော ဗိုလ်စိုးဝင်းက အိုင်အယ်လ်အိုမှ နှုတ်ထွက်ပါမည်လားဆိုသည့် မေးခွန်းကို “နီး...နီး...နီး ကျနော်တို့ လုံးဝနှုတ်ထွက်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါဟာ တဦးတယောက်တည်းရဲ့ ဆန္ဒပါ”ဟု ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့သည်ဟု၏။

Box containing a logo with a flag and text in Burmese, likely a contact or organizational information block.